

40 ÉVES

A **KULTÚRA** HÁZA ÓBUDÁN

40 ÉVES A KULTÚRA HÁZA ÓBUDÁN

A kiadványt írta és szerkesztette: F. Nagy Ágnes

Képszerkesztés: Bihariné Tenk Dóra

Felelős kiadó: Lőrincz Edina

Támogató: Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata

A kiadványban felhasznált fotók az ÓKK Nonprofit Kft. archívumának részét képezik.

Fotók: Antal István, Kocsis László Zoltán, Szász Marcell

Nyomdai munkálatok: www.gallaidesign.hu

Budapest, 2015

Tisztelt Olvasó!

Negyven esztendő távlata már lehetővé teszi, hogy az Óbudai Kulturális Központ, egy-egy emlékeztető programja által, kerületi közösségünk tagjai személyes szálakkal kötődhessenek. Ezt az intézmény mindenkori vezetősége érdeként is tekinthetjük, hiszen arra utal, hogy a szerteága-zó, legkülönbézetesebb kulturális és szabadidős igényeinknek is képesek voltak megfelelni. Nincs ez ma sem másként; a ház és a közönsége élő kapcsolata nélkül ki tudja, ma már milyen új tevékenységet szolgáltatnának az épület falai. Ha volt is némi változás, az a művészetek, a sport és az egészség meg-örzése előtt nyitott szélesebb teret.

E kézben tartott kiadvány, mint egy családi fotóalbum, az 1975-ös születéstől követi nyomon és dokumentálja történetének legfontosabb pillanatait. A benne foglaltak azonban tágabb kitekintést is lehetővé tesznek. E lapokon szinte érzékelhetővé válik az egykori sokoldalú, kísérletező kedvű kulturális intézmény, és a szabott keretek betartására ügyelő kultúrpolitika mindennapokat alakító kölcsönhatása. Vörös nyakkendőös úttörők ünnepe és progresszív jazz klub, kötelező iskolai tanulmányi versenyek és modernitást képviselő festőiskola párhuzamossága utal a korábbi évtizedek ellentmondásosságára. Az egykori úttörőház, majd Óbudai Művelődési Központ mára elérte az érett felnőtt kort, de mindnyájan őrünk évtizedekre visszanyúló emlékeket innen, a San Marco utcából. Sőt, talán egyik-másik élesebb is, mint a közelmúltból származók. Csak az marad meg igazán, amit gyerekkorunkban felfedezünk fel – erre figyelmeztetnek Kern András szavai. A ház sokrétű programkínálata ilyen felfedezésre váró kaland. Ám az itt élő gyerekek és fiatalok közül már most is sokan az ÓKK eseményeinek visszatérő vendégei. Remélem, hogy ők is olyan élményekkel gazdagodnak, melyek az elkövetkezendő években megtartják őket óbudai közösségünk művészetpártoló, közösségépítő berkeiben. Az előttünk álló évtizedekre az eddigiekhez fogható sikereket, és mindannyiunk épülését szolgáló, újabb emlékeztető pillanatokot kívánok.

Bús Balázs polgármester

AKI EGYSZER IDETALÁLT, KÉSŐBB IS VISSZAJÖN

Elhivatottság érződik minden szavából. Pedig nem az ő munkájának gyümölcse a vastaps és a zengő kritikák. De minden délután örülhet a zsvajgó gyerekeknek, az elégedett szülőknek, hálás nyugdíjasoknak. Lőrincz Edina, az Óbudai Kulturális Központ ügyvezető igazgatója a kerület öt közösségi intézményének vezetője. Ezek közül a legrégebbi, a San Marco utcai ház negyven éve nyitott Óbuda lakossága előtt. Azóta nyújt feltöltődést, szórakozást. Együttlétet a kultúrával.

Mióta dolgozol a San Marco utcai művelődési házban és hogyan kerültél ide?

Éppen húsz éve végeztem a győri főiskolán, munkát kerestem, és Óbudán találtam egy olyan céget, amelyik akkoriban ebben a művelődési házban bérelt irodát. Miután nagy nehezen idetaláltam, jöttem a San Marco utcán, és az ablakokban népi táncosokat láttam táncolni, de máshol is mozgás volt. Tetszett ez az élet a házban, azt gondoltam, jópofa hely lehet. Aztán miután a keresett céget nem találtam, a portán hagytam az önéletrajzomat, ami valahogy elkerült Gödöllői Lajoshoz, a ház akkori igazgatójához. Talán már másnap fel is hívott azzal, hogy látja, pedagógus végzettségem van, és ő is éppen embert keres. 1995. október 1-jével vett fel, emlékszem, a Zene Világnapja volt, és komolyzenei koncertet tartottak, szimfonikus zenekarral.

Miért választott vajon téged?

Sok gyerekprogram volt, gyermekszínházi előadások, kiállítások, mind olyan jellegű, amelyeknél az ismereteim, tapasztalataim hasznosíthatónak bizonyultak. Én szerveztem az első hétvégi bábszínházi-játszóházi programokat, később gyermekrajzpályázatot találtam ki, új programokat kezdeményeztem az iskolákkal. Közel állt hozzám a gyerekek világa, hiszen korábban óvónőképző szakközépiskolába jártam, óvónőként is dolgoztam. Egymásra találtunk, engem megfogott a ház programjainak sokszínűsége, iskolai kötődése, mégis kevésbé kötött jellege. „Közművelődési szakember 2” volt a besorolásom, amikor felvett az igazgató úr. Aztán a gyerekektől szép lassan eljutottam a felnőttekig is.

„Az ablakokban népi táncosokat láttam táncolni, de máshol is mozgás volt. Tetszett ez az élet a házban, azt gondoltam, jópofa hely lehet.”

Mi volt a benyomásod – túl azon, hogy mozgalmasnak, színesnek láttad – a ház munkájával kapcsolatban?

Az úttörőházi múltból adódott, hogy a gyerekprogramok voltak túlsúlyban, már csak az innen finanszírozott szakkörök, illetve a nyári táborok miatt is. A másik, ami meghatározta az akkori tevékenységet, az az amatőrmozgalom támogatása, felkarolása, ami vállalt és gyakran hangoztatott kultúrpolitikája volt a háznak. Ilyen amatőr együttes volt például a Bartók táncgyüttes vagy az itt működő sportegyesületek. Az Éneklő Ifjúság mozgalom is jó példa, még nagyon népszerű volt akkoriban, az iskolai kórusok hagyományos fellépései egymást érték. Volt némi kitekintés a felnőtt programok felé is, a ház befogadta a félprofi Óbudai Kamarazenekart, sőt létrehozta a saját, Óbudai Kamarakórusát.

Melyek voltak a legkorábbi feladataid?

Az elődöm elsősorban kiállításokat szervezett, kiállítás jellegű vásárokat, ezeket folytattam. Például az ásványbörze szervezését. A Magyar Minerofil Társaságnak van egy éves naptára, amibe belekerülni presztízst jelent, ezt kihívásként éltem meg.

Fontosak számodra a kihívások?

Mindig jellemző volt rám, hogy általában belőttem magamnak egy célt, és addig próbálkoztam mindenféle módszerrel, amíg el nem értem. A rendezvényeinkkel kapcsolatban mindig nagyon tudatos voltam.

Ennek köszönhető a San Marco Galéria is?

Ahogy elkezdtem itt dolgozni, hamar rájöttem, hogy mindaz, amit a hagyományos közművelődésről tanultam, átalakulóban van, mint ahogy azt is hamarosan láttam, hogy ez a ház megérdemelné, hogy központi kulturális centruma legyen Óbudának. Beiratkoztam az Iparművészeti Főiskola (most már Moholy-Nagy Művészeti Egyetem) művészeti menedzserképzőjébe, mert úgy éreztem, hiába szeretném a lehető legjobban végezni a munkámat, ehhez nem vagyok még elég információ és tudás birtokában. A főiskolán egy egészen újfajta szemléletet tanultam, a menedzselés, az üzleti szemlélet addig szinte ismeretlen fogalmak voltak számomra. Nagy hozadéka volt a tanulmányaimnak az a sok, teljesen más gondolkozású ember, akivel ott ismerkedtem meg. Egyre bátrabban fogalmaztam meg az itteni vezetőknek is, milyen jó színház, galéria, koncertek kellenének ide.

„Egy ilyen intézmény akkor működik jól,
ha a különböző életkorú közönségnek
a megfelelő szolgáltatást tudja nyújtani.”

Az igazgatónak tetszett az agilitásom, és hamarosan kineveztek a ház művészeti vezetőjének. A műsorterveimet kevésbé tudtam átvinni, a galéria ötlete viszont mindenkinek tetszett. De az első igazi újításom, még a San Marco Galéria megnyitása előtt, a pályázatírás volt. Nagyon jó pályázatok voltak, kezdett felállni a Nemzeti Kulturális Alap, és bár eleinte szóvá tették a kollégák a megnövekedett pa-

pírfogyasztást, hamarosan belátta mindenki, hogy a jövő erre van. Amikor idekerültem, még minden levelet, feljegyzést és beszámolót írógépen írtunk, pedig én már Győrben számítógépen készítettem a szakdolgozatomat. Ebben a házban a könyvelésnek volt egy darab számítógépe, de azt egyméteres körzetben sem lehetett megközelíteni, nemhogy írni rajta. Még volt gépírónőnk is, mellé leülhettünk és diktálhattunk neki, de akkor inkább már az írógépet vittem haza. Végül egy alapítványi pályázaton szereztem egy számítógépet, ami ugyan a titkárnőhöz került, de ha ő nem volt, na, akkor leülhettem mellé. Például a többi művelődési házzal azon keresztül tartottam a kapcsolatot.

Te magad és a ház is sokat köszönhet az ismeretségekből adódó lehetőségeknek.

A kapcsolati tőke a mi szakmánknak is az alapja. A 90-es évek végén, még jóval az internet előtt, egy közös adatbázist hoztunk létre a fővárosi intézményekkel, ami azt jelentette, hogy hetente átküldtük egymásnak a programokat, így tőlem nemcsak azt tudhatták meg az érdeklődők, hogy nálunk milyen program van, hanem azt is, hogy a Marczibányi téren vagy az Almássy téren mi zajlik. Az ilyen közös ügyletekben szerettem, szeretek a mai napig benne lenni. Amúgy a Budapesti Művelődési Központ – bár nem felettes szervünk – a kerületi művelődési házak összetartó intézménye, előadásokat, tanfolyamokat, fórumokat szervez, workshopokat, ahol minden, minket is érintő információt átad. Rendszeresen jártam, járok ezekre, innen ismerek sok igazgatót, munkatársat, vagy például beleláthattam a művelődési házak minőségbiztosításának kidolgozásába, megismerhettem a reklámban rejlő lehetőségeket is.

Meglehetősen önálló munkaerő lehettél.

Pedagógus vagyok eredetileg, és az állásinterjúkon a mai napig példaként és elvárásként hozom fel, hogy amikor egy tanítónő kijön a főiskoláról, csak annyit mondanak neki, hogy ott van az első osztály, tessék, csináld. És ezek a kezdő tanítónők megállják a helyüket ott, a csukott ajtó mögött. Én ugyanígy viszonyultam a közművelődési munkámhoz. Amihez kellett, megszereztem a még szükséges információkat, ha kellett, a szükséges eszközöket. Tény, hogy nem vagyok egy hagyományos alkalmazott típus.

Ez az év nem csak a ház történetének kerek évfordulója, a te munkavégzésedé is, hiszen húsz éve vagy itt. Hogy látod, mennyit változott ez alatt az idő alatt a művelődési házak helyzete?

Egy művelődési ház profilja, tevékenysége látványosan nem tud változni, hiszen húsz éve is, most is a lakosság szabadidejének hasznos eltöltését szolgálja. Az, hogy a szabadidejét hogyan tölti valaki a XXI. század elején, vagy töltötte korábban, nyilván más. Például a mozgásszegény életmódból fakadó sport jellegű tevékenységekre ma egyre nagyobb az igény, és bár számtalan edzőterem, fitneszklub nyílt, van egy réteg, amelyik a mi óráinkra szívesebben jön. De például a gyerekeknek szóló programok minden művelődési ház tevékenységében azonosak. Nekünk is van olyan tanfolyamunk, ami az elmúlt több mint egy évtized alatt semmit sem veszített a népszerűségéből. Azt gondolom, a magyar ember a plázát is azért szereti, mert bemegy, és mindent megkap: a gyerekeknek, magának, a nagyszülőknek, mindenkinek. Egy ilyen intézmény akkor működik jól, ha a különböző életkorú közönségnek a megfelelő szolgáltatást tudja nyújtani. Ezért igyekszünk a régiek megőrzése mellett folyamatosan bővíteni is a programjainkat.

„A mi munkánknak az eredménye egyértelműen attól függ, hogy ki milyen lelkiismeretes, vannak-e jó ötletei, meg tudja-e őket valósítani.”

A művelődési házak hagyományos közönségét mégiscsak a gyerekek és a nyugdíjasok jelentik.

Ez valóban így van, a két szélső életkor között nehéz „megfogni” az embereket, hiszen speciális kulturális intézmények állnak rendelkezésre, színházak, muzik, galériák. Egy kisvárosban nyilván a művelődési ház mindez együtt. De mivel mi is a helyi közösségnek próbáljuk

eladni a programjainkat, van lehetőség a középső korosztályok becsábítására, például népszerű új mozgásformákkal vagy éppen a gyerek rajztanárának tárlatával. Ehhez a szakmához hozzátartozik az intuíció, hogy ráérezek arra, hogy mi kell.

Ez egy közművelődési szakember legfőbb erénye?

Ha felismeri az igényeket, kitalálja hozzá a kulturális kínálatot, és szívvel-lélekkel beleteszi magát a megvalósításába, ez így együtt. A mi munkánknak az eredménye egyértelműen attól függ, hogy ki milyen lelkiismeretes, vannak-e jó ötletei, meg tudja-e őket valósítani. Ki is hullik az, aki nem teszi oda magát teljesen. Amikor a művelődési házak minőségbiztosítási rendszerét készítettük, nemegyszer megállapítottuk, hogy leírhatunk bármit – hány darab szék kell egy előadáshoz, milyen legyen a megvilágítás, legyen-e Kossuth-díjas a meghívandó művész vagy ne –, elsősorban mindig a szervezőn múlik a siker. Ma olyan minőséget kell kínálnunk, olyan jó programot kell idehozni, amire szívesen jönnek az emberek, és még pénzt is áldoznak rá. És hogy aki egyszer idetalált, az utána vissza is jön. Elvárása ez a fenntartónknak is, de a legszigorúbb bíránk a közönség. Ehhez fel kellett nőnünk, a profizmusnak kell érződnie a reklámtól és a jegyeladástól a berendezésen át egészen a ruhatárig.

Ennyi idő után maradt-e még valami vágyad, ami eddig nem valósult meg a ház életében?

2014-ben Benczúr László és Weichinger Miklós építészek újaálmodták az udvart és a házat, és remélem, a jövőben külsőleg is megújulva várja majd kitartó közönségét.

Egy **épületről** szól ez a kiadvány. Egy olyan épületről, amelyet egy szürke, hideg, esős novemberben adtak át a „köznek”, elsősorban a fiataloknak, azzal a szándékkal, hogy töltsenek itt minél több időt, tanuljanak, szórakozzanak. A kornak megfelelő (szocialista) ideológiával körítve természetesen, de mégiscsak átadták a (mozgalmi) bázist, amely a mai napig bázisként működik: közművelődési szolgáltatásának megfelelően nevel, oktat, szórakoztat és kultúrát közvetítő helyként otthon ad művészeteknek, alkotóknak, zenének, táncnak, színháznak.

Egy épületről szól ez a **kiadvány**. Egy, a negyvenedik évét már betöltött épületről, de mi az a negyven év egy építmény esetében?! Még csak változnia sem volt ideje. Nem is változott, vagy ha igen, csak javára vált: hangulatosabb, komfortosabb, otthonosabb, melegebb, „szárazabb” lett. És ismertebb, sokszínűbb, vonzóbb. Mert mindenki, aki megfordult itt, hozott és beletett valamit. Hiszen a benne zajló élet nélkül mit sem érne, olyan lenne, mint bármelyik másik épület. Ez a ház pedig él, még a falai is mozognak, igaz, a tervezői akarat is mozgatja. Negyven év alatt tartalmas, felőlelhetetlen, pontosan nyomom követhetetlen életet élt a ház, amiről igazán csak „ő” tudna mesélni. Meg az a sok-sok tevékeny működtető, munkatárs, tanfolyamvezető, előadó, aki részese volt ezeknek az éveknek. Néhányan közülük most felidéznek az emlékeiket, a fotók pedig egy időutazásra viszik az olvasót.

„Az út a boldogabb élethez a műveltségen keresztül vezet.”

Kodály Zoltán

MOZAIKOK A HÁZRÓL ÉS A BENNE „ÉLŐKRŐL”

Óbuda egyik legszebb, gesztenyefasorral szegélyezett utcájának végén, a San Marco u. 81. szám alatti saroktelken vagyunk. A maga nemében forradalmian új épület már az átadását követően számos funkciót fogadott magába. Mivel úttörőháznak épült, ennek megfelelően olyan tereket és helyiségeket tervezett **Kévés György** (Ybl- és Kossuth-díjas, a ház átadásakor negyven-, az idén nyolcvanéves) építész, amelyek maximálisan igyekeztek megfelelni a mozgalmi élet számos tevékenységének, a csoportfoglalkozásoktól egészen a színi előadásokig. A tervekből nem minden valósult meg, vagy csak megközelítőleg lett olyan, mint amilyennek a tervező megálmodta. Csodálták korszerűségét, de észrevették a hiányosságait is.

„Az 1975-ben átadott San Marco utcai ház az egyik legmodernebb úttörőház volt a fővárosban, mindennel rendelkezett, ami az úttörőmozgalom különböző szakosodott foglalkozásaihoz kellett.

Óbuda akkor még ipari kerületnek számított, gyárai, üzemei voltak, ahonnan nemegyszer meghívtak olyan szakembereket, akiknek volt valamilyen hobbijuk, és akik szívesen osztották meg tudásukat a diáksággal. Nekem is tetszett az új épület, örültem neki, ahogyan minden új létesítménynek abban az időben. Egyébként a 70-es évek végére esett a harmadik kerület legintenzívebb fejlesztése, az új lakónegyedek mellé iskolák, óvodák, művelődési intézmények épültek. A San Marco utcai ház már akkor központ volt, ehhez hasonló nagyságú és felszereltségű közösségi ház nem volt a környéken. Ebből következett, hogy hosszú évekig itt tartották a legjelentősebb kerületi rendezvényeket, az állami ünnepek kerületi megfelelőit, a központi tanévnyitókat, tanévzárókat és a kerületi jutalmazások, kitüntetések átadása is itt zajlott.”

(Dr. Tóth József)

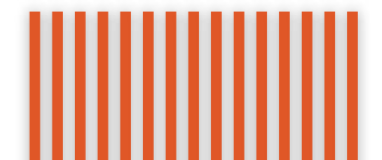

„A San Marco utcai épületet 1971-ben kezdték alapozni, aztán, ki tudja már miért, több évig húzódott az elkészülte. Részben közadakozásból, részben állami támogatásából épült az új úttörőház. Ha éppen elfogyott a pénz, leállt a munka. Mi ekkoriban már itt laktunk a kerületben, a közeli, vadonatúj panelházak egyikében. Egy alkalommal, már jóval az építkezés megkezdése után erre sétáltunk a feleségemmel. Ahogy a San Marco utcáról jobbra benézünk, egész mást láttunk a feltúrt földhalmok között, mint amit vártunk. „Te, fedett uszoda lesz itt?” – kérdeztem megrökönyödve a feleségemet. A talajvíz teljesen ellepett egy medret, ott, ahol ma a színházterem van. Aztán amikor elkészült az épület, már az átadón elkezdődött a zúr a víz miatt. Ott álltunk pezsgőspohárral a kezünkben, amikor egyszer csak egy csepp, majd még egy csepp, aztán egyre több hullott a poharakba. Beázott a ház. Gumitető, új módszer, nem tudom, ki kapott érte kitüntetést, a kivitelező biztosan nem, mert őt a tervező beperelte. „Pedig így mindig be fog ázni” – mondta, és valóban, már majdnem itt is aludtak a tetősők. Hát így kezdődött. Volt olyan karácsonyesténk otthon, hogy épp meggyújtottuk a gyertyákat, és jött a telefon, hogy jöjjenek, mert áll a víz a házban. A színházteremben úsztak, lebegtek a székek a vízben. Reggelig mertük. A beázással való küzdelem hosszú évekig állandó program volt: ha eleredt az eső, készenlétben álltak a vödörök. Kiállításmegnyitó, színházi előadás, hangverseny vagy aerobik óra, nem számított mi, leginkább a körbeállított vödörök mentették meg a meghirdetett eseményt.”

(Erhardt Miklós)

Az épület egyik jellegzetessége, hogy a színházterme a föld alatt van. Az előcsarnokból két oldalt vezet lefelé lépcsősor, és ahogy fokról fokra ereszkedünk a rendszerint homályba burkolózó színházterembe, várakozás, izgalom, némi borzongás kerít hatalmába. Még akkor is, ha év végi balettgálára érkezünk vagy karácsonyi koncertre. Pusztán a mélybe tartás olyan hangulatot teremt, amely szinte szó szerint beszippant. És mindehhez vegyük hozzá a nyitható tetőt, amelyen egy-egy fülledt, forró nyári estén csak úgy tódul be a friss levegő, és ha lehűteni nem is tudja, de levegőhöz juttatja a bent lévőket, a csillagos ég pedig egyszerűen csak feledteti a betonfalakat. Nem mindennapi élmény, az biztos.

„Annak idején Ernő is és én is lelkesen vettünk részt a harmadik kerületi úttörőmozgalomban, az általános iskola befejezése után ifivezetőként, szakkört tartóként.

Ernő színésznek készült, iskolás, gimnazista korában több országos szavalóversenyen is szép eredményeket ért el, és érettségi után felvételizett a Színművészeti Főiskolára. Kétszer is megpróbálta, de nem sikerült bejutnia, így maradt számára az amatőr színjátszás a Goldberger gyár színjátszó körében. A Bánki Donát Erőszakmentes Szakközépiskolában érettségizett, majd behívták katonának, megnősült, szakmát tanult, és az óbudai Sportszergyárban helyezkedett el műszerészként, miközben a kapcsolata az úttörőházzal mindvégig megmaradt. Az intézmény a Kiscelli utcából a Zichy-kastélyba költözött egy időre, majd a 70-es évek közepén felépült az új ház itt, a San Marco utcában. Ekkor már ő volt az igazgató, ami óriási dolog volt az egész családnak és természetesen az ő életében is. Talán még harminc sem volt akkor, és egészen korai nyugdíjazásáig, 1992-ig dolgozott itt. Ez volt az élete.”

(Badinszky Zsuzsa)

Az újonnan megnyitott úttörőház igazgatója **Badinszky Ernő** lett, igazgatóhelyettese Erhardt Miklós, gazdasági vezetője **Haraszi Éva**.

1988 – Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékkiállítás

„Még 1973-ban kerültem az egykori úttörőházba, ami még Óbuda Fő terén, a Zichy-kastélyban működött. Badinszky Ernő is akkor lett igazgató. Az új ház alapkövetésénél is jelen voltam, igaz, már várandósan. A gyesről 1977-ben tértem vissza, akkor már az új, San Marco utcai épületbe. Nagy öröm volt ebben a szép környezetben dolgozni, jóval tágasabb volt az előző helyünkénél, sokkal több tevékenység kapható itt helyet, a színházterem pedig igazi különlegesség volt. Az átépítése alatt itt vendégeskedett a József Attila Színház, én abba a zajos, látványos időszakba csöppentem bele, nagy élmény volt. Viszont gondot okozott, igaz csak az első években, az, hogy kevesen tudták, hol található a ház. Akkoriban ez nem számított frekventált helynek. Hosszas magyarázással, térképpel, rajzzal igazítottuk útba azokat, akik először jöttek hozzánk.

Bár a pénzügyeket vezettem, sokszor és szívesen segítettem más feladatokban is, ahogy mindannyian a házban. Nálunk az igazgató is megfogta a széket, ha pakolni kellett. Badinszky Ernő egy végtelenül rendes, lelkiismeretes főnök volt, és

mindannyian szívesen „követtük”. Hosszú évekig minden munkatárssal szinte baráti volt a kapcsolatunk, sok szilvesztert töltöttünk itt a házban együtt, mindenki hozta a párját, néhány finom falatot, innivalót.

1992 után, Gödöllői Lajos alatt a pénzügyi gazdálkodás változása, a növekvő bevételek lehetővé tették, hogy még színesebb, színvonalasabb és sokrétűbb programok valósuljanak meg. Minden korosztály megtalálhatta az érdeklődésének megfelelő rendezvényt. Fontosnak tartom, hogy a kerületi iskolák pedagógusaival jó kapcsolatokat tudtunk kialakítani – ami a sóstói táborozásoknak is köszönhető volt –, ez nagyban segítette mindennapi munkánkat.

2008-ig, összesen 35 évet dolgoztam a ház kötelékében, a fél életemet, de ha újra kezdeném, akkor is ezt választanám. Hívtak többször máshová, gazdasági-pénzügyi tapasztalattal találhattam volna más, talán anyagilag előnyösebb munkahelyet, de nem bánom, hogy maradtam. A számok világa száraz, itt azonban annyi színes élmény kapcsolódott a munkámhoz, amennyi megfizethetetlen. Büszke voltam és vagyok arra, hogy itt dolgozhattam.”

(Haraszi Istvánné Éva)

Erhardt Miklós – Héja Domonkos szavaival élve – ikonja volt a háznak. Harmincöt évig dolgozott itt, a kezdetektől 2007. december 31-ig, már a 71. évét kezdte taposni, amikor tíz év nyugdíjas munkaviszony után valóban nyugdíjba ment. Ha mostanában benéz, mindenkire van egy kérdése, poénja, mondata, ma is szeretettel, tisztelettel fogadják. Erhardt Miklós egykori igazgatóhelyettes emlékképei az elmúlt negyven évről olyanok, mint a múltat idéző, még el nem halványult fotók. Hangukatuk hol magával ragadó, hol megmosolyogtató, máshol pedig tiszteletet parancsoló. Mert nélkülük nem tartana itt a világ. Óbudán biztosan nem.

„Számomra mindig a kulturális programok voltak a legfontosabbak, középpontban pedig a zene állt. A Nemzeti Zenedébe (jelenlegi elnevezése Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium) jártam, a végzettségem karvezető, de tíz évig voltam templomi orgonista is. Tizenöt évet tanítottam egy csepeli zenetagozatos általános iskolában, onnan kerültem Óbudára. Egy év tanítás után neveztek ki igazgatóhelyettesnek az újonnan felépült Ifjúsági és Úttörő Házba, Badinszky Ernő igazgató mellé.

(Erhardt Miklós)

„A hetvenes években kerültem kapcsolatba a házzal, Badinszky Ernő volt akkor az igazgató. Ernő úttörővezetőből képezte át magát népművelőnek. Nagyon jó népművelő lett, ugyanakkor továbbra is jól megtalálta a hangot a gyerekekkel. Én 1978-ban lettem igazgatója a Gázművek művelődési házának, előtte művészeti vezetőként dolgoztam. Amikor megnyílt a San Marco utcai úttörőház, a gyerekprogramokat teljesen „levette a vállunkról”, a gyerekközösségünket oda tudtuk vinni, küldeni a szakkörökre csakúgy, mint a rendezvényekre, előadásokra. A kiscsoportos szakköröket avatott szakemberek, pedagógusok vezették. Szóval, az első emlékem a San Marco utcai házról az, hogy könnyebb lett a munkánk. Ernő kitűnő kolléga volt, vele is nagyszerűen együttműködtünk. Én úgy tudom, hogy a San Marco utcai épület eredetileg nem is úttörőháznak épült, a szóbeszéd szerint uszodával is rendelkező sportcentrumnak kezdték el tervezni, később tervezték át úttörőháznak. Ez magyarázza a föld alá süllyesztett színháztermet. Ezt lett volna az uszodai rész.

Amikor megnyílt a ház, számos funkciót ellátott: itt tartották a mozgalmi eseményeket, rengeteg kerületi, társadalmi rendezvénynek, ünnepélyeknek adott otthont. A kistermekben a különböző szaktevékenységek folytak, amelyek jól megfértek a nagyszabású, helyet igénylő, jelentős közönséggel bíró eseményekkel. A ház legfőbb eredménye, hogy szakszerű volt, már a funkcióját tekintve, kis kompromisszummal, amire az áthallások miatt volt szükség, jól ellátta a feladatát. Végre volt a kerületben egy normális, tágas, levegős épület!

(Gyimesi László)

„1973-tól 77-ig Óbudán jártam gimnáziumba, így végigkísérhettem a ház születését, építését, és első éveitől a programoknak is részese voltam. Még az Óbudai Kamarakórus megalakulása előtt is.

Szóval, akkoriban Úttörő és Ifjúsági Házként hagyományos, multifunkcionális intézménynek épült, hogy minél több típusú rendezvény befogadására legyen alkalmas. Akkor nagyon modernnek láttam, és a rikító színvilág abban az időben meglepőnek és érdekesnek számított. Mára természetesen – remélem, nem bántok ezzel senkit – egészen másképp nézek a házra, hiszen az országban az elmúlt évtizedek során sok helyütt hipermodern művelődési központok épültek. Ezért is öröm látni, hogy a ház mind programjaiban, mind küllemében igyekszik folyamatosan megújulni és lépést tartani a korról. De nekem elsősorban mégis a régi hangulatot idézi, az ifjúságom egyik legszebb tárgyi emléke. Ha belépek, mindig a „régiség idők” jutnak eszembe.”

(Erdős Ákos)

„Nekem az épület mindig dobozszerűnek tűnt, de a próbákat, öltözőket illetően remek adottságokkal. Messze jobb volt, főleg a kezdeti években, bármelyik kerületi épületnél. Impozáns, különleges megoldás, hogy mozgathatók az emeleti falak, be lehet kukucskálni a nézőterre. De akusztikai szempontból a színházterem azért nem igazi hangversenyterem.”

(Dr. Takács György)

„Ennek az épületnek az érdekessége a különlegessége. A lényeg, hogy aminek építették, arra használható, és jól is működik. „

(Tenk László)

„Érdekes épület, de inkább az ügy nőtt a szívemhez, a szellemisége, a könyvtár tartott ott éveken keresztül.”

(É. Szabó Márta)

Badinszky Ernő halála után pályázatot írtak ki az igazgatói helyre. **Gödöllői Lajos** 1992-től igazgatta a házat.

„Édesapám azután pályázta meg a ház igazgatói állását, miután megszűnt az ORI (Országos Rendezvény Iroda), ahol miniszteri biztos volt. Mivel akkoriban én már itt dolgoztam szakkörvezetőként, ismertem az itteni munkatársakat, viszonyokat, nagyon sokat beszélgettünk a pályázat megírása előtt, és azt követően is, hogy elnyerte az igazgatói tiszteletet. Korábban ugyan már vezette a Vasas Művelődési Házat, de az itteni terep ismeretlen volt számára.

Aztán egy nagyon jó időszak következett, mind a ketten itt voltunk, és tényleg családiassá vált számomra a ház. Ő sose rejtette véka alá, hogy itt dolgozik a lánya is, sőt volt egy olyan év is, amikor a középső húgommal, aki akkoriban modellként is dolgozott, afféle modelliskolát szerveztünk fiatal lányoknak: megtanítottuk a szép járást, a helyes testtartást, öltözködési, sminkelési praktikákra tanítottuk őket.

Édesapám otthon, családapaként is mindig arra nevelt, hogy a kultúra fontos része az életnek. Mindig is ilyen közegben dolgozott, zenélt, szaxofonozott, klarinéton játszott, fiatal korában Máthé Péterrel is zenélt, volt egy Óbudai Zenekar nevű bandájuk, a Csillaghegyi strandon léptek fel. Mindennek megadta a módját, szerette,

ha a dolgoknak van stílusa, van tere, és amit csak lehetett a kultúrán belül, mindent szeretett volna idehozni. Zenét, színházat, képzőművészetet. Úgy emlékszem erre az időszakra vissza, hogy rengeteg terve volt. Szerette a zenét, de az igazi nagy szerelme a színház volt, dolgozott színházi osztályvezetőként is a minisztériumban, és rendezői végzettsége is volt. Nagy szerelme volt a színház, szervezett is ide színházi előadásokat, színészbarátokat hívott meg, majd gyermekoperát rendezett.

Persze sok esetben az elképzeléseinek, álmainak anyagi korlátai voltak, de ha csak kicsiben is, akkor is megvalósította, amit szeretett volna. Ha nem is operaházi díszletekkel és jelmezekkel, csak a saját magunk által készítettetekkel, mint a Holle anyóban, de tudtunk színházat csinálni. Arról álmodott, hogy ha majd jön egy

szébb világ, ahol a kultúrára több jut, majd kivirágzik mindaz, aminek a magját elvetette. Büszke volt arra, hogy sok népszerű embert ismert, fontos volt számára, hogy a barátainak nevezhette őket. És az a sok ember, aki itt megfordult, valóban az ő hívására, az ő kedvéért jött, és mindig hozzátett valamit ahhoz, amit ő elképzelt.

Nem volt könnyű ember, szigorú, következetes, magas elvárásai voltak, nem alkudott meg soha. Maximalista volt világéletében, és kollégaként biztos nehéz lehetett vele dolgozni. Precízen, mindig mindent előre eltervezett, mindig volt a fejében egy forgatókönyv, és bár nem szerette, de ha mégis történt változás, rugalmas is tudott lenni. Minden a szívügye volt, amit csinált, és aki megérezte az elhivatottságát, szerintem sok szép pillanatot élhetett meg mellette.

Jó volt itt lenni, és jó ma is bejönni. Pedig mindig összeszorul a torkom.”

(Kutvölgyi Gabriella)

„Gödöllői Lajos szinte mindenkit ismert a szakmában, tagja volt a Népművelők Egyesületének, egyeztetett a többi igazgatóval a változásokat, a kerületi kulturális intézményekben pedig volt egy hallgatólagos munkamegosztás is. Nagy, kőbe vésett szabályok nem voltak, csak szabályosságok.”

(Lőrincz Edina)

„Az az újszerű építészeti koncepció, hogy mobilak a falak, és két kisebb teremből egy nagyobb alakítható, jól szolgálta a különböző programokat. Ugyanakkor, ami az előnye, az a hátránya is ennek a mozgathatóságnak, átjárhatóságnak, mégpedig az áthallás. Erre oda kellett mindenkinek figyelnie, nekünk is, másoknak is. Folyamatosan egyeztetnünk kellett, hiszen a tánc nagyobb és erősebb hangokkal jár.”

(Teszary Miklós)

„Igazán sosem rajongtam az épületért, és amikor édesapám idekerült, több próbálkozásunk is volt, hogy családi-asabbá, melegebb hangulatúvá tegyük. Akkoriban látszott a pénzhány az épületen, pedig nem kellett sok, hogy meghittebb legyen. Ma már össze sem lehet hasonlítani az akkori állapotokkal, a függönyök, a kényelmes ülőhelyek, a virágok és főleg a falakon függő gyerekrajzok sokkal barátságosabbá teszik. Akkoriban én is függönyökkel próbálkoztam, szerettem volna elválasztani a teret, intim olvasósarkot kialakítani, hogy ha egy-egy idősebb vagy nyugalomra vágyó szülő várja éppen a csemetéjét, le tudjon ülni, és jól érezze magát abban az egy-másfél órában.”

(Kutvölgyi Gabriella)

A rendszerváltás után megkérdőjeleződik a népművelőképzés (ma már nincs is ilyen elnevezéssel szakma), így fontos küldetesként értékelhetjük, hogy ebben az időszakban három, művelődésszervezőket képző felsőfokú intézménnyel is kapcsolatban állt a ház. A legrégebbi együttműködés a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolához fűzte az intézményt, majd előbb a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem, aztán az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar szakmai partnere lett. A hallgatók felkészülésének segítése érdekében a ház munkatársai **szakmai gyakorlaton** fogadták a diákokat, segítették őket szakirodalommal, illetve az akkreditációs munkálatokban. A vizsga- és szakdolgozatok készítéséhez szakmai kiadványaival és közművelődési dokumentumtárával állt a ház a hallgatók rendelkezésére.

2007-ben, egyéves megbízott igazgatói munka után **Lőrincz Edina** megpályázta az igazgatói posztot. A házban töltött évtizednyi múltja, szakmai elkötelezettsége és agilitása, önmagát folyamatosan továbbképző és fejlődni vágyó habitusa tette alkalmassá a ház vezetői feladatainak ellátására. Munkájában elért sikereit és azok elismerését bizonyítja, hogy amikor Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 2008 júniusában létrehozta az **Óbudai Kulturális Központ** Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot, őt nevezte ki ügyvezető igazgatónak.

A változás nem egyszerűen azt jelentette, hogy a művelődési központ gazdasági társasággá alakul és kivonják a közintézmények sorából. Az új társaság szárnyai alá további két kerületi intézmény került: a Békásmegyeri Közösségi Ház, amely addig önkormányzati fenntartású, önálló intézmény volt, és a Csillaghegyi Közösségi Ház, amely már akkor is kht. formában működött. Az összevonás a kerület kulturális életének korszerűsítését is jelentette. A három ház – profilját ugyan megőrizve – közösen szervezi Óbuda, Csillaghegy és Békásmegyer sokszínű kulturális életét. Az új Óbudai Kulturális Központ Nonprofit Kft. profilja még tovább bővült, feladata lett a kerületi nagyrendezvények – Újévi Koncert, Óbuda Napja, Óbudai Nyár rendezvénysorozat, Advent Óbudán – szervezése, lebonyolítása is.

Az elmúlt években két további kulturális intézménnyel bővült a Kft.: a kaszásdűlői 3K, illetve a Kolosy téri Civil Ház tovább gazdagítja Óbuda kulturális életét.

A San Marco utcai kulturális központ egyrészt megmaradt egy állandóan fejlődő, színesedő, hagyományos és új tartalmat is kínáló közművelődési intézménynek, ugyanakkor bázisa, kiindulópontja és összefogója a kerület kulturális eseményeinek.

„Pedagógus végzettséggel, néprajzos diplomamunkával véletlenül csöppentem a szakmába. Magával ragadott annak sokszínűsége, sokrétűsége, az emberekkel való kapcsolattartás számtalan lehetősége, amelyet fontosnak tartok nemcsak a magam, de az Óbudai Kulturális Központ Nonprofit Kft. életében is. A központ vezetőjeként a legfontosabb számomra, hogy a kiemelten közhasznú szervezet – a harmadik kerület legmeghatározóbb kultúra-közvetítő bázisaként – emlékezetes, értékteremtő és változatos programokat nyújtson (ne csak) az óbudai polgárok számára.”

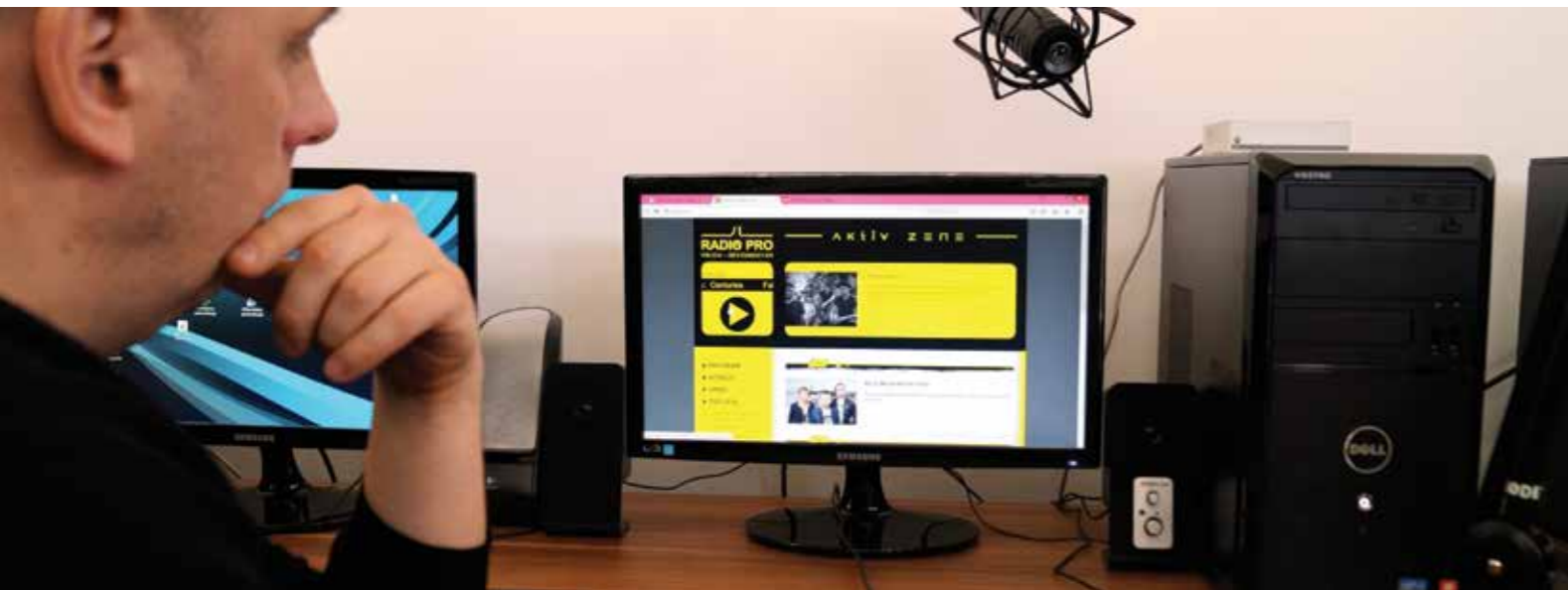
(Lőrincz Edina)

2013 óta internetes zenei rádiót is üzemeltet az Óbudai Kulturális Központ. A **Radio Pro** napi 24 órában kínál színvonalas zenei háttérrel munkához, tanuláshoz, kikapcsolódáshoz a kerületben, és persze azon túl is.

„A Rádió Pro két éve működik a San Marco utcai kulturális központban. Ez egy webrádió, és egy hozzá kapcsolódó website is. Korszerű és hallgatható zenét kínálunk, elsősorban fiataloknak. Műfaji tekintetben széles a választék, a poptól a rockon, világzenén keresztül az ún. lounge zenéig. A kezdeti bevezető időszak után – a Rádió Pro 5000 like-ja a Facebookon arra enged következtetni, hogy megtaláltak bennünket – a zenés műsorfolyamban hétköznapiakon most már két állandó műsorsávban jelentkezünk aktuális, helyi kulturális ajánlóval. A közösséget építő Óbudának szeretnénk a közösségi rádiójává válni, ezért a programajánlókon kívül magukat a kulturális intézményeket, civil szervezeteket és egyesületeket is bemutatjuk, portréinkban pedig országosan ismert, Óbudán élő, a kerülethez kötődő emberek szólalnak meg. Szeretnénk lehetőséget nyújtani a kerület oktatási intézményeiben tanuló médiaszakos hallgatóknak is arra, hogy bekapcsolódjanak az alkotó tevékenységbe, illetve olyan zenei kínálat megjelenését is tervezzük, gondolok itt a komolyzenére, népzeneire, amelyeknek hagyományosan nívós kerületi képzése van.

Két kollégával dolgozom együtt. A rádiós szöveges tartalmakat Urbán Szabolcs, a Hollywoodoo szólógitárosa szerkeszti, a website-ra a szövegeket pedig Németh Robi, a Haeven Street Seven basszusgitárosa írja.

(Csillag János)

„VAN EGY DISZKRÉT BÁJA, S A RETRÓÓRÜLET IS JÓT TESZ NEKI...”

„A ház szinte semmit sem változott – pont olyan, mint gyerekkoromban volt. Igazi retró. Ha belépek, úgy érzem, mintha megállt volna az idő. Sajnos, ha a tükörbe nézek, látom, hogy az idő azért szalad, ha a házon nem is hagyott nyomot.”

(Kazai-Adamkó Fanni)

„Praktikus épület.”

(dr. Sík Lászlóné, Andi)

„Még nálam is fiatalabb. :-)”

(Bagdi Éva)

„Nagyon különlegesnek tartom. Azt kell mondanom, annak ellenére, hogy adottságai a kiállításoknál megnehezítik a dolgomat, mindig rácsodálkozom az épületre. Szerintem kultikus, és mai divatos szóval élve igazán retró.”

(Bihariné Tenk Dóra)

„Kicsit régimódi, de kellemes hangulatú.”

(Bodai Beatrix)

„Tágas, világos, kényelmes, modern...”

(Gál Gabriella)

„Kicsit retrós.”

(Bársony Éva)

„Az épület funkcionálisan teljesen ellátja a feladatát. A színházterem, a kisebb foglalkoztató helyiségek és a közös terek megfelelő helyszínt jelentenek az itt tartott programok sokaságának.”

(Csiki Gergő)

„Sajátos, már-már egyedülálló. A hasonló stílusú épületek nagy része eltűnt már helyhiány vagy kihasználatlanság miatt.”

(Szekeres Szabolcs)

„Ha az enyém volna a ház, akkor színesebbre festeném, és feldekorálnám egy kicsit építészetileg is. No, nem valami barokkos túlzással, csak azért, hogy emberközelibb legyen, és ezzel egy kissé vonzóbb a léleknek. De azért a mai formájában is szeretem, mert egészen hozzám nőtt az elmúlt évtizedek alatt.”

(Kisfaludy György időfizikus)

„A ház? Nekem bejön. Annak idején az Árpád Gimnáziumba jártam, akkoriban épült. Ismertem, és természetesen, jártam is itt, és ha a rendezvényre nem is, a Kőbányai világosra határozottan emlékszem. Maga az épület nem sokat változott. Viszont vannak olyan napok, amikor alig lehet bejutni, annyi vendég van. Ez egy igazi sikersztori.”

(Csillag János)

„Gyerekkoromban az úttörőházban, mert én így ismertem, mindig olyan komoly, nagy dolgok történtek. Énekeltünk például valamilyen ünnepségen az iskolai (Leövey Klára Általános Iskola) kórusával. Aztán ez volt az a hely, ahol az ember megmutatta magát. Kiállt a színpadra (!), énekelt, verset, prózát mondott, megmérettetett. Emlékszem, milyen izgalommal járkáltam ezeken a folyosókon egy-egy seregszemle alkalmával.

De a legszebb emlékeim mégiscsak azok, amikor az édesanyámat hívták meg verset mondani, és én kisírtam, hogy eljöhessek vele. Nőnapon, évzárón, év-

nyitón, kerületi rendezvényeken lépett fel. És én valahogy azt hoztam össze magamban, hogy ha ünnepség van, akkor az versmondás és nagy taps.

Fontos darabja ez a ház a gyerekkoromnak. És ma is amolyan viszonyító pont: ha éppen egy közeli helyet akarunk betájolni, a művelődési ház az origo, ahonnan balra, jobbra található a keresett pont.”

(Szinetár Dóra)

„Mint egykori óbudai, természetes, hogy számtalanszor megfordultam a San Marco utcában is. Személyes kötődésünk is volt, az akkoriban még diák, sajnos ma már nem élő fiam, Czigány Zoltán író, filmrendező legjobb barátja éppen az itt igazgatóhelyettes, Erhardt Miklós fia volt. A gyerekek is itt tanyáztak délutánonként, hétféteken, de engem a munka is sokszor hozott ide.

A 80-as években jártunk, amikor a Magyar Televízió Csak a derű óráit számolom című élő műsorsorozat egyik adását itt forgattuk. A választásunk azért esett éppen erre az épületre, mert tudtunk közönséget is hívni, és sokkal kényelmesebb volt, mint bármelyik stúdióban. A felvételre kivonult a stáb, egy viszonylag nagy csapat. Nos,

nem mindennapi helyszíniül szolgált ez a ház, a nyitható tetőablak pedig nem mindennapi kezdőképnek, mint egy szétnyíló függöny mögött jött fel a műsor főcíme, rendkívül hatásos volt. Kedvesek voltak számomra az itt forgatott percek, hiszen olyan művészekkel beszélgettem, mint Vas István és a felesége, Szántó Piroska, Galsai Pongrác, aki az egyik legtüneményesebb novelláját itt olvasta fel először, hihetelen kedvességgel és bájjal, míg Vas István természetesen a saját verseit. Beszélgetőtársunk volt Korniss Péter fotóművész is, akinek erre az alkalomra tárlata nyílt a folyosón, amit szintén bemutattunk, talán az erdélyi képeiből. Van is egy régi fényképem, amin Korniss a kislányával, én pedig az azóta operatőrré lett fiammal, Péterrel állunk és beszélgetünk. Szép este volt, sajnos már kevesen élünk az egykori szereplők közül.“

(Czigány György)

„Röviden, itt nőttem fel. Nyolcéves koromtól tizenhárom éves koromig hetente többször jártam ide. A művészi tornát szenvedélyesen szerettem, a szalaggal végzett gyakorlat volt a kedvencem. Egész évben izgatottan készültünk az év végi színháztermi bemutatókra, amelyekre eljött az egész család. Fantasztikus ruháink voltak, emlékszem, micsoda tragédiaként éltem meg, hogy egy neonzöld dresszem egy hasonló színű kukacnak esett áldozatul, és ezért lyukas dresszben tudtam csak táncolni. A nagymamám minden bemutató előtt eljött, és parkettába fonta a hajamat. Aztán itt a házban kipróbáltam a balettet, az akrobatikus rock and rollt is, de a legboldogabb a tornaórákon voltam.”

(Gáspár Kata)

„A Vihar Utcai Általános Iskola tanulója voltam (ott volt a Mező Imre Úttörőcsapat :)), de ide, a San Marco utcai ifjúsági házba jártam színjátszó szakkörbe Tornyai Magdi nénihez. Nagyon szerettem ide járni, a színjátszó körbe már-már romantikus rajongással jöttem. Az első igazi szerepem, amivel színpadra léptem, Malacka volt a Micimackóban. Gyereknap volt, emlékszem, eljött a család, és a nagymamám, aki színésznő volt, megdicsért, hogy milyen jó volt a mimikám.

Kihelyezett iskolai ünnepek is voltak itt, emlékszem, egy november 7-ei ünnepélyen hogyan

ajult ki az egyik kórustársam a Hej, te bunkócska, te drága! című dalnak annál a részénél, hogy „Segíts most!” Később az Iparművészeti Egyetemen tanultam video szakon, de biztos vagyok abban, hogy előadóművészként az itt kapott tudást is hasznosítom.

Ide jönni nekem mindig hazatalálás is, és egy fantasztikus időutazás a 80-as évekbe, ami amúgy is a kedvenc korszakom.”

(Rutkai Bori)

„Amikor elmegyek az épület előtt, ma is ugyanazt érzem, mint egykor, gyerekkoromban, hogy milyen értékelendő ez az épület környezeti szempontból, hiszen kitűnően illeszkedik Belső-Óbuda alacsony házainak miliójébe, nem emelkedik a házak fölé, nem nyom le, sőt, tág teret, levegősséget hagy az itt élőknek. Mint épületet sosem tartottam szépnek, leginkább csúnyának, mégis, ma már érdekesnek is nevezhetném azt a retró hangulatot, ami – ha belépünk a lapos, kívülről alig érzékelhetően nagy épületbe – az évek folyamán szinte pozitív jellemzőjévé nőtte ki magát. A csoda pedig mindig is megvolt ebben a részben föld alá épített, majdnem bunkerban, a nyaranta megnyíló tetőablak, amely szinte revelációként hatott rám mint kiskamaszra, aki nem tudott betelni a kabrióélménnyel.”

(Héja Domonkos)

A KEZDETEK: 1975-TŐL A 80-AS ÉVEK VÉGÉIG

Az 1975-ben megnyitott ház egész évben Óbuda fiataljainak rendelkezésére állt, tanévi munkaterv is készült a szeptembertől júniusig tartó munkáról. Az iskolaév elején minden kerületi intézményhez eljutott a hír az induló szakkörökről és tanfolyamokról. A kerület nagysága miatt később a ház munkatársai távolabbi iskolákban is szerveztek kihelyezett foglalkozásokat.

„Tulajdonképpen két részre lehetne osztani az akkori úttörőház szaktevékenységeit, hiszen az egyik a természettudományi jellegű, míg a másik művészettörténeti, művészeti jellegű. A gyerekek természettudományi érdeklődésének megfelelően rádióamatőr, elektromos játékokat használó és modellező szakkör is volt, a kézügyességgel megáldottak pedig barkács szakkörbe járhattak. Sőt, az akkori óbudai üzemekből is toboroztak szakembereket, hogy tartsanak itt foglalkozásokat, segítsék a gyerekek tevékenységét. És végül, de nem utolsósorban, jelentősek voltak a természetjárásra felkészítő szakkörök, mint például a térképésztanfolyam vagy a makettkészítő szakkör. A képzőművészeti szakkörök munkáit rajz- és festménykiállításokon mutatták be, melyeket a ház folyosóin rendeztek.”

(Dr. Tóth József)

A KÖZMŰVELŐDÉS A POLGÁROK ISKOLÁN KÍVÜLI, ÖNTEVÉKENY, ÖNMŰVELŐ, MEGISMERŐ, KULTÚRAELSAJÁTÍTÓ, MŰVELŐDŐ ÉS ALKOTÓ CÉLÚ CSELEKVÉSE, AMELY JELLEMZŐEN EGYÜTTMŰKÖDÉSSEN, KÖZÖSSÉGEKBEN VALÓSUL MEG.

A ház természetesen a szakköri, tanfolyami kereteken túl is nyitva állt, a megnyitást követő években lett népszerű a gombfoci, hatalmas meccseket játszottak, a munkatársak, a vezetőség, a gyerekek, az ifik és az idősebbek is lázban égtek. Aztán olyan új örületek jöttek, mint a csocsó, a jazzklub, a ping-pong és a diszkó. Nagy élet zajlott a 80-as években, a lelkesebbek hétvégén is bejártak a társaság kedvéért vagy egy-egy meccsért. A színházteremben – hihetetlen, de igaz – kézilabdaedzéseket tartottak. Kevés volt még a kerületben a tornaterem, ez pedig szép, nagy, parkettás terem volt.

A ház – elsősorban – gyerekeknek hirdetett foglalkozásai az első évtizedben teljesen ingyenesek voltak. Igaz, az 1987-88-as évadban már tettek kísérletet ennek megváltoztatására, mint azt az akkori év **szakmai beszámolójában** olvashatjuk: „Ebben az évben próbáltuk ki először, hogy a pajtások szakköri díjat fizettek (félévente) 20 Ft-ot. Nem volt nagy sikere.”

„A szakkörök többségében sikerült megőrizni az év eleji induló létszámot.

A létszámok tekintetében szakköreink vegyes képet mutatnak:

a 4-5 fővel működő technikai szakköröktől a 20-25 fővel működő művészeti szakkörökig.

(...) A szakkörvezetői munka értékelésénél feltétlenül meg kell említeni, hogy a kézműves és népművész szakkörvezetők komoly munkát végeztek a szombat délelőttönként megrendezett Hagyományörző Játszóházakon.”

A ház gyermekközpontúságát az is mutatja, ahogy a kezdeti évektől tudatosan kiépítette az együttműködést a kerület óvodáival, iskoláival, művészeti intézményeivel. Túl azon, hogy ezek az intézmények itt tarthatták nagyobb rendezvényeiket (vetélkedők, tanulmányi versenyek, iskolai gálaműsorok, a középiskolák szalagavató báljai), az általános iskolák kulturális seregszemléjét is itt rendezték meg minden évben.

„Általános iskolai magyar-történelem szakos tanárként nagyon fontosnak tartottam a gyerekek mozgáskultúrájának, kreativitásának fejlesztését, és erre az egyik legsikeresebb módszer a közös színi előadások rendezése volt. A 70-es 80-as években az Iskolák Kulturális Seregszemléje nagyszerű alkalmat kínált évről-évre, hogy megmutathassuk, mit tanultunk, mire vagyunk képesek együtt. Amikor felépült az akkor rendkívül modernnek, tágasnak és korszerűnek számító San Marco utcai művelődési ház, a különböző kerületi iskolai versenyeknek, így a kulturális seregszemléknek is állandó színtere lett. Soha nem felejttem el, ahogy a szereplő gyerekekkel belépünk a csupa ablak épületbe, lemegyünk a lépcsőn, le a színházterembe, majd mögé, és izgalomtól fűtve várjuk, hogy ránk kerüljön a sor. 1975-től 1984-ig minden évben szerepel-tünk, a számomra oly kedves Péceli tanár úr Hét balladajátékának valamelyikét adtuk elő. A balladákkal, a Sallai Szép Katával, a Kádár Katával és a többivel szép sikereket értünk el, általában helyezést is kaptunk. Az egyik legemlékezetesebb azonban Móra A didergő király című meséjének előadása. Azt hiszem, ezeknek a San Marco utcai rendezvényeknek is köszönhetem, hogy kulturális nevelő munkámért több, még miniszteri kitüntetést is kaptam.”

(Nagy Zoltánné, Rozika néni)

„Az úttörőház... diákként számomra a tanulmányi versenyek – és természetesen az úttörőélet – színtere volt. Egy-egy iskolai megmérettetés után alig vártuk, hogy mint a legjobbak, részt vehessünk az úttörőházban rendezett kerületi döntőkön. Lelkes izgalommal léptünk be az igencsak modernnek számító, üvegfalú épületbe. Hatalmasnak tűnő terei lehetőséget adtak arra, hogy a környék összes iskolájának nagy létszámú csapatait befogadja. A legfontosabbak a kulturális seregszemle döntői voltak. Ezeken szinte minden évben szerepeltem. A tantárgyi versenyeknek családias, míg a kulturális seregszemlének egészen ünnepélyes hangulata volt. Sokunknak ez volt az első alkalom, amikor felléphettünk a világot jelentő deszkákra, hogy a reflektorral megvilágított színpadon elkápráztassuk a nagyszámú közönséget. Izgalom, öröm, büszkeség, az emlékek bennem ezeket az érzéseket őrzik. Jó arra az egykori, lelkesen zongorázó kislányra gondolnom, aki voltam.”

(Kemény Krisztina)

„Meghatározó szerepet játszott az életemben a művelődési ház, hiszen itt kezdtem el arról álmodozni, hogy a művészi pályát választom. Ha nem lettek volna egykor azok a kulturális seregszemlék, amelyeken évről

évről részt vettem egy-egy dallal, és amelyeket sorra megnyertem, ha nem kapok itt a zsűritagoktól, pedagógusoktól annyi pozitív visszajelzést, dicséretet és ösztönzést, hogy elhihessem, a sok száz kislányból éppen én lehetek az, aki felléphet egyszer majd a valódi, nagybetűs deszkákra, akkor talán nem is indulok el ezen az úton. De a sikerek, a biztatás arra sarkallt, hogy ha tényleg ennyire fontos nekem az éneklés, akkor csináljam, ne adjam fel, nézzük meg, mire vagyok képes. Emlékszem, amikor már nagyobb voltam, összesúgtak a hátam mögött más iskolákból érkezett gyerekek, hogy itt van a szépen éneklő Janza Katika, megvan a győztes.

Ma is gyakran megfordulok itt, Samu kisfiam néptánc gálái például mindig itt vannak. Jó érzés ide belépni, kavarnak bennem az emlékek, az érzések, az izgalomtól a büszkeséig. És csak remélem, hogy ma, amikor annyi magányos kisgyereket látok, ez a ház betöltheti azt az egykori hivatását is, hogy hasznos időtöltést kínál nekik, új dolgokra nyitja fel a szemüket, és ők talán éppen itt döntenek el, mint ahogy én, hogy művészek lesznek.”

(Janza Kata)

A 90-ES ÉVEK

1990 márciusában az Úttörőház az Óbudai Ifjúsági Ház nevet vette fel, majd rövidesen a megtisztelő Óbudai Művelődési Központ elnevezést kapta. A kerületben ekkor már ismertté és népszerűvé vált, mivel az állandó szakkörökön túl, jóval szélesebb palettán kínálta programjait, és tovább erősödött a kerület iskoláival meglévő kapcsolata is.

Akkoriban indult tanfolyamainak, előadás-sorozatainak és rendezvényeinek többsége máig sikeres. A 90-es években az intézmény feladatai fokozatosan átalakultak: a lakosság szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások, közművelődési igények kielégítése, gondozása, gazdagítása vált legfőbb tevékenységévé... Megmaradt az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző tanfolyamok, klubok, szakkörök szervezése, az életminőséget és életesélyt javító tanulási lehetőségek megteremtése a helyi igényekre támaszkodva. Az új társadalmi rendszer velejárójaként tevékenységi körébe tartozott a civil szerveződések, ismeretszerző, amatőr alkotó, művelődő helyi közösségek, művészeti csoportok felkarolása, tevékenységük támogatása.

Az iskolákkal való együttműködés egyik legkülönlegesebb és legemlékezetesebb előadása a **Holle anyó című gyermekopera**, melynek rendezője a ház akkori igazgatója, Gödöllői Lajos volt, és amely az Óbudai Zeneiskolával közös produkcióként jött létre.

A Grimm testvérek azonos című meséje alapján készült gyermekoperát Bogár István zeneszerző 1967-ben írta a csepeli Kolozsvári úti Ének-zene Tagozatos Általános Iskola diákjai részére. Óbudai bemutatója 1993. április 18-án volt. A darab díszleteit és egyéb kellékeit az Óbudai Művelődési Központ munkatársai készítették.

„Édesapám, Gödöllői Lajos a Holle anyóban egy kicsit újraélte korábbi rendezői életét. Negyvenéves volt, amikor a Színművészeti Főiskolán rendezői szakon átvette a diplomáját, tehát ő hivatalosan is rendelkezett rendezői diplomával. Viszont gyerekeket még nem rendezett, és ez az előadás új kihívás volt számára. Kenessey tanár úr, a zeneiskola igazgatója is sokat segített neki. Mivel akkoriban én is itt dolgoztam, és mindig is gyerekközegben mozogtam, én is segítettem, amiben tudtam. Például jelmezeket varrtam, majd öltöztettem a szereplőket.”

(Kutvölgyi Gabriella)

„A Holle anyó legfőbb érdekessége az volt, hogy gyerek szereplők adták elő, akiket gyerekekből álló zenekar kísért, mindössze egyetlen felnőtt szereplője volt a produkciónak: a vezénylő tanár. Természetesen népszerű volt az előadás a gyerekek körében, jöttek a különböző iskolákból megnézni, volt olyan, hogy egy nap két előadást is tartottunk. A művelődési házzal már korábban is meglévő jó munkakapcsolatot ez az előadás tovább erősítette. A 90-es években az iskolánk balett tanzakának péntekenként a művelődési házban voltak a balettórái, de itt tartottuk az évnnyitó, évadzáró rendezvényeinket is. Ezekon kívül pedig gyakorlatilag minden tanévben volt valamilyen közös szervezésű programunk. Az utóbbi években pedig az ütőszekarnak van itt rendszeresen, minden évben egy-egy koncertje.”

(Kenessey László)

„Volt olyan év, amikor a zenekar hangszereit szerettem volna megismertetni a gyerekekkel. Hangszerország címmel az Óbudai Zeneiskolával karöltve négyalkalmas bérleti előadásban mutatkoztak be a hangszerek: először a vonósok, majd a fúvósok, aztán jöttek a rezesek, a végén pedig a Péter és a farkas című Prokofjev-művel zártuk a szimfonikus zenekar bemutatását. Csak Bulla Elmát nem találtunk sehol... Az iskolai tanlemezeken ugyanis ő volt a mesélő. Az előadás-sorozatnak óriási sikere volt, a következő ősszel a korábbi évekhez képest jóval többen, közel 800 kisgyerek jelentkezett a zeneiskolába, hangszeres órára.”

(Erhardt Miklós)

Elsősorban gyerekeknek szolt az Óbudai Népzenei Iskolával közösen megrendezett népi hangszereket bemutató kiállítás is.

„Még valamikor a 80-as években volt itt egy hangversenyem a tanítványaimmal: a Musica Historica együttesel egy ókori műsort csináltunk. Két embert említenék, Gödöllői Lajost, aki korábban a Bartók Táncegyüttesnek volt az ügyvivője, majd a művelődési ház igazgatója, és Erhardt Miklóst, aki mindig támogott bármilyen népzenei kezdeményezést. Több ilyen is volt, hiszen rendeztünk itt népi hangszerekbemutatót, kis kedvcsinálót a gyerekeknek, később, 2000-ben pedig a saját hangszereimből is volt egy kiállítás a San Marco Galériában, amikor tárlatvezetést is tartottam az iskolásoknak. Korábban és mostanában is itt tartjuk az évadzáró hangversenyeinket.”

(Kobzos Kis Tamás)

A kiállítás megnyitón Kobzos Kis Tamás, Gödöllői Lajos és Lőrincz Edina

Az iskolai tananyagot kiválóan kiegészítették a házban tartott rendhagyó irodalomórák, rajzpályázatok, illetve az egy-egy kiemelkedő évforduló jegyében szervezett évadok rendezvényei.

1998-ban *Budapest – nekem* címmel rendeztek **gyerekrajz-kiállítást** a San Marco utcai művelődési házban. A díjnyertes rajzot Zsolnai György, a Kelta utcai általános iskola 11 éves tanulója készítette, melyet még ebben az évben felhasznált a Magyar Tudományos Akadémia. A *Budapest – nemzetközi város* című kiadványuk borítójára ez a rajz került.

Talán nincs is olyan Óbudán felnőtt, valaha is óbudai iskolába járt ember, aki ne fordult volna meg a San Marco utcai művelődési házban. Ha másért nem, az itt rendezett iskolai ünnepeken vagy valamelyik kerületi vetélkedő résztvevőjeként, nézőjeként, szurkolójaként, melyeket annak idején bőrséggel rendeztek a pedagógusok és a szervezők.

Amióta pedig van **Magyar Kultúra Napja**, azaz 1989 óta, a kerület iskolásainak a ház műveltségi vetélkedőt szervez, melyre a mai napig minden évben lelkesen készülnek a gyerekek és felkészítő tanáraik.

A 90-es években aztán nagy változások történtek: egyre hangsúlyosabbak lettek a szabadidő hasznos eltöltését célzó és a szórakoztató programok.

„A tizenéves korosztály számára 1990 októberétől heti egy alkalommal, szombati napokon zenés, táncos diszkót rendeztünk, melynek célja a kerületünkben és a környezetünkben élő, tánc- és popzene iránt érdeklődő fiatalok kulturált szórakoztatása.”

Ez volt az Artúr diszkó, és a színháztermet megtöltötték a kerület fiataljai.

TANFOLYAMOK A 90-ES ÉVEKBŐL

Pers Júlia 1990-ben alapította meg az **Óbudai Mozgásművészeti Iskolát**, melynek azóta is a háza ad otthont. A zenés „művészi torna” a kezdetektől nagyon népszerű az óbudai gyerekek és szülei körében.

Az első évfolyam az óvodás korú apróságoknak indult, aztán felmenő rendszerben különböző korosztályú csoportok – ovistól a fiatal felnőttekig – alakultak, így vált több évfolyamos iskolájává a mozgásművészetnek, amelyben ma már több kiváló táncpedagógustól tanulhatnak a gyerekek.

Számtalan dobogós helyezés, különdíj mutatja a mozgásművészeti iskola kiváló munkáját. A Táncpedagógusok Országos Szövetsége 2007-ben a Kiváló Együttes Díj Ezüst fokozatát adományozta nekik, majd 2009-ben az Arany fokozatot is megkapták. Pers Júlia négy elismeréssel is büszkélkedhet: 2005 Réti Piroska Táncpedagógus Nívódíj, 2006 Berczik Sára-díj, 2010 Táncpedagógus Nívódíj, 2011 Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt.

A Mozgásművészeti Iskola tanárai 2015-ben: Benis Katalin, Zoltán Zsuzsanna, Kalocsai Edit, Kovács Bea, Mády Krisztina, Alássy Szabó Dóra, Lakatos Lilla, Solti Eszter, Taylor Jennifer, Csöngői Barbara.

„Kevesen tudják rólam, hogy mérnöki diplomám van. A gyerekeim megszületése után olyan elfoglaltságot kerestem, ami több szabadidőt hagy, így vágtam bele a mozgásművészeti képzésbe. Nem állt persze távol tőlem ez sem, hiszen édesanyámnak balettiskolája volt a belvárosban, a Balettintézetbe jártam, és Berczik Sárától (mozdulatművész, koreográfus, táncpedagógus, a XX. század legjelentősebb művészi torna mesteredzője) tanultam a ritmikus sportgimnasztikát, majd már felnőttként, az edzői képzésem megszerzése után öt éven át lehettem az asszisztense a Fővárosi Pedagógiai Intézet továbbképző tanfolyamán.

Helyet kerestem a tanfolyamomnak, amikor az unokatestvérem ide küldött Óbudára, mondván, ebben a művelődési házban nagy, nekünk pont megfelelő termek vannak. Erhardt Miklóssal találkoztam először, aki megmutatta azt a csupa ablak helyiséget, ahol ma is a foglalkozásaink zömét tartjuk. Ami megfogott és azonnali döntést jelentett, hogy a terem – túl azon, hogy tágas és világos – tükörrel is felszerelt.

Ez 1990-ben volt, és azóta is a San Marco utcai épület a legfőbb bázisunk, bár azóta több helyszínen is zajlanak iskolánk tanfolyamai. Merthogy azóta gyakorlatilag intézménnyé nőttük ki magunkat, és manapság már egykori növendékeinkből lett tanáraink is velem együtt oktatnak.

Az iskolánk alapját természetesen a **művészi torna** – Berczik Sára módszere szerint – képezi, de használunk modern tánc- és balettelemeket is. Az óbudai szülők a kezdeti évektől szívesen hozták ide a gyerekeiket, szerencsére népszerűek vagyunk, amit én annak is tulajdonítok, hogy Óbudán nagy hagyománya van a komolyzenei életnek, és a mi tanfolyamaink alapja is a klasszikus zene.

A kezdeti időszakban még egyedül vezettem tanfolyamot, fokozatosan nőtte ki magát az iskola, én pedig annyira megszerettem a gyerekekkel való foglalkozást, hogy eszembe sem jutott visszatérni a mérnöki pályára. A sikerek persze segítettek a munkámat is, számos elismerésben részesültünk, talán nem túlzás azt állítani, hogy a szülők már tudatosan keresnek bennünket.

Egy-egy díj vagy elismerés kapcsán érzem, mennyire odafigyel a ház vezetősége is a munkámra, és hogy mennyire fontos nekik is a teljesítményünk.”

(Pers Júlia)

Hamarosan lehetőség adódott a társastánc iránt érdeklődőknek is a mozgásra, hobbijuk gyakorlására. A **Casablanca Táncklub** gyerekek és felnőttek oktatásával is foglalkozik – a mai napig.

„A San Marco utcába egykori táncpartneremmel keveredtünk, és örömmel hallottuk, hogy a háznak még nincs társastánc-tanfolyama. Szeretettel, kedvesen fogadtak a munkatársak, és bár volt néhány év, amikor a Békásmegyeri Művelődési Házban tartottam az óráimat, most már jó pár éve újra ez a ház ad otthont a Táncklub foglalkozásainak. Korábban majdnem minden nap volt itt órám, szinte ez volt a második otthonom. Aztán, amikor pár évvel ezelőtt felreppent a hír, hogy a ház lebontását tervezik, fájó szívvel, de másik hely után néztem. Az egyik tanítványom egész közel talált is egy megfelelő helyet, és bár nagyjából átköltöztem oda, fél lábbal ma is itt vagyok. Több órám is megmaradt itt, és szerencsére a bontásra sem került sor. Nagyon sok mai, felnőtt tanítványom csodálkozik rá az épületre, mennyire nem változott semmit a gyerekkora óta, amikor ide hozták a szülei művészi tornára, aerobikra vagy éppen bábelőadásra. A munkatársakkal olyan sok éve kialakított jó kapcsolat ma is megvan, bár korábban talán még meghittebb, családiasabb volt. Segítettünk egymásnak, nem volt különbség tanfolyamvezető vagy technikai munkatárs között. Tetszik, ahogy az elmúlt években felpörögtek az események, a programok még színesebbek, a kulturális programok változatosabbak. Szeretek itt lenni, és ez az a hely, ahol leggyakrabban találkozhatok a régi tanítványaimmal. A már hagyományosnak mondható, havonta tartott pénteki Össztáncon mindig ér egy-egy ilyen kellemes, örömteli meglepetés.”

(Bánkuti Ágnes)

A ház tanfolyami palettájáról a néptánc sem hiányzott. A 90-es években hétfőként a Jánosi Táncház várta a fiatalokat, de a kerületi kisebbségek is tartottak itt nemzetiségi, például örmény táncházat. A **Bartók Táncgyűttes** pedig hosszú évekig sok szép pillanatot szerzett a ház látogatóinak az előadásaival is.

A 2000-es évek végén, az akkor már Óbudai Kulturális Központtá lett házban újra lett néptáncanfolyam.

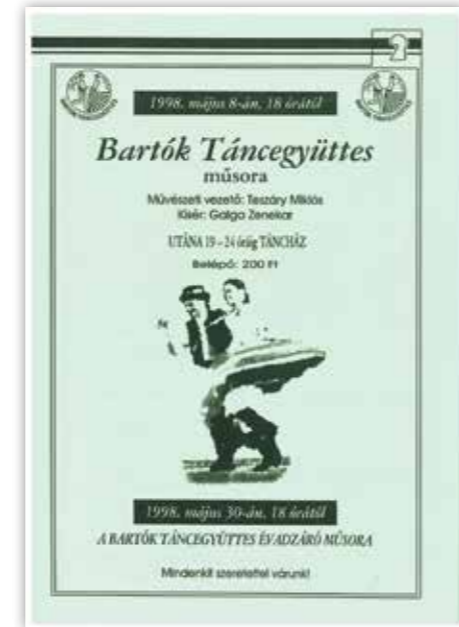
„Gödöllői Lajos igazgató úr révén kerültünk ide, aki jól ismerte az együttest, hiszen korábban ügyvezető igazgatója volt a VDSZ (Vegyipari Dolgozók Szakszervezete) Bartók Táncegyüttesének. Neki köszönhető, hogy évekre itt vertünk tanyát, tulajdonképpen a San Marco 81. lett a bázisunk. Először két csoporttal indultunk, egy felnőtt és egy ifjúsági csoporttal, aztán ahogy erősödött az együttes, kialakult a többi utánpótláscsoport is. Bárki jelentkezhetett a tanfolyamainkra, nem nagyon kellett hirdetni, színhagyomány útján terjedt a hírünk.

Volt egy kezdeményezésünk, amit befogadott az Óbudai Művelődési Ház, és amiért azóta is hálásak vagyunk. Ez volt a **Határon innen, határon túl** fesztiválunk. Határon túli kisebbségi csoportok, illetve határon belüli kisebbségi csoportok jöttek erre a találkozóra, Erdélyből, Kárpátaljáról, illetve Magyarországról svábok, románok és más nemzetiségek. Nagy újdonság volt ez annak idején, háromszor rendeztük meg 1998 és 2002 között.

Nagyon szerettük a Danubia Zenekarral közös fellépéseket, szép emlék számomra az idők Ki Mit Tud? versenyének zsűritagsága. Sok sikeres előadásunk volt, szerencsére a ház jó pár kulturális rendezvényének voltunk „hivatalos” szereplői, például évzáró és évadnyitó gálaműsoroknak. Ha jó a háttértámogatás, jól megy a munka. És mi jól tudtunk itt dolgozni. Minden energiánkkal, ha szükséges volt, akár esti időpontokban is tudtunk próbálni, mert megértés fogadta az ilyen jellegű kéréseinket is. 1996-ban nem véletlenül vehettük át a Kiváló Minősítésű Együttes címet. Jelentős eseményünk volt a Bartók Táncegyüttes 40 éves jubileuma, amit 1998-ban szintén az ÓMK-ban ünnepeltünk.

Fontos helyszíne ez a ház az együttesnek, mert az itt töltött évek alatt sok, azóta a szakmában komoly hírnévre szert tett táncost, oktatót, táncszettát és tánckritikust nevelt fel, egy egész, a táncot hivatásként művelő, szerető generáció nőtt fel.”

(Teszary Miklós)

„2008-ban indítottam először óvodásoknak szóló néptáncanfolyamot a kultúrközpontban. 2010-ben az óvodás tanfolyam mellett elkezdtem egy felnőtteknek szóló néptánckurzust is. Később, 2013-ban az ezen a tanfolyamon táncolók részvételével alapítottam meg a **Göncöl Néptáncgyüttest**. Ez mindenképp meghatározó esemény számomra, de a legemlékezetesebb pillanatok közül kiemelkedik a Göncöl Néptáncgyüttes első karácsonyi műsora, amit 2013-ban rendeztünk a központ színháztermében. Egy évvel később ismét tartottunk teltházas karácsonyi műsort. Remélem, ez a folyamat nem szakad meg, és az elkövetkezendő években is maradandó élmény lesz a Göncöl decemberi előadása.”

(Csiki Gergő)

A szervezett néptáncoktatáson kívül ma újra van állandó táncház a házban.

A **Sirtos Együttes** 2008 óta várja minden vasárnap este a görög zene és tánc rajongóit.

„Ezek a vasárnap délutánok, amiket itt töltünk a házban, már amolyan családi tradícióvá nőttek ki magukat: a vasárnapi ebéd után eljövünk Óbudára, próbálunk egy jót, kávézunk, és várjuk a közönséget. Ötől először tánc-tanítás van, aztán hattól táncház. Olyan régóta csinálunk már táncházakat, hogy az egésznek van egy nagyon bensőséges hangulata.

Jól érezzük magunkat Óbudán, és bár az Almássy téren egy kicsit jobban benne voltunk a város forgatagában, talán többen is jöttek el oda, itt érezzük, hogy fontosak vagyunk a ház munkatársainak is. Nincs olyan technikai probléma, amit ne oldanának meg! Néhány éve újra beköltöztünk a belvárosba, a hatodik kerületbe, de nagyon hamar visszajöttünk, éppen a ház irántunk tanúsított odafigyelése miatt. Ebből és a közönség szeretetéből mi is sokat merítünk.

A közönségünk visszatérő közönség, a legtöbben sok éve járnak hozzánk, ami nagy öröm, ugyanakkor kihívás is. Nincs, nem is lehet két ugyanolyan este, mi is készülünk időnként valami újítással, vendég tánctanárt hívunk, énekversenyt tartunk.

A házzal kapcsolatban nyilván elmondható, hogy ráférne egy kis felújítás, de ami az itteni programokat illeti, csak ámulunk-bámulunk, hogy mennyi mindent kínálnak, milyen színes, sokrétű rendezvények vannak, mennyire „él” ez a ház.”

(Lehoudis Andreas)

Egészen különleges táncélmény a gyerekkorosztályt váró **akrobatikus rock and roll**. Magával ragadó hangulatával régebben is és napjainkban is sok fiataalt vonz délutánonként.

„A 90-es évek elején kerestem meg a ház vezetőségét azzal, hogy akrobatikus rock and roll-tanfolyamot tarthassak. Ismertem Óbudát, a Kiscelli utcai, Mókus utcai iskolákba jártam versenyezni vagy 10 évig, sportoltam a Gázműveknél is.

A San Marco utcában szívesen fogadtak, különösen Majorcsik Elemér szervező egyengette az itteni tanfolyamok útját. Hetente kétszer, két korosztálynak hirdettünk órákat, ovisoknak és felnőtt fiataloknak. Népszerű volt a környék gyerekei között ez a fajta tánc, év elején mindig sokan jelentkeztek, mi pedig a tanév során a kerületben több helyen is felléptünk, például a McDonald's-ban is. Emlékeztetsek a ház színháztermében tartott évzáróink és az évente megrendezett budapesti Akrobatikus Rock and Roll versenyek, melyekre 100-200 látogató is érkezett.

Ma már olyan versenyszabályok vannak, hogy nem csak a San Marco utcai épület színházterme, de nagyobb művelődési házak sem alkalmasak ilyen rock and roll-versenyek rendezésére, a nagy teret és belmagasságot igénylő akrobatikus elemek miatt ma már a sportcsarnokban tartjuk ezeket az eseményeket.”

(Szalma István)

„17 évvel ezelőtt szülői unszólásra kerestünk egy olyan sportágot, amit én és a testvérem is csinálhatnánk. Így találtuk itt a művelődési házban a 3- 4-es teremben a Holiday Egyesület rock and roll-tanfolyamát. Akkoriban ez volt az egyetlen budapesti akrobatikus rock and roll egyesület, mindenki, aki ma ezzel foglalkozik, a Holiday-ben indult, majd abból vált ki. Manapság legalább tíz egyesület foglalkozik ezzel a táncfajttával, amiről kevesen tudják, hogy Magyarország egyik vezető sportága, sok sikeres és tehetséges sportolóval. A világszövetségünk most éppen azért küzd, hogy olimpiai szám lehessen ez a rendkívüli ügyességet, komoly felkészülést és fegyelmet kívánó, ugyanakkor szórakoztató sport.

Gyerekkoromban engem is elvárásolt, de a házban nem csak a tanfolyam miatt szerettem lenni. Imádtam a büfét, ugyanis ha jól dolgoztunk, mindig kaptunk jutalmul valami nasit.

Úgy látom, a mai gyerekek is jól érzik magukat itt, csakúgy, mint a szülők, akik időnként bejönnek, és a folyosón várják a gyerekeket. Az itt dolgozó kollégák pedig különösen jó közösséget alkotnak. Mint tanfolyamvezető olyan jól érzem magam itt, hogy innen szeretnék nyugdíjba menni.”

(Halász Gergő)

Az Óbudai Jutsu Kai Kan Egyesület régi „vendég” a házban, az első harcművészeti tanfolyamokat már a 90-es évek közepén megszervezte az egyik legkiválóbb magyar harcművészeti mester, Pospischil Tamás.

„1995-ben kaptam lehetőséget az akkori vezetőségtől, hogy helyiséget béreljek és itt oktathassak.

A hozzám kerülő legkisebbek játékkal vegyítve kezdik a tanulást, de egy idő után kevesebb lesz a játék és egyre több a gyakorlat. Észre sem veszik, hogy közben új ritmust kap az életük, s már hiányozna a rend és rendszer, amely kapaszkodót jelent, és fegyelemre szoktatja őket. Egyszerre fejlődik a testük és a szellemük, s mire iskolába kerülnek, már összehangolt a mozgásuk, és a figyelés, tanulás is könnyebben megy nekik.

Egyesületünk, az Óbudai Jutsu Kai Kan Egyesület, számtalan bemutatót tartott különböző rendezvényeken, nyílt napokon, saját versenyt is rendeztünk a művelődési ház falain belül. Számomra az itt töltött hosszú évek alatt talán a tizedik születésnapunk volt a legemlékezetesebb, amelyet egy nagyszabású bemutatóval, külföldi vendégmesterek részvételével tettünk különlegessé.”

(Pospischil Tamás)

Az Óbudai Jutsu Kai Kan SE lett 2015 márciusában a XIII. Juhász Ferenc Emlékverseny és Nyílt Kempo Világkupa legjobb csapata. A legeredményesebb versenyzőt is ez a csapat adta Kollár Ágoston Csaba személyében. Ikertestvére, Kollár Sebestyén István a 2. helyezett lett. A verseny hat ország több mint ötven klubjának négyszáz-nál is több résztvevőjével zajlott.

A harcművészeti tanfolyamra felnőttek is jelentkezhetnek, hiszen a gyerektanfolyamok mellett a 7 danos mester felnőttekkel is foglalkozik.

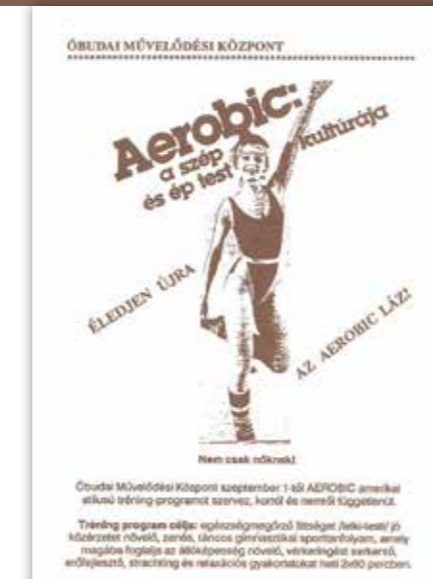

A 90-es években felnőtteknek hirdetett a ház olyan szabadidős tevékenységeket, mint a jóga, vagy a **különböző női tornák**, hastánctanfolyam, melyek elsődleges célja az egészség megőrzésén túl a szabadidő közösségi eltöltése. A középkorosztályt megtalálták ezek a programok, ők jellemzően a mai napig inkább egy-egy tanfolyamot, előadást preferálnak.

„Én voltam itt az első tanfolyamvezető tanár a rendszerváltás után, egy felkérésre jöttem ide, mint frissen végzett TF-es aerobicedző. Kisebb-nagyobb megszakításokkal mindenféle jellegű tanfolyamot vezettem, természetesen manapság is tartok órákat, hetente általában három napot vagyok itt. Mivel a hozzám járó hölgyek nagy része kerületi, közeli lakos, és szívesebben vesz részt itt egy órán, mint esetleg egy fitnessklubban, azt gondolom, hogy az ilyen jellegű tanfolyamoknak mindig lesz létjogosultsága, állandóan lesz rá igény. Gyorsan elrepültek az itt töltött évek, és az idő múlását a lassan felnőtté váló kisfiamon látom, akivel egy időben „együtt tartottuk” az órákat, hiszen sokszor hoztam magammal kicsi korában. Aztán amikor óvodás lett, szerveztem ovis aerobicscsoportot is, volt, amikor az anyukákkal együtt léptünk fel a házban a Tánc Világnapján tartott rendezvényén. Nagyon szeretek ide járni, jól érzem magam, számomra az óráim megtartása munka és kapcsolódás egyszerre. Az külön nagy örömmel tölt el, hogy vannak „visszajáró” tornászaim, és a nyugdíjasaim olyan szívvel-lélekkel csinálják a gyakorlatokat, hogy öröm velük dolgozni.”

(Maár Györgyi)

A 2000-es években tovább tágul a tanfolyami kör. Miközben kiválóan fejleszti a legkisebbeket, a kis-mamák otthoni elszigeteltségét is oldja a ház nagy népszerűségnek örvendő Tücsök Zene vagy **Ringató** foglalkozások, amelyeken édesanyjukkal együtt énekelnek, verselnek és táncolnak az alig egy-két évesek.

„Csodálatos látni, tapasztalni, ahogy a kezdetben zárkózottan ülő, bátortalanul figyelő, a hangszereket éppen csak kóstolható picik pár alkalom után nyitottá, barátságossá, kezdeményezővé, az egyszerű hangszereket használni tudóvá válnak. Olyanokká, akik a felcsendülő ismerős dallamokra pontosan tudják, hogyan reagáljanak. S mindezt direkt tanítás, bármiféle kényszer nélkül. Persze ez nem csoda, természetes, hogy a kisgyerekekre ilyen hatással van a zene és az a jó értelemben vett közösség, amikor jelen van a biztonságot jelentő szülői háttér is. Úgy gondolom, hogy az ide járó gyerekek számára nem jelenthet problémát a későbbiek során az óvodába, iskolába való beilleszkedés. És még valami nagyon fontos. A szülők – többnyire az édesanyák – nyomon követhetik gyermekeik valóban napról napra történő fejlődését. Büszkéek és boldogok. A foglalkozásokon barátságok szövődnek. A zene, a gyerekek sikerei – beleértve mások gyermekeiét is –, valamint a minket körülvevő különleges légkör mindannyiunk személyiségére pozitívan hat.”

(Gál Gabriella)

ELŐADÁS-SOROZATOK A 90-ES ÉVEKTŐL

A mai napig töretlen népszerűségnek örvend Dr. Tóth József történész különböző korszakokat, történelmi személyiségeket „górcső alá vevő” előadás-sorozata. Ráadásul a professzor úr nem csak a történelemben jártas.

„Miután mindig intenzív kapcsolatom volt a házzal, 1990-től hivatalosan is itt dolgoztam, 1994-ben pedig innen mentem nyugdíjba. De már 1990-ben ide hoztam a **Tájak, Korok, Múzeumok** Honismereti Egyesület óbudai klubját. Korábban már megalakítottam itt az óbudai Magyarország Felfedezői Szövetség hagyományörző gyermek és ifjúsági szervezetét is, mellyel lehetőséget biztosítottunk különböző összejöveteleknek.

A Tájak, Korok, Múzeumok klub azóta is működik, ma is a színházteremben tartom az előadásaimat.

Nagyon jó érzés és lelkesítő az a sok, klubtagon kívüli, történelem iránt érdeklődő, aki eljön meghallgatni, sőt sürgeti esetenként a következő előadást.

A történelmi előadásokon kívül hosszú évek óta innen a házból indulunk a kirándulásainkra, amelyekre szintén nem csak klubtagok jönnek.”

(Dr. Tóth József)

Még ha néha megoszlanak is a vélemények az időfizika tanaival kapcsolatban, egy dolog vitathatatlan: a San Marco utcai művelődési ház hosszú évtizedek óta látogatják Kisfaludy György időfizikus lelkes hallgatói.

„1991. november 7-én volt az első előadásom a művelődési házban, mert az addig szokásos – kötelezően – szabadon választott ünnepség helye üresen tátongott a naptárban, és viccesen éppen csütörtökre esett akkor. Így már adódott is a sorozat kétélű neve „A tudomány csütörtöke”.

Ekkor már egy éve jártam a művelődési házakat az egész országban, de már untam egy kicsit a rengeteg helyre való szaladgálást. Az előadásokat nem én szerveztem, hanem hívtak mindenhová. Egy helyen még sohasem voltam. A saját utcánk végében, a Föld utca és a Reménység utca sarkán, az akkori ÓMK-ban. Bementem az igazgatóhoz, hogy jönnék előadni. Mondta, hogy nem lesznek húszan se. Azt válaszoltam neki, hogy lesznek százán is, és lettek annyian. Így azután folytattuk.

A huszonnégy év alatt rettenetesen sok ember megfordult az előadásokon. Híres előadóművészek, professzorok és kutatók a hazai és külföldi egyetemokről, és persze nagyon sok kedves, érdeklődő ember is. Mert én minden ellenvélemény ellenére is mindig olyan előadást igyekeztem tartani, ami közérthető, és érdekes egy háziasszonynak is és egy egyetemi tanárnak is.”

(Kisfaludy György)

A legjelentősebb **klubfoglalkozások**, tanfolyamok a 90-es évekből: Életerő Klub, Hogyan tanuljak? A megismerés képességét fejlesztő tanfolyam, Sakk-klub, Teljesítménytúrázók Klubja, Jazzklub, Fantasy Klub, Kortárs Segítő képzés (kábitószerfüggő fiataloknak támaszt nyújtó szakemberek felkészítése), a Fővárosi Pedagógiai Intézet továbbképző tanfolyama pedagógusok részére: Berczik Sára esztétikus testfejlesztő gimnasztikája az iskolai és óvodai testnevelésben, Ezoterikus Klub, Amerikai Sportkártyagyűjtők Klubja, Kamaszrajz Klub, Ifúsági Csillagászati Kör, Bakancsos Klub, Napközi Plusz és Murauer Sprachkurs stb.

Állandó programok 2015-ben:

Előadások: Történelmi előadás-sorozat – Művészettörténeti előadás-sorozat diavetítéssel – Universum Universitas – Pszichológia, időfizika – Életmódunk kérdései

Baba-mama programok: Babamasszázs – Helen Doron early English – Csiri-biri torna – Tücsökgzene – Iciri-piciri táncház – Ringató

Állandó programok gyerekeknek: Óbuda Mozgásművészeti Iskola – Modern jazztánc – Néptánc – Jutsu Kai Kan SE – Nihon Tai-Jitsu – Kerekérdő drámakör – Hip-hop show és látványtánc – Óvodás torna-tánc – Modern kortárs kisiskolás torna-tánc – Óbudai sakkiskola – Társastánc

Állandó programok felnőtteknek: Callanetics torna – Pilates-torna – Fit body tréning – „3 in 1” torna – Terápiás tréning – Gerinctorna – Jutsu Kai Kan SE – Nihon Tai-Jitsu – Jóga – Hatha jóga – Hastánc – Gerincjóga – Társastánc – Zumba fitness – Tartásjavító torna

FESZTIVÁLOK, EGÉSZ NAPOS RENDEZVÉNYEK

A ház történetében a kezdetektől fontos szerepet játszottak a fesztiválok, egész napos rendezvények. A nyári táborozások lezárásaként hosszú ideig talán a legjelentősebb az évente megrendezett **Vakációbúcsúztató** volt, amely szinte egy amatőr művészeti fesztivállal ért fel, vers- és prózamondó, színjátszó, kórus- és néptáncprodukciókkal, iparművészeti és kézműves alkotásokkal emlékeztetve a nyári élményekre. A ház egykori tagintézményeiben, a Siófok-sóstói Gyermektáborban, valamint a Barátság Park Szabadidő Centrumban töltött napokat rajzokon is megörökítették a résztvevő gyerekek, melyeket hagyományosan a **Tábori Emlékek kiállítás**on mutathattak be.

Manapság az iskolai tanévet köszöntik az egész napos Évadnyitó fesztivállal. Koncert, előadás, interaktív programok, ugrálóvár, kézműves asztalok várják a látogatókat, csakúgy, mint a májusi **Gyermeknapok**.

Hagyomány, hogy évente kétszer, karácsony és húsvét előtt **játszóház** várja a kicsiket. Ilyenkor nem csak a lakásdíszeket készíthetik el, de az ajándékkészítés örömét is megtapasztalhatják.

Hasonlóan népszerű 1998 óta minden nyáron az a heti egy hét-köznap, amikor nyitva áll a ház a szünetüket töltő gyerekek előtt. A **Szüni-dö-dő** program fővárosi kezdeményezés volt valamikor. Az

utóbbi években azonban a ház saját forrásaiból biztosítja ezeket a kivételes nyári napokat, amikor elsősorban kézműves foglalkozásokkal, és időnként bábelőadással, sportprogramokkal, vetélkedőkkel várják az iskolásokat. „Ha szerda, akkor **ÓKK**”, ezt a szlogent jól ismerik az óbudaiak. A résztvevők száma egy-egy nyári szünet alatt eléri a több száz főt is.

A **Tánc Világnapját**, április 29-ét minden évben nagyszabású, egész napos rendezvényekkel ünnepli a ház. Nem csak meghívott táncművészek és táncsoportok – ír táncosok több alkalommal is – mutatták be produkcióikat a színpadon, a házban működő tánctanfolyamok résztvevői is felléptek. A közönség láthatta, mit tudnak a hastánctanfolyamra járó hölgyek, a társastánc örökifjú táncospárjai vagy éppen a népitáncos gyerekek.

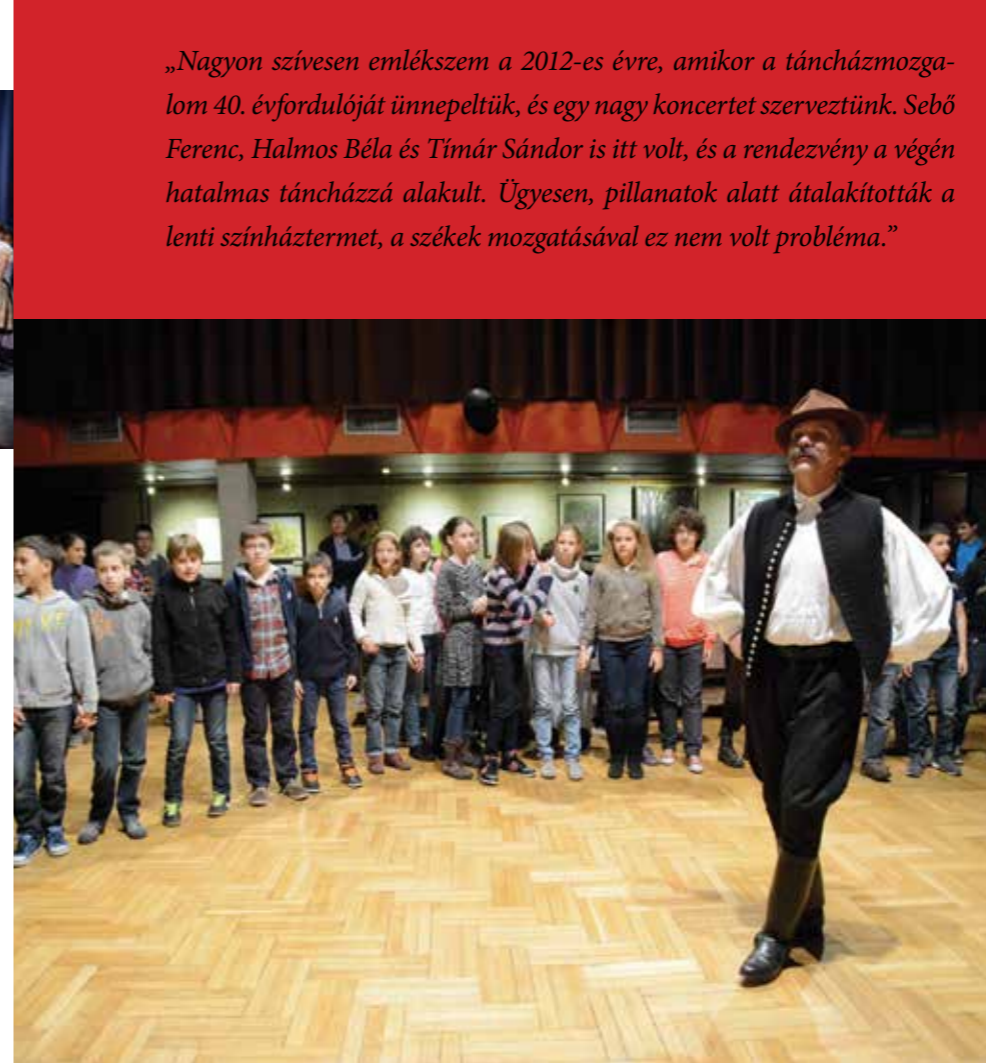
Az elmúlt években a Tánc Világnapját különleges táncmesével köszöntötte a kulturális központ, amit a közönség is örömmel fogadott. 2014-ben **A rendíthetetlen ólomkatonát**, míg 2015-ben a **Jancsi és Juliska** előadást láthatták az érdeklődők a Vass Sándor Balett Mozgásművészet és Moderntánc Iskola előadásában.

Kiemelkedő esemény volt 2012- ben a ház életében a negyvenéves táncművelési megünneplése. Számos közismert vendég részvételével zajlottak a táncbemutatók, majd a nézők is bekapcsolódtak a táncba. Felejthetetlen élmény mindazoknak, akik részt vettek benne: a zene ritmusára közösen lép több száz ember. A rendezvénysorozat sikerét mutatja, hogy azóta is minden évben megrendezésre kerül.

„Nagyon szívesen emlékszem a 2012-es évre, amikor a táncművelési megünneplés 40. évfordulóját ünnepeltük, és egy nagy koncertet szerveztünk. Sebő Ferenc, Halmos Béla és Tímár Sándor is itt volt, és a rendezvény a végén hatalmas táncbárrá alakult. Űgyesen, pillanatok alatt átalakították a lenti színháztermet, a székek mozgatásával ez nem volt probléma.”

„35 évvel ezelőtt ugyan nem a San Marco utcai épületben, de az akkor még a művelődési házhoz tartozó Balatonszabadi-Sóstón alakult meg a Kincső Együttes egy csapatnyi kisiskolásból, elsősorban az osztályom tanulóiból.”
(Turcsánné Horváth Annamária)

A kerület különböző intézményeivel fenntartott jó kapcsolat, a sok befogadott rendezvény az együttgondolkodást, a kerületben élő közösségek egymásra találását segíti.

(Kobzos Kis Tamás)

Nyugdíjas Ki mit tud?, vagy ahogyan az elmúlt években ismerheti a közönség, az **Idősek Művészeti Fesztiválja** mindig teltházas rendezvény. Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézet munkatársai szervezik a műsort, vagyis hirdetik meg a kerület nyugdíjasai körében, majd szállítják, támogatják a fellépő idős embereket. A Békásmegyeri Művelődési Ház rendezi a két elődöntős fordulót, a San Marco utcai ház pedig a gálaműsor befogadója.

Mint a kerület legnagyobb, legtöbb embert befogadó termével rendelkező épület, természetesen helyszínt biztosított és biztosít a ház lakossági fórumoknak, civil szervezetek programjainak, a **nemzetiségi önkormányzatok** rendezvényeinek, egy időben itt rendezték a kerület Civil Napját. Az **Idősek Napja** ünnepi programjának is évek óta a ház ad otthont.

Az elmúlt évtizedben a házban mindig is kiemelten fontos volt az egészségnevelés és az egészségvédelem. (A kerületben elsőként lett akadálymentes a ház, van pelenkázó a kismamáknak és a babáknak.) Rendszerek a különböző világnapokon tartott programok, a ház **Családi Egészségnap**okat szervez, a Vöröskereszt, az ÁNTSZ, az Óbudai Szent Margit Rendelőintézzettel való közös rendezvényeknek ad helyet.

1987-től új színfolttal gazdagodott a ház. **Natura és Ásványbörze** címmel szervezett tematikus kiállítást és vásárt, amely azóta is visszatérő program és a kiegészítő **bonsai kiállítással** egyike a sikeres rendezvényeinknek évek óta. Először csak évi egy alkalommal, de a nagy érdeklődésre való tekintettel a 90-es évek elejétől tavasszal és ősszel is megrendezik. A ház összes termét – a színháztermet is – egybenytva számos kiállító várja portékájával a látogatókat.

„Bár az elmúlt években az interneten bonyolított adás-vételek lehetősége miatt mint szakmai fórumnak a börzének csökkent a jelentősége. Nagy szívfájdalmam, hogy egyre inkább vásár, igaz, azért még mindig az ásványok köré szerveződik. Pici a hely, ez is korlátozza a lehetőségeket, mégis büszke vagyok rá, hiszen mindenkinek, aki ásvánnyal foglalkozik, bekerültünk a tudatába. A helyi közönség is megszokta és szereti ezt az évi két alkalmat, ma is van rá igény. A tavalyi évben a látogatottság motiválásaként újra ingyenessé tettük a belépést.”

(Lőrincz Edina)

Az elmúlt évtized egyik legsikeresebb programja a **San Marco Szabadegyetem** elnevezésű egészségügyi előadás-sorozat, amelyet Bús Balázs polgármester kezdeményezésére Dr. Pintér Endre nyugalmazott sebészprofesszor, az Óbudai Orvos Klub elnöke és Dr. Várszegi József, a Szent Margit Rendelőintézet akkori ügyvezető igazgatója hozott létre. Az előadások célja az volt, hogy az óbudai lakosság az egészségügy különböző területeinek legkiválóbb képviselőitől kaphasson választ az egyes betegségekkel, tendenciákkal kapcsolatos kérdéseire, valamint hogy megismerhesse a legaktuálisabb kutatási eredményeket.

Az előadás-sorozat nem csak a művelődési ház helye, a San Marco utca miatt kapta a nevét. Utalás ez a ma is itt található Irgalom Házára, melyet özvegy San Marco hercegné, Nákó Mileva 1901-ben alapított, elsősorban gyógyíthatatlan betegek részére.

2007. október 9-én volt a szabadegyetem első előadása, melyet havonta követett a többi. 2011-ig összesen 33 előadás volt.

A San Marco Szabadegyetem előadói 2007-től 2011-ig: Dr. Fehér János belgyógyász, Dr. Perner Ferenc sebész, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika megalapítója, Dr. Pap Lajos Széchenyi-díjas szívsebész, Dr. Rimmel Zoltán ideggyógyász, pszichiáter, Dr. Beer Miklós váci püspök, Dr. Nékám Kristóf bőrgyógyász professor, Dr. Balázs Csaba endokrinológus, Dr. Varga Péter Pál gerincsebész, Dr. Kopp Mária orvos, pszichológus, Dr. Csókay András idegsebész, agykutató, Dr. Vizi E. Szilveszter farmakológus, Jávor András államtitkár, Topolánszky Ákos volt kábítószerügyi államtitkár, Dr. Kásler

Miklós onkológus professor, Henter Izabella dietetikus, Dr. Freund Tamás neurobiológus, Dr. Ócsai Lajos, az ÁNTSZ nyugalmazott járványügyi főosztályvezetője, Dr. Falus András immunológus, Dr. Iván László gerontológus, Dr. Szűcs Miklós államtitkár, Dr. Sótonyi Péter patológus, Dr. Halmos Tamás kardiológus, diabetológus, Dr. Urbanics János nőgyógyász professor, Dr. Hunyadi János bőrgyógyász, Dr. Kellermayer Miklós sejtkutató, Dr. Gerevich József pszichiáter, Dr. Kovács József bioetika egyetemi docens, Dr. Hegyi Gabriella belgyógyász, akupunktúrás orvos, Dr. Ranschburg Jenő pszichológus, Dr. Köves Péter neurológus, pszichiáter, neurofiziológus, Dr. Velkey György gyermekgyógyász

„Az előadások olyan népszerűek voltak, hogy sokszor álltak is a nézőtéren, mert már nem volt ülőhely. És nem csak Óbudáról jöttek érdeklődők. A nagy siker egyértelműen az átgondolt koncepciónak és az előadók szakmai hitelességének volt köszönhető.”

(Dr. Pintér Endre)

„A San Marco Szabadegyetem előadásai rövid szünetet követően 2014 januárjában indultak újra. A témák kiválasztásakor, az előadók felkérésénél arra törekedtünk, hogy a lakosság minél szélesebb rétegét tudjuk behívni, megszólítani. A szabadegyetem fogalmának megfelelően az egészségügyi témakört nagyon tágan értelmezve állítottuk össze a programot. Igyekeztünk aktuális eseményekhez kapcsolódni, például Dr. Szlávik János előadása az egész világot megérintő ebolajárványhoz kötődött. Nemzeti hagyományokat érintett Dr. Sótonyi Péter, az Állatorvos-tudományi Egyetem dékánjának az előadása a lovakról. Elképzeléseink szerint hasonló szellemben folytatjuk majd a szabadegyetem programját.”

(Dr. Thomka György)

Előadók 2014-2015-ben: Dr. Németh Attila pszichiáter, Dr. Zacher Gábor toxikológus, Dr. Meskó Bertalan jövőkutató, Dr. Sótonyi Péter anatómia professor, Dr. Szlávik János infektológus, Dr. Toronyi Éva sebész, Dr. Klujber Valéria gyermekorvos, genetikus, Dr. Kovács Zsombor orvos, jogász

SZÍNHÁZI ELŐADÁS VOLT ÉS MINDIG IS LESZ A SAN MARCO UTCÁBAN.
PRÓBÁK IS ÉS ALKOTÓFOLYAMAT IS. MIKÖZBEN A HÁZ MEGMARAD ANNAK,
AMINEK KÉSZÜLT: A LEGTELJESEBB ÉRTELEMBEN VETT KULTÚRA HÁZÁNAK.

SZÍNHÁZ ÓBUDÁN

A 70-es évek végén még a fővárosban is nagy kincs volt az egész estés produkciókat befogadni képes színházterem. Bár az átadásra a tervezett színházterem még nem készült el, néhány év múlva a ház vezetése csaknem teljesen saját erőből mégiscsak megépíttette a másfél méter magas és tíz méter széles színpadot, és elkészült a raktérbe tolható háromszáz színházi fotel is. Ilyen adottságok mellett nem véletlen, hogy több színházi társulat, sőt ilyen-olyan okból színpadot nélküli kőszínház is komolyan érdeklődött a San Marco utcai épület iránt. És mivel az ifjúsági programokon túl a ház nem titkolt szándéka volt a helyi felnőtt lakosság ideszoktatása is, ideális döntésnek tűnt a [József Attila Színház Kamaraszínházának](#) ideiglenes beköltözése 1976-ban.

„Miszlai István színiigazgató vezetésével 1977-től 1982-ig volt itt a József Attila Színház, nagy sikerrel. Gobbi Hilda azt javasolta, akár végleg idejöhethének... A színházi díszletek bámulatosak voltak, volt egy nagyszerű díszlettervezőjük, Kiss Jenő bácsi, csodálatos mobil díszleteket faragott. Majdnem mindegyik Goldoni-darabot bemutatták, olyan előadás is volt, hogy a nézők egy része a színpadra épített nézőtéren ült, a másik fele pedig bent, a raktárban. Átlósan keresztben, az eredeti nézőtéren pedig egy gondola úszott.

A színházi előadások idején bársonyszőnyeg futott körbe a folyosókon, Miszlai színiigazgató úgy járt-kelt a művészek között, mint egy őrmester. Akkoriban nem kellett reklámra költenünk.”

(Erhardt Miklós)

Az 1979–80-as évadban a József Attila Színház Kamaraszínpada 55 előadást tartott a San Marco utcában.

„A József Attila Színház évekig tartó vendégeskedése alatt nem kisebb színészióriások, mint Bessenyei Ferenc és Sinkovits Imre is szaladgált ezeken a folyosókon, közvetlenül, barátián paskolva az itt dolgozók vállát.”

(Novotny László)

A négy évadot a házban töltő kamaraszínház nem várt nehézségeket is hozott magával. Mert ugyan óriási mozgást és változatosságot jelentett, és kétségtelenül pozitív alkotó energiával töltötte meg az épületet, hamar nyilvánvalóvá vált, hogy az állandó színházi jelenlét nehezen egyeztethető össze a művelődés egyéb ágazatait is bemutatni és népszerűsíteni kívánó, sőt oktató-nevelő tevékenységet is folytató intézmény munkájával. És nem csak arról van szó, hogy az egyes helyiségekből áthallatszanak a hangok. A színház az színház. A színpadon és a színpad vonzáskörzetében is. Művészek jönnek-mennek, a műszak előkészít, a díszletesek építenek, a technikusok a zenét próbálják. Folyamatos, állandó, jóval a színpadon túllépő alkotómunka. A színház egyeduralomra tör, mint ahogyan, ha saját épülethez jut, azt pillanatok alatt belakja. De a San Marco utcai intézmény másra volt hivatott. Annak ellenére, hogy még magának Gobbi Hildának is az volt a véleménye, hogy állandósítani kellene az Óbudai Játékszínt, 1980-ban elkészült a kamaraszínház játéktere, és a színészek végül búcsút intettek a háznak.

A kamaraszínpad távozása után nem sokáig maradt színház nélkül Óbuda. A következő két nyáron át zenés előadások szerveződtek a **Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatóinak** részvételével. Nagy sikerrel mutatták be a Császárok, majd következő évben a **Kitörés** című darabokat.

ZENÉS SZÍNHÁZI ESTÉK ÓBUDÁN
A Várkonyi György Úttörő és Ifjusági Házban
Budapest II. San Marco u. 81. Telefon: 867-370

KITÖRÉS
BUDA - MOSKA

Énekvezető: Csikó Agnes
Kísérelő: Csikó Agnes, Csere László, Kriksz László

Mrs. Younger	Kishorváti Edikó	Valler Laci	Hollai Kálmán
Tropolis	Kéri Juci	Ruh	Dankó Klára
Bereznice	Kovács Adél	Aszón	Lupinszky G. Béla
Mrs. Johnson	Csikó Agnes	Sikló	Bata János
Tizsák	Vlagy György	Tizsák	Budai Livia
Vilka	Végh János	M. Laci	Szabó Gábor
Sammy	Csere László	Armas	Mayer Aranka
	Kriksz László	Szilvi	Bardócz Dániel

Köszönet a zenei egységnek
FODRÁD JÓZSEF, SCHÉBERGER FERENC, TOMPA ZOLTÁN, JACSI SÁNDOR, JAVORSKI KONRÁD, IRÁNYI SZABÓ, SZÉKELY KATALIN

Darab: Csikó Agnes
Színpadi rendezés: Csikó Agnes
Kísérelő: Csikó Agnes, Csere László, Kriksz László

Kitörés
Az előadások helye: Óbuda, Várkonyi György Úttörő és Ifjusági Ház

Budapest, 1980. május 10. és 11. este 8 óra

„Főiskolai vizsgaelőadás volt, életem első igazi színházi bemutatója. Óriási élmény volt találkozni Kishonti Ildikóval, aki a darab egyik főszerepét alakította. Összebarátkoztunk, sokat beszélgettünk. Aztán egyszer csak azt mondta: „Adél, belőled sosem lesz énekes”. Elhittem neki, tőle igaznak éreztem. Nem vagyok énekes-színész, színész vagyok, aki énekel. Ez azért érdekes, mert operett-musical osztályba jártam, az osztálytársaimmal és az osztályfőnökömmel, Kazán Istvánal voltunk az ÓMK-ban. Kishonti Ildikó életre szóló megjegyzésén kívül a jelenlegi nevemet is Óbudán kaptam. A plakáton ugyanis elnyomtatták, Kovács helyett Kováts került a szereposztásba. Elkeseredtem a hiba miatt, ám Kazán István megvigasztalt: „Nézze, Adél, sokkal jobb, izgalmasabb is így a neve!” Korábban már többször felmerült, hogy az átlagos Kovács helyett válasszak egy másik vezetéknevet, de mindig elhárítottam, mondván, az Adél éppen elég különleges. Az élet azonban megoldotta a név kérdését. A San Marco utcában lett a művésznevem Kováts.”

(Kováts Adél színésznő a *Kitörés* című előadásban)

1984–85-ben a színházterem a Játékszínnek adott helyet, ahol akkoriban átalakítási munkálatokat végeztek. A 80-as és a 90-es években az udvar is a kultúra szolgálatában állt, nyaranta hangversenyeket, nyári színházi bemutatókat is tartottak. 1988 nyarán például tizenkét alkalommal élvezhették a nézők a **Nyári Zenés Színházi Esték Óbudán** című sorozat produkcióit.

A 90-es évek elején befogadó-beavató színházi előadásoknak adott otthont a ház. Ilyen volt az **XL Színház** Don Juanja.

„Don Juan nagy színpadi produkció volt, táncosokkal, sok színésszel, mégis laza szerveződés. Talán ez is volt az oka, hogy nem lett hosszú életű a darab. Amolyan partizánmunka volt, sokszor éjjel, hajnalig próbáltunk. Részen olyan kollégákkal, akikkel jól ismertük egymást, akár még a főiskoláról, de új emberek is voltak, ami mindig új impulzust ad az embernek. Meghatározó egy készülő műnél, hogy milyen légkörben jön létre. Szerettem a San Marco utcai házat, mert „jó levegője” volt. Ha úgy adódik, manapság is szívesen megyek oda.”

(Cserna Antal színművész)

A humor sem volt idegen a San Marco utcától. A **Vidám Színpad** színészei és a humorfesztiválok győztesei gyakran léptek fel főleg a nyugdíjasokból álló közönség nagy tetszésére. A 90-es évektől rendszeresek voltak a kabaréestek, melynek mai folytatói a **L'art pour l'art Társulat** groteszk humoristái.

A San Marco Színpadon 2008-ban Hobo Farkashajszáját, Mikó István Svejkiét láthatták az érdeklődők, sőt, a nagyvárad Kiss Stúdió Színház művészei is bemutatkoztak az **Üzenet az otthoni hegyeknek** című műsorukkal, 2009-ben **Pregitzer Fruzsina** remek önálló estjét élvezhették.

2012-ben Verebes Linda és Pindroch Csaba hozta el kétszemélyes darabját az óbudai közönségnek, melyben többféle változatban mutatták be a férfi-nő kapcsolat változatlan, örök dilemmáit.

A most már közel egy évtizednyi, sokszínű és egyre népszerűbb **Óbudai Nyár rendezvénysorozat** színházi előadásai közül nem egy szintén a San Marco utcai épülethez kötődik.

A **Sztárcsinálók** az első magyar rockopera, melyet 1981-ben játszottak először a Győri Sportcsarnokban, majd ezt követően az egykori Rockszínház egyik legendás darabja lett. 2009-ben az óbudai Zichy-kastély kertjében újra láthatta a közönség a nagy sikerű előadást. Várkonyi Mátyás zeneszerző és a művészek a San Marco utcai házban készültek a rendhagyó előadásra.

Várkonyi Mátyás ötletéből elkészült a Sztárcsinálók, az első magyar rockopera. Várkonyi zenéjére, Miklós Tibor szövegével, Kovácsi János rendezésében debütált a darab. A mű a Zsenyey Alkotóházban született, kizárva a külvilágot, s a szereplőket a sikeres Evita művészeiből verbuválták. (...)

„Annak idején, amikor elkezdtük a Rocksínházat, még az egészen korai időkben, a San Marco utcai művelődési házban is volt egy rendhagyó produkció, egy musicalpróbálkozás, a Kitörés. Akkoriban még Várkonyi György Úttörő és Ifjúsági Háznak hívták, nem volt nehéz megjegyezni a helyet. Azóta kísérem figyelemmel a ház életét. Ez volt az egyik oka, hogy éppen Óbudára hoztuk a felújított Sztárcsinálókat, hiszen jól ismertem a helyszínt és az egész óbudai légkört. A másik ok az volt, hogy amikor felhívtam Edinát, a beszélgetéseinkből hamarosan kiderült, hogy a polgármester úrnak is kedvence volt egykor ez a darab. Szóval, a csillagok állása szerencsés volt abban az évben, a beszélgetésekből tervezés lett, majd konkrét költségvetés, végül pedig megvalósulhatott az előadás a Zichy-kastély udvarán.

Hogy milyen volt újra elővenni a darabot? Nehéz. Annyi év elteltével tulajdonképpen mindent újra kell kezdeni, mindent újra kell gondolni. Ráadásul megnehezítette a dolgot, hogy a házban nem volt meg az a színházi apparátus, mint ami régebben a Rocksínháznál, gyakorlatilag mindent magamnak kellett csinálni. A San Marco utcában próbáltunk. A színészek összehangolása sem volt egyszerű, többen ki is maradtak belőle, mert akkor éppen egy másik produkcióhoz is elígérkeztek. Szerencsére a kulturális központ minden dolgozója nagyon segítőkész volt. Akár gazdasági, akár egyéb ügyekben, technikai megoldásokban, hangosításban, színpadi elrendezésben rengeteg segítséget kaptam. De azért a Zichy-kastély udvarán mégiscsak fel kellett építeni egy színpadot, nézőteret. Nagy meló volt. Emlékezetes az is, hogy hiába tettünk meg mindent a sikerért, az előadás mégis majdnem botrányba fulladt: először is egy olyan hatalmas zuhét kaptunk délután, hogy kétségessé vált az is, egyáltalán meg tudjuk-e tartani. Szerencsére estére visszatért a jó idő, akkor viszont olyan sokan szerettek volna bejutni, hogy kisebb tülekedés volt a bejáratnál. Kishitűek voltunk, kevesebb helyet terveztünk, mint ahányan eljöttek. De soha ne legyen rosszabb! Nagyon szép nyár és jó munka volt. Remélem, lesz folytatása, nyitott vagyok újabb közös produkciókra.”

(Várkonyi Mátyás)

A ház legkitartóbb és legbiztosabb színházlátogatói az elmúlt évtizedben is a nyugdíjasok és a gyerekek voltak. A **nyugdíjasbérletek** a mai napig nagyon népszerűek, ezek az előadások 2007 óta a **Turay Ida Színház** produkciói.

„Hosszú évek óta dolgozunk együtt. A rendhagyó ajánlás, amelynek alapján megkerestük a művelődési házat, úgy hangzott, hogy: „Itt nagyon kedves emberek dolgoznak”. Valóban, tárt karokkal fogadtak bennünket. Már az első évben indítottunk felnőtt-, nyugdíjas- és gyerekbérlet-sorozatot. Nyugodtan állíthatom, hogy Óbudán mára nem csak megismertek, de meg is szerettek bennünket a nézők és a ház dolgozói is. Jó a kapcsolatunk mindenkivel, igyekszünk az igényeknek megfelelően összeállítani az előadásainkat, és ha bármi kérésünk van, mindenben támogatást, segítséget kapunk. Időnként az is előfordul, hogy egy-egy rendezvényre a Turay Ida Színház „kölcsonöz” színészeket a háznak.”

„Meggyőződésem, hogy a népművelésben is csak olyan elhivatottsággal lehet dolgozni, mint ahogy a színházban. Nem véletlenül értjük meg egymást olyan jól az óbudai művelődési ház dolgozóival. Ők ugyanolyan elhivatottsággal dolgoznak és közvetítik a kultúrát, mint ahogy mi építjük a Turay Ida Színházat.”

(Darvasi Ilona)

AMIKOR A NÉZŐK GYEREKEK

A ház fennállása óta mindig szervezett gyermekszínházi előadásokat is, gyakran egy kicsit más jellegűeket is, mint amilyeneket egy művelődési intézménytől elvárnak. Ugyanis kimondva-kimondatlanul azt a célt tűzték ki a szervezők, hogy nemcsak befogadják és bemutatják a **gyermekszínházi előadásokat**, mint például az 1990-es évek elején a **Twist Olivert**, hanem a maguk módján hozzájárulnak ahhoz is, hogy az ide látogató gyerekek a színházi kultúra egy kis szeletét is elsajátítsák.

Az első gyermekszínházi bérletsorozatot a 1990–91-es évadban hirdette meg a ház, nagy sikerrel. 2000 januárjától az ÓMK minden gyermekszínházi programja **Sun Marco Színpad** néven jelenik meg – az utcanévre utaló szójáték természetesen egy olyan napsütéses hangulatra utal, mely a gyermekszínházi előadások sajátja –, és a havi egy vasárnapi gyerekelőadást hetente megrendezett családi vasárnapok váltották fel. A szervezők örömmel tapasztalták, hogy a négyszeresére nőtt előadás-szám ugyanúgy vonzza a kisgyerekes családokat. Minden színházi műfajt igyekeznek meghívni, így a zenés meséken, bábelőadáson kívül gyermekballettel és interaktív mesemondással is megismerkedhet a közönség.

Voltak olyan produkciók, amelyekből még így is dupla előadást kellett tartani, mert hosszú sorokban kígyóztak a szülők a jegyekért. És hát vasárnaponként 1999 óta minden előadást játszóház követ, amire szintén hatalmas az igény a mai napig. A korábbi hagyományokat követve, számtalan kézműves technikát sajátíthattak már el a gyerekek a legjobb szakemberektől.

Több mint húsz éve bejáratott szerdai program a **Zenés-mese bérlet**, melyet óvodásoknak, kisiskolásoknak szervez a ház. Az elmúlt években kialakult az a gyakorlat, hogy ezekből a szerdákából kettőt a Turay Ida Színház ad, míg a többit a ház szervezi. A Turay Színház nagyszínházi díszletei, gazdag jelmezei és a zene nyelvén is megszólaló mese, a remek színészek hónapról hónapra elvarázsolják a gyerekeket.

„A gyerekdarabjainkat kimondottan szeretik Óbudán, van olyan iskola, olyan osztály, amelyik miattunk jár színházba. Azt hiszem, nem véletlenül. A Turay Ida Színház olyan színvonalú gyerekelőadásokat hoz ide, mint amilyen színvonalon a felnőtt közönség elé lép. Nem kezeljük le a gyerekeket, nekik ugyanúgy elkészítjük a nagy díszleteket, jelmezeket, és a szerepeket is képzett színészek alakítják. A gyerekelőadások fontosságát tekintve közös nevezőn vagyunk a ház vezetésével, hiszen a művelődési ház is nagy hangsúlyt fektet a gyerekek minőségi nevelésére, művelődésére. Ebben is közös húrokat pengetünk.”

(Darvasi Ilona)

„A nyolcvanas években népművelők, szervezők hívtak meg a San Marco utcai művelődési házba. Évekig jártam ide vasárnap délelőttöként. Hiányzott, ha pár hónapig nem szórakoztathattuk a gyerekeket. Egyik előadás után egyszerű bábukat készítettünk, és azokkal kis bábjátékot rögtönöztünk. Nagyon élvezték a gyerekek. De az igazán felejthetetlen pillanatok azok, amikor egyszerre skandálták, hogy: „Itt a Béla bácsi”.”

(Domonkos Béla)

„A Fabula Bábszínház 1991-ben alapítottuk, és tulajdonképpen azóta járunk a San Marco utcába. Talán mondanom sem kell, hogy a legnépszerűbb előadásunk a *Mazsola* és a *Mazsola és Tádé*, bár minden olyan darabunkkal jártunk ott, ami a repertoárunkban szerepel. A *Mazsola* mégis a legnépszerűbb, minden korosztály ismeri és újra meséli. Teltházás előadásaink vannak a mai napig, sőt, volt olyan vasárnap délelőtt, amikor jó húsz perccel később kezdtünk, mert annyian álltak kint az utcán jegyért. Arra is volt példa, hogy az emeleti falakat el kellett húzni, mert így még a karzatra is férhettek nézők. Egyébként a nagy sikerű bábok, amiket Bródy Vera báb- és díszlettervei alapján készítettünk, ugyanazok a figurák, mint amiket a legendás tévésorozatból ismerhetünk. Nagyon jó emlékeim vannak ezekről az óbudai előadásokról, úgy gondolom, jó adottságokkal rendelkezik a ház, éppen bábszínházi méreteknek megfelelő. Nekünk ideális.”

(Felszeghy Tibor)

„2006 óta járunk rendszeresen az óbudai művelődési házba, és a kezdetektől nagyon jó a kapcsolatunk a szervezőkkel, a technikai munkatársakkal, az igazgatónővel, aki annak idején a kislányával rendszeres látogatója volt az előadásainknak. Legtöbbször Marék Veronika Kippkopp című meséjével jövünk, tulajdonképpen minden évszakra van egy Kippkopp történetünk. De más darabjaink is voltak már teltházások itt, sőt, dupla teltházások. Emlékszem, a legelső Kippkopp előtt megkérdeztük a szervezőt, milyen hangosra állítsuk a hangot, hány nézőre számít. Ez egy téli nap volt, meg voltam fáztva, egy kicsit, rekedt voltam, és nagyon izgultam, hogy bírjam végig hanggal az előadást, amikor jött a férjem (vele bábozunk együtt), és azt mondta, olyan sokan vannak, hogy dupla előadást kell játszánunk. És valóban, az utcán kígyózott a sor a jegyekért. Addig, amíg nem lettek heti rendszerességűek a Családi Vasárnapok, mindig dupláztunk a Kippkoppal. De manapság is pótszékes, teltházás fellépéseink vannak. A bábelőadások utáni kézműves foglalkozásra mindig kiviszem a bábokat, a gyerekek megsimogathatják őket, beszélhetnek hozzájuk. Van olyan kisgyerek, akit annyira megfog az előadás, hogy megint vagy éppen jó tanácsokkal látja el a bábokat. Szeretünk ide járni, mert jó a színházterem, a munkatársak között pedig szeretettel, elfogadó a légkör.”

(Erdélyi Erika)

Rendszeres koncertek is várják a kicsiket, olyanok, amikre a szülők is szívesen jönnek. **Halász Judit** szinte minden évben elvarázsolja a gyerekeket, **Levente Péter** korábban gyakoribb vendég volt, a 2000-es évek elején Huzella Péter tartott itt rendszeresen előadásokat, többször élvezhette a népes közönség az **Alma Együttes** dalait. **Gryllus Vilmos** és a **Kaláka** szinte állandó belépővel bír.

„EGY KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNY NEM PREDESZTINÁLT MAGAS SZINTŰ MŰVÉSZETI GALÉRIA FENNTARTÁSÁRA, ÁM A HÁZ AZ ELMŰLT ÉVEKBEN EGYRE INKÁBB »FELVETTE A KESZTYŰT«. MIVEL A VEZETŐKNEK FONTOS, HOGY JÓ KIÁLLÍTÁSOKAT RENDEZZENEK, JELENTŐS MŰVÉSZEKET HÍVNAK MEG.” (TENK LÁSZLÓ FESTŐMŰVÉSZ)

KÉPZŐMŰVÉSZET A HÁZBAN

Kezdetben az új művelődési ház főleg az iskolás korosztályt kívánta kiszolgálni, ám hamar tágította tevékenységi körét a közművelődést szolgáló feladatain túl is. A szakkörökön, tanfolyamokon kívül a szabadidős sporttevékenységek és a kulturális rendezvények, valamint a képzőművészet is egyre nagyobb hangsúlyt kapott az évek során. Persze kezdeményezések, emlékezetes kiállítások már a lelkes első időkben is voltak:

„Kiállításokat is szerveztünk. Egyik kollégám kisbuszával vágunk neki az országnak. Művésztelepekre jártunk, onnan hoztuk a kiállító művészeket. Voltak csoportos kiállítások is, és olyan jelentős művészek mutatkoztak be itt, mint Stéhlih János, Zoltánfy István, Fóth Ernő stb. Nem sorolom. A kiállítások ma is ingyenesek a házban. És rangot jelent itt kiállítani.”

(Erhardt Miklós)

A mai napig különleges helyet foglal el a kiállítások sorában az amatőr művészeket bemutató **Kerületi Rajztanárok Kiállítása**, amely az iskolákkal való szoros együttműködésből született. Az évente megrendezett tárlaton folyamatosan megmutathatják magukat, alkotásaikat a kerület művész-tanárai, a közönség pedig megismerheti a kortárs művészeti kezdeményezéseket és gyermekek pedagógusainak új oldalát, kreativitását.

„Az ezeken a kiállításokon részt vevő pedagógus kollégák elsősorban azért érdemelnek külön tiszteletet, mert nemcsak arról van szó, hogy a nem könnyű iskolai munkájuk mellett még van személyes ambíciójuk, energiájuk alkotó tevékenységet folytatni, de még közönség elé is állnak a munkáikkal. Nagy érdeklődés kíséri minden évben ezeket a tárlatokat, amelyeken általában 30 tanár vesz részt egy-két munkával. Büszke vagyok ezekre a kiállításokra, mert általában átlagon felüli, jó munkák találkoznak itt, maga az esemény pedig félig az én »gyermekem«.

(Laczó Tamás)

A házban megrendezett kiállítások 1976–1998 között:

1976. Az úttörő mozgalom 30 éve Óbudán, 1978. Gyermekkönyv kiállítás, 1981. **Szegvári Károly** festőművész kiállítása, Pályaválasztási kiállítás, 1982. Mónus Ferenc és Mónus Sándor népi iparművészek és a Hódmezővásárhelyi Háziipari Szövetkezet közös kiállítása, Zsáky István festőművész kiállítása, Gyermekrajz-kiállítás – Módszertani feladatsorok, Stéhlík János festőművész kiállítása, 1983. Zoltánfy István festőművész, Takács Győző keramikumművész kiállítása, 1984. Hat dél-alföldi művész kiállítása: Csikós András, Erdős Péter, Fehér Csaba, Stéhlík János, Szalay Ferenc, Zombori László, Rajna Ágnes szobrász kiállítása, Fóth Ernő festőművész kiállítása, **Hézsó Ferenc** festőművész kiállítása, Salgótarján bemutatkozik (Fábián Gyöngyvér festőművész, ifj. Szabó István szobrászművész), 1985. Bozsó János festőművész kiállítása, 1986. A mi Óbudánk c. fotókiállítás Antal István fotóriporter alkotásaiból, Majoros Gitta festőművész kiállítása, 1988. „Sóstói Nyár, 1988”, 1990. Ifj. Erhardt Miklós kiállítása, 1991. Az Óbudai Festőiskola stúdió galériája: Pifkó György, Borosnyai Klára, Borosnyai Balázs, Széchenyi emlékkiállítás Birkl László gyűjteményéből, 1992. Tűzvédelmi Gyermekrajz és plakát kiállítás, Az Óbudai Festőiskola IV. évfázis kiállítása, Teszák Sándor kiállítása, 1993. Igricek a Beregben – Kárpátalján, Varga Ildikó kiállítása, 1995. „Táborozó emlékek '95”, 1996. „Tábori emlékek '96”, Baranyi Gábor kiállítása, a Képzőművész kör és az Agyag Tanya Kerámia szakkör tagjainak kiállítása, 1997. Bánfalvy Veronika textilszobrász és Bánfalvy Ákos festőművész kiállítása, „Tábori emlékek '97”, 1998. Szaniszló László amatőr művész grafikai és fotói, Az AESCULAP fotóklub tárlata, Chappon István: Kristályok című kiállítása, Tábori Zsuzsanna és barátai – grafikai kamaratárlat, A magyar fotó hete – Chappon István kiállítása, Komjáthy Gábor szobrászművész kiállítása, Körösy Attila és Melis Gergely kiállítása, 1948-49-es kiállítás, Müller Károly gyűjtő képeslap-kiállítása

A ház művészeti tevékenysége hamar ismertté vált a kerület lakossága számára is. **Dr. Nacsa János** mérnök így emlékszik az „első találkozásra”:

„Ötvenkét éve élek Óbudán. A 70-es évek közepén helyeztek a 23-as Állami Építőipari Vállalathoz. Békásmegyeren, Kaszásdűlőn, a Római parton építettünk iskolákat, óvodákat. Az egyik Békásmegyeren épülő iskola igazgatónöje megtudta, hogy gyűjtöm a képzőművészeti alkotásokat, és felhívta a figyelmemet a Várkonyi György Úttörő és Ifjúsági Házra a San Marco utcában, jelezve, hogy rendszeresen tartanak kiállításokat neves képzőművészek alkotásaiból. Ekkor mentem el az első tárlatra.

A kiállító művész Ferdinánd Judit grafikus volt, aki 1968-ban végzett a Képzőművészeti Főiskolán alkalmazott grafikai szakon. Már ismert művész volt, 1973-ban Derkovits ösztöndíjas, tagja a Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének, valamint a Magyar Alkotóművészek Országos Szövetségének. (...)

Az 1986 novemberében megrendezett tárlaton huszonkét művét mutatta be az ifjúsági ház kistermében. A kamarakiállítást Kiss Sándor erdélyi születésű, kétszeres Munkácsy-díjas, Érdemes művész, szobrászművész nyitotta meg. Ettől kezdve folyamatos lett a kapcsolatom az ifjúsági házzal, később a művelődési központtal. Rendszeresen látogattam a kiállításokat.”

(dr. Nacsa János)

A 80-as évek közepétől nyolc éven keresztül egy egyedülálló és különleges alkotóműhelynek adott otthont a ház: Gyémánt László festőművész és tanítványai találtak itt otthonra.

Gyémánt László, akit a hivatalos kultúrpolitika korábban mellőzött, egy ideig külföldön élt. Londoni és bécsi évei alatt már intenzíven foglalkozott művészetszervezéssel és tanítással. 1973-ban Bécsben magánrajziskolát nyitott.

1982-ben települt haza, és jelentkezett a Magyar Képzőművészeti Akadémián és a Művelődési Minisztériumban, hogy tanítani szeretne. Miután süket fülekre talált, először az I. kerületi Ferenczy Körben tanított, majd 1986-ban megalapította az Óbudai Festőiskolát.

„Többéves külföldi tartózkodás után hazatérve a Fő utcai Ferenczy Körben kezdtem el tanítani. Nem volt hosszú életű, hamar otthagytam. De az ottani növendékek megkerestek, hogy szeretnék folytatni a közös munkát, tanítsam őket. Mondtam nekik, hogy szívesen, de keressenek egy megfelelő helyet, és számítsanak arra, hogy a modellre, aki nem olcsó, a pénzt közösen kell összeadniuk. Az egyikük gyerekkorából ismerte a San Marco utcai művelődési házat, ide járt kis-korában, vele kerestük meg az igazgatót, Badinszky Ernőt.

Hamar megegyeztünk, és meghirdettük a festőiskolát. Óbudai Festőiskolának neveztem, és a következő évek alatt szakmailag elismert, rangot jelentő intézménnyé vált. Tulajdonképpen ez is volt a célom ezzel az iskolával, hiszen ma már elmondhatom, hogy akkoriban sértett és önérzetemben igencsak megbántott voltam. Azzal a szándékkal jöttem ugyanis külföldről haza, hogy taníthatok a főiskolán, amiből nem lett semmi. Kimondatlanul, de egy ellenfőiskolát akartam csinálni, hogy akik itt tanulnak, a főiskolásoknál húszszor jobban felkészültek legyenek. Egyébként ez így is volt. Kemény voltam és kíméletlen. Viszont hírnevet is szerzett az iskola, az egykori hallgatók szinte mind művészek vagy művészet közeli hivatásúak lettek. Adorján Attila például világviszonylatban is híres festőművész, Fenyves Gabi, aki a San Marco utcába hozott bennünket, ma Izraelben él és alkot. Többeknek az én iskolámból közvetlen útja volt a főiskolára, de olyanok is akadtak, akik az általam kapott tudással már nem kívántak ott tanulni, mégis művészi pályára kerültek.

Az Óbudai Festőiskolába felvételizni kellett, és én döntöttem el, hogy ki az, akinek érdemes ide járnia. Itt nem volt tandíj, én sem kaptam ezért fizetést, viszont voltak elvárások, követelmények és sok munka. Gyakorlatilag nyolc éven keresztül mindennap itt voltam, jóval kevesebbet festettem, hiszen a tanítványaimmal töltöttem az időt. A növendékek szerettek és tiszteltek. Ezt éreztem is. Amikor külföldről jöttem haza, egy emberként vártak a repülőtéren, amikor kórházban voltam, ott álltak a betegágyam körül.

Különleges dolgaink voltak, kihatott ez természetesen a művelődési ház életére is, például Jazz Kávézót szerveztünk, ahová szombat esténként jazz-zenészeket hívtunk, Vukán Györgyöt, Berkes Balázst és még másokat. A büfé előtti részt átalakítottuk kávéházzá, a növendékek pedig kijöttek a rajzbakokkal és lefestették a hallott zenét. Ezt egyébként máshol is megcsináltuk, mert ami még nálam, mondhatni, követelmény volt, az az, hogy szeressék a jazzt, mivel én is szeretem. Nyaranta művésztelepre, táborokba mentünk, egyszer a tatabányai Jazz Táborban Ernie Wilkins improvizálására dolgoztunk, aki azt mondta utána, hogy az volt élete legérdekesebb experimentje.

A San Marco utcai épület, ahol – amikor először jártam itt – elől még egy munkásörszobor állt, tökéletes volt a festőiskolának. A terem, amit a rendelkezésünkre bocsájtottak, tulajdonképpen szeparált volt a többi délutáni tevékenységnek helyet adó helyiségtől, és

a művelődési ház vezetése rajzbakok és festőállványok biztosításával is hozzájárult a munkánkhoz. Átlagban 12 növendék járt az iskolába, ami ugye misztikus szám – a 12 apostolra vagy a 12 állatövi jegyre gondoljunk csak –, és talán ennek köszönhetően is jól éreztük magunkat itt, sok sikert tudhattunk magunkénak, Bécsben is volt kiállításunk, sőt, egy televíziós sorozat is készült rólunk Találkozások címmel. A mai napig meggyőződésem egyébként, hogy a művészetet nem lehet tanítani, ha van invenció (lelemény, ötlet) akkor valami úgymint kikereke-

dik. A szakmát viszont lehet tanítani, én, azt hiszem, elég kemény tanár voltam, mert nekem is kemény tanáraink voltak. Emlékszem, mindenkinek azt mondtam, hogy ide nehéz bejutni, de akinek nem tetszik, elmehet.

Végig nagyon kellemes légkör volt, és nekem is sok örömöm volt a festőiskolában. Mindennek már huszonekét éve, de még ma is sajnálom, hogy vége lett.”

(Gyémánt László)

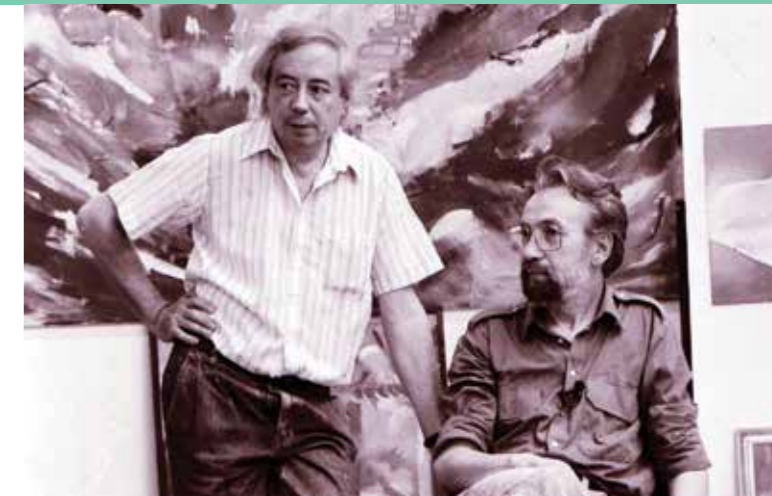
„Valóban családi volt az iskola, és jó volt a művelődési ház légköre, a festőiskola mégsem csak arról szólt, hogy bejöttünk ide, és elrajzoltunk. Követelmények voltak, szigorúság, mindenkinek teljesítenie kellett.

Már rögtön a felvétellel kezdődött, hiszen egy-egy Holbein vagy Ingres reprodukciót kellett úgy lemásolnunk, hogy a Laci ne tudja megmondani, melyik a miénk, és melyik az, amelyikről másoltunk. Ezt persze lehetetlen volt megcsinálni, de mégis ezt kérte tőlünk. Ahogy mondta, jó, ha magasra teszi az ember azt a léceket. A felvételi másik része pedig az volt, hogy egy A4-es lapra le kellett írunk, mit tudunk a művészpályáról, és ha ezeket tudjuk, akkor miért akarjuk mégis azt választani.

(Ardey Edina)

„Ez a vállalkozás műhely,
mesteriskola a szavak klasszikus értelmében.”

(Urbán György)

A megszűnt Óbudai Festőiskola azért a 90-es években még tovább élt egy-egy kiállítás erejéig, de **Ifjúsági Galériájában** az egykori iskola növendékein kívül más tehetséges fiatalnak is lehetővé tette a bemutatkozást a ház.

Hamarosan felmerült egy önálló galéria létrehozásának gondolata. A ház vezetői és művészeti munkatársa már akkor a képző- és iparművészeti profil erősítését, kiteljesítését tervezték, állandó kiállításoknak teret adó, önálló, nonprofit galéria működtetésével.

- 3 -

Terveim az 1997/98-as tanévre, idényre:

A képzőművészet terén önálló galéria működtetése legfőbb cé-
lom. Az Óbudai Magyar Kortárs Galéria - vagy röviden - **ÓMK
GALÉRIA** a mai magyar kortárs képző- és iparművészek felkarolá-
sát hivatott szolgálni, bemutatkozási lehetőséget, propagan-
dát biztosítva számukra. Ez leginkább a pályakezdő fiatalok
számára jelenthet esélyt, lehetőséget. A Galériában csak hiva-
tásos művészek szerepelhetnek egyéni ill. csoportos kiállításon.

Helyszíne a 14-es ill. a 3-4-es terem lenne. A kiállítások
havi rendszerességgel, két hétig állnának, amely a termeket
csak részben terhelné, egyéb tevékenységekre a fennmaradó
időben kiadhatók lennének. Kisebb fórumok megtartása párhuzam-
osan is folyhatna.

Mivel technikailag kivitelezhető, mindenképpen fontosnak ta-
lálom e Galéria működését, hogy a képzőművészet is méltó ran-
got kaphasson intézményünkben.

A terv részletes kidolgozása folyamatban van.

Egyéb, alkalomhoz kötődő kiállítások:

- népművészeti kiállítások folklór eseményekhez kapcsoló-
dóan,

„Az Iparművészeti Főiskola Menedzser Intézetének művészeti menedzser szakára jelentkeztem szinte az előző is-
kola befejezése után, mivel éreztem, hogy ehhez a pályához fejlődésre, új, naprakész ismeretekre van szükségem,
be kell kerülnöm a fővárosi vérkeringésbe. A tudásvágyam ugyanakkor találkozott a szakmai tettekeszséggel,
innovatív késztetéssel és képzőművészeti érdeklődésemmel. Ezért már az ideérkezésemtől »rágtam a fülét« az
igazgatónak, hogy alapítsunk egy **kortárs galériát**, amely kiváló lehetőség nem csak a megújulásra, de a kerületi
művészekkel való kapcsolatfelvételre is, a kortárs képző- és iparművészet felkarolására, bemutatására.”

(Lőrincz Edina)

A hivatalos galéria megnyitásáig azonban még néhány kiállításnak helyet adott a ház. 1997. március 18-án nyílt meg Bánfalvy Ákos festőművész és Bánfalvy Veronika textilszobrász kiállítása, 1998. május 13-án **Kőrösy Attila** és **Melis Gergely** közös tárlata, 1998. április 15-én pedig Váraljai Imre festőművész kamarakiállítása.

1998 októberében, a galéria megnyitása előtt alig egy hónappal rendezték meg a nagysikerű I. Óbudai Művészeti Fesztivál és Vásárt, melyet a ház a Magyar Művelődési Intézettel együttműködve rendezett meg. A kiállítás a Közép-európai Művésztelep és a Roma Képzőművészeti és Kézműves Gyűjtemény anyagára épült. 1998 novemberében pedig, Budapest egyesítésének 125. évfordulója alkalmából – **Óbudai képek** címmel – Müller Károly gyűjtő anyagából nyílt kiállítás.

A képző- és iparművészeti profil erősítésével, kiteljesítésével, állandó kiállítások szervezésével lehetővé vált egy önálló, nonprofit galéria működtetése.

Végül 1998. december 1-én **Dévényi János** ötvösművész kiállításával nyílt meg a **San Marco** nevet felvevő, önálló, nonprofit **galéria**. Az Óbudai Művelődési Központ – közművelődési tevékenységeit kiegészítve – a kortárs képző- és iparművészeknek, elsősorban a III. kerületi és ahhoz kötődő művészeknek, művész-tanároknak kívánt teret és helyet adni a bemutatkozásra, illetve megteremtette annak a lehetőségét, hogy az óbudai közönség megismerhesse az itt élő, alkotó művészeket és munkáikat.

„A San Marco utca 81-es szám alatt található épületet gyakran emlegeti a közönség San Marco utcai művelődési háznak. Ezért is gondolta az intézmény vezetője, hogy követve a szájhagyományt és tisztelegve a névadó San Marco hercegné, született Nagyszentmiklósi Nákó Miléva karitatív munkássága előtt, az új kiállítóhelynek a San Marco Galéria nevet adja.(...)”

Az ÓMK is jó értelemben vett menedékház! A kultúra menedékhelye, ahol otthonra talál a kulturális eseményt, műalkotást létrehozó ember és a kultúrát befogadó közönség. Az Óbudai Művelődési Központ munkatársai a kultúra közvetítői.”

(Gödöllői Lajos)

A galériában lehetőséget kaptak a bemutatkozásra a házban működő amatőr képzőművész és kézműves közösségek is (Képzőművészeti Kör, Agyag Tanya Kerámia Szakkör, Kisbohém Kör Művészeti Gyermekekklub stb.).

A Millennium évében, 2000-ben az Óbudai Évezred-búcsúztató **Amatőr Művészeti Fesztivál** helyszíne volt a ház. A fesztivált pályázati felhívás előzte meg, amely alkotó- és előadó-művészeti kategóriában várta a jelentkezőket.

Tenk László Csillaghegyen élő festőművész több ízben volt kiállító a San Marco Galériában. Az első kiállítása 2000. október 13-án volt, amelyet Dr. Supka Magdolna művészettörténész nyitott meg.

„Első alkalommal Gödöllői Lajos hívott meg kiállítani a San Marco utcába. Ennek kapcsán jött el hozzám forgatni a „segédjével”, Edinával, a kameraman Mező Andris volt. Akkoriban még egy fészergarázs állt a ház mellett. Bár tető alatt, mégis mostoha körülmények között volt besuvasztva az Ádám és Éva című nagyméretű munkám. Máshol egyszerűen nem tudtam tárolni. Lajos észrevette, és kifogtatott a kép létrejöttéről. Elmeséltem neki, hogy a hatvanas évek végén Derkovits ösztöndíjas voltam, aminek legnagyobb ajándéka az volt, hogy fiatal, pályakezdő művészként kizárólag önmagam megvalósítására koncentráltam, persze, nem vehettem részt semmilyen kereskedelmi ak-

cióban. És nálam az önmegvalósításban az is benne volt, hogy mindenképpen készítek egy murális munkát is. (A murális művészet a fal, mennyezet vagy más, állandó építészeti felület díszítését szolgálja. A szerk.) Mivel akkoriban a XI. kerületben laktam, az ottani tanácsnak ajánlottam fel, hogy valamelyik közintézményének (iskola, óvoda) szívesen készítek egy nagyméretű festményt. Az akkori bürokrácia útvesztőjében még egy ilyen felajánlás is hosszú procedúrát jelentett, ám végül elkészültem a művel, ami aztán mégiscsak a garázsomba került. Gödöllői Lajosnak felcsillant a szeme, és kérte, adjam a művelődési háznak. Így került a San Marco utcába, a jelenlegi, kiváló helyére pedig már Edina igazgatása alatt. Az első egyéni kiállításomat aztán több is követte, néhány kiállítás megvalósításában mint tanácsadó működtem közre, és most már tizenegy éve, hogy a Festészet Napján (október 18.) az alapítványomnak, a T-Art Alapítvány-nak a festőköre mutatkozik be itt a legújabb munkákkal.”

(Tenk László)

Tenk László 1990-ben feleségével, Csordás Erzsébettel hozta létre a T-ART Alapítványt. Ezt követően másfél évtizeden át Dr. Supka Magdolna művészettörténész szellemi vezetésével folyamatosan gyarapodott a gyűjtemény, rendszeresek voltak a kiállítások és a Paletta-sorozat kiadványainak megjelentetése. Az alapítvány gyűjteményéből és Tenk László festőművész képeiből is több alkalommal nyílt kiállítás a San Marco Galériában.

„Amikor megismerkedtem Tenk László festőművésszel, a kapcsolat még intenzívebbé vált. Műveinek gyűjtőjeként meghívott minden saját vagy a feleségével közösen alapított, T-Art gyűjtemény kiállításaira, amelyeket a felejthetetlen **Supka Magdolna**, a híres művészettörténész nyitott meg, és vonzott nagy tömegeket. Megrendülök, ha eszembe jut a halála utáni első kiállítás, ahol egy székre elhelyezett gyertyával emlékezett meg a népes látogatósereg Manna néniről.”

(dr. Nacsa János)

A **San Marco Galéria** fennállásának elmúlt közel két évtizede alatt a kiállítók között „amatőr” és hivatásos képzőművészeket, iparművészeket is megtalálhatunk. Néhány esetben előfordult, hogy kerületi rajztanár vagy művész volt a tárlatok kurátora.

A kiállítások nagyon alacsony költségvetéssel működtek. A megnyitókra sok esetben a szállítást egy helyi fuvarozó, a pogácsát és a bort a közeli borozó és cukrászda ajánlotta fel reklámért cserében. A közreműködők a helyi kamarakórus, a kerületi zeneiskola és a népzenei iskola növendékei és tanárai voltak. Egy-egy esetben figyelhető csak meg arra való törekvés, hogy egy új zenészt, zenekart hívjanak meg.

„A közművelődés nem a profi művészek kizárólagosságát jelenti, hanem az önművelő és önműködő emberek megszólítása a célja. De az teljesen nyilvánvaló, hogy a minőség felé kell orientálni az amatőröket, rajztanárokat is, csakúgy, mint a gyerekeket.”

(Tenk László festőművész)

„2006-tól szervezték meg rendszeresen a T-Art Alapítvány festő támogatóinak kiállítását a Magyar Festészet Napja alkalmából. Volt kiállítás, mely a Fotóhónaphoz kapcsolódott. 2008 volt az első év, amikor az Óbudai Nyár rendezvényei között is szerveztek nagyszabású tárlatot. Több nemzetiségi kiállító is megfordult a galériában, ami bevonzotta az idegen nyelvű közönséget is, és segítette a diplomáciai kapcsolatok ápolását.”

(Bihariné Tenk Dóra)

A kiállítótér alapterülete jelenleg kb. 80 négyzetméter. Mivel az egyik fal végig üveg, így egységes bordó damasztfüggöny borítja a falakat és az ablakokat. A galéria korszerű akasztó és világítási rendszerrel van felszerelve. A tér egy mobilfallyal leválasztható, és foglalkozási terem alakul délután 4 óra után. A galériát így 9-16 óráig lehet látogatni, utána csak a folyósóra „szorult” képeket lehet megnézni. Hétvégén a programoktól függően van nyitva a ház, így a galériának azokon a napokon nincs fix nyitvatartási ideje.

SAN MARCO GALÉRIA

Március 7. hétfő 18.00
„Keresztmetszet”
Áttelkintés Korbel Pavel európai festőművész életművén

A francia, cseh és szlovák Kulturális Minisztérium által életmű-díjjal kitüntetett művész kiállítása. A kiállítást megnyitja: Ezüst György festőművész, a Magyar Kultúráság Erdemend Lovagkeresztjének tulajdonosa.
Közreműködik: Galán Tibor színművész, Tabutára négyzenei-együttes.
Vendégek: Szlovák Nagykövetség képviselete, Svájci Nagykövetség képviselete, Országos Szlovák Önkormányzat képviselete, Budapesti Szlovák Kulturális Intézet képviselete.
A kiállítás március 7.- március 19-ig, hétköznapokon 9-16 óráig látogatható.

„2012 szeptembere óta állok kapcsolatban az ÓKK-val. Már korábban is nyitottam meg kiállítást a házban, és az akkori kiállításokkal foglalkozó kulturális referens felkért, hogy havonta tartsak művészettörténeti előadásokat. Óbudai lévén egy ideje már figyeltem az ÓKK kiállításait, és arra gondoltam, hogy mind a kiállítások szakmai színvonalát, mind az előadások hallgatóinak számát azzal lehetne növelni, ha a két dolgot összekötnénk. Ezért az előadás-sorozat tematikáját úgy állítottam össze, hogy azok az aktuális kiállításokkal összhangba kerüljenek.

A kiállításokhoz kapcsolódó művészettörténeti előadásokat fokozatosan az alkotó művészetét bemutató előadásá, illetve a művésszel (emlékkiállítás esetén tanítványaival, ismerőseivel) történő interjú-beszélgetéssé alakítottuk át. Ez a keretprogram a művész személyesebb, emberközelebbi megismerését is lehetővé teszi, művészetének több szempontú bemutatására nyújt lehetőséget, a vetítésen keresztül a kiállítótérben nem szereplő munkáit is megjeleníti, tágabb művészettörténeti háttérrel ad a kiállításnak. (...)

2013 szeptemberétől látom el a kiállítások kurátori feladatait. Azóta is az a célom, hogy az ÓKK kiállítótérében egy szakmailag is elismert galériát építsünk fel. A házban már a korábbi években is több nagyszerű kiállítás nyílt, és izgalmas megnyitók is voltak, mint pl. a Festészet Napja kiállítások vagy **El Kazovszkij** tárlata. A kiállítások nagy része azonban általában ad hoc jelleggel, a galéria tudatos építkezése nélkül valósult meg. Mára a művész-körökben periférikusnak, szakmaiatlannak ítélt „művelődési ház”, „tornatermi”, „függönyös” kiállító térből lassan, kis lépésenként, a San Marco Galéria Budapest egyik szakmailag számon tartott, kvalitásos művészeket bemutató, neves művészettörténészek által megnyitott tárlatok kiállítótérévé vált. (...)

Az sem mellékes, hogy az utóbbi években a kiállításszervezés gyakorlati feladatait és a megnyitóval kapcsolatos költségeket és honoráriumokat az ÓKK teljes mértékben fedezi. Ebből fakadóan, azt gondolom, hogy az ÓKK kiállításai nem csak művészetközvetítő tevékenységet végez, hanem művészetmecénási szerepet is vállal. (...) Immár rendszeresnek mondható, hogy a kiállításokat Wehner Tibor művészettörténész és Feledy Balázs művészeti író nyitja meg, de Szeifert Judit és **Nagy T. Katalin** művészettörténész, Farkas Zsolt esztéta és Gaál József festőművész, az MKE rektora is nyitott meg kiállítást az ÓKK-ban. (...) 2014 óta egy-egy keretprogrammal, művészetpedagógiai foglalkozásokkal gazdagodnak a kiállítások. Kisgyerekes édesanyák lévén mindkettőnk számára személyesen is fontos, hogy a gyerekeink örömet találjanak a kortárs képzőművészet megismerésében, megértésében, hogy számukra a képzőművészettel való foglalkozás afféle konstruktív szenvedéllyé váljon felnőtt korukban. (...) A San Marco Galériában a kulturális központ intézményi sajátosságaiból adódóan a helyszín egy élő kiállítótér, ahol számtalan ember fordul meg, a gyerekektől a legidősebb korosztályig, ahol a kiállított anyagot nagyon sokan látják, ahol a különböző érdeklődésű látogatóknak megfelelően, többszintű művészetközvetítés zajlik.”

(Garami Gréta)

A San Marco Galériában kiállító művészei 1998-tól 2015-ig:

Benczik Judit, Szűcs József, Bagyinszki Zoltán, Kirchmayer Károly és tanítványai, Ványay Magdolna, Lacó Tamás, Bálványos, Lestyán Goda János, Turcsán Miklós, Vízi Tihamér, Antal István, Sas Éva, Tenk László, Borsódy Ágnes és Papp János, Somogyi Endre, APS képzőművészeti és fotóstúdió, Nagy Előd, a ménfőcsanakai alkotótábor, Agárdy Gábor, Szentgyörgyi Erika, Hegedüs Endre, a Magyar Szépmíves Társaság, Zeusz-Csákvári Nagy Lajos, Ágg Károly, B. Sédai Mária, Batári László, Csengery Béla, Létai Gábor, Kelemen Marcel, Fantoly Tamás, Üvegfestő hobbykör, Kun Pál, Szegedi Damaszkusz Szent János Ikonkőr, Somogyi Endre, Bányai Sándor, Müller Rita, Óbudai Fotóklub, a zebegényi XXXVII. Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskola festő tagozata, Sarkadi Sándor, Maracskó Gabriella, Mezey István, Glatz Marietta, Károly Éva, Juhos Nándor, Sipos Endre, Gyulai Líviusz, Hansági Hédi, Ezüst Zoltán, Bardócz Lajos, Vígh Éva, Zsögödi Nagy Imre, a Magyar Szépmíves Társaság, MAOE fotóművészeti tagozata, Ezüst György, Árkossy István, Muha Marton Enikő, Csuta György, Várkonyi János, Zajácz Tamás, Pálffy Gusztáv, Krupa József, Hegedüs Endre, Galambos Tamás, Vidovics István, Szentgyörgyi József, Orosz István, Baráth Ferenc, Árendás József, Kovács Imre, Boromisza Tibor, Fejér István, Zelenák Katalin, Pavel Korbel, Csurák Erzsébet, Molnár C. Pál, Gedeon Péter, Máté Gábor, Prokop Péter, Benyó Ildikó, Bráda Tibor, Bács Emese, Illényi Tamara, Oroszy Csaba, Varga-Amár László, Kokas Ignác, Somos Miklós, Wrabel Sándor, Kalas Zsuzsanna, El Kazovszkij, Szotyory László, Romvári Márton, Szlávik József, Gajzágó Sándor, Kuizs Lilla, Krajcsovics Éva, Mészáros Borbála, Takács Klára, Gábor István, Varga Patrícia Minerva, Olajos György, Rab-Kováts Éva, Szurcsik József, Ganczaugh Miklós, Kádár Katalin, Turcsán Miklós, Farkas György, Atlasz Gábor, Horváth Krisztián, Lévay Jenő, Völgyi-Skonda Kortárs Gyűjtemény, Kovács-Gombos Gábor, T-Art Festészet Napja, az egykori Óbudai Festőiskola, Verebes György

„KULTÚRÁT NEM LEHET ÖRÖKÖLNI. AZ ELŐDÖK KULTÚRÁJA EGYKETTŐRE ELPÁROLOG,
HA MINDEN NEMZEDÉK ÚJRA MEG ÚJRA MEG NEM SZERZI MAGÁNAK.” (KODÁLY ZOLTÁN)

ZENEI ÉLET A KULTÚRA HÁZÁBAN

A zenei események a kezdetektől kiemelt fontosságú, meghatározó programjai voltak a San Marco utcának. Persze, könnyű dolga volt az egykori úttörőház szervezőinek: a hetvenes-nyolcvanas évek nem kényeztettek könnyűzenei eseményekkel, jazzklub is alig működött a fővárosban. Itt igen, még hozzá nagy érdeklődés mellett. Aztán az egyre népszerűbb „diszkómozgalom” kínált lehetőséget az óbudai ifjúság becsábítására, sőt, az óbudai underground punkjai is megfordultak a házban. Mindemellett a kerület amatőr komolyzenei életének is központja lett a ház, amely az 1954-ben megalakult Óbudai Kamarazenekar általános iskolai korosztályát azonnal megkapta „ajándékba”. A ház vezetése pedig nagy örömmel karolta fel az ifjú zenészeket, annál is inkább, hogy Erhardt Miklós igazgatóhelyettes maga is képzett zenész volt.

Dr. Takács György, a tavaly immár 60. születésnapját betöltött Óbudai Kamarazenekar Egyesület elnöke így emlékszik a kezdeti évekre.

„Az Óbudai Kamarazenekart zeneiskolai növendékekből alapította a mesterünk, Till Ottó. Később, amikor ezek az első generációs gyerekek nagyobbak lettek, két korosztályra, majd még később három korosztályra tagozódott az együttes. Az úttörő korosztályú zenekar értelemszerűen az úttörőházban próbált és tartott hangversenyeket, a hatvanas években még a Kiscelli utcában. Aztán 1975-től, amikor átadták a San Marco utcai házat, természetesen ez lett a zenekar általános iskolai korosztályának bázisa. Nemcsak próbáltak itt, hanem gyakran közreműködtek a ház rendezvényein is.”

A komolyzenénél maradva, az 1985-86-os beszámolóból az is kiderül, hogy szerveztek „vendég”-rendezvényeket is: „az Országos Filharmóniával közös rendezésben szinte minden korosztály számára biztosítottunk hangversenyprogramot. (Mesélő Muzsika, Új Zenei Stúdió, Óbudai kamarazenekar stb.) A Közalkalmazottak Szakszervezete Szimfonikus Zenekarával is jó kapcsolat alakult ki.” Ennek volt köszönhető, hogy a zenekar a nyári időszakban bérleti hangversenyeket adott.

A magyar komolyzenei élet egyik legismertebb kiválósága, Héja Domonkos karnagy, az Óbudai Danubia Zenekar alapítója szoros szálakkal kötődik a művelődési házhoz. Szülei abban az Óbudai Kamarazenekarban zenéltek, amelyet később felnőttként maga is nem egyszer dirigált.

„Alig egy évvel vagyok idősebb, mint a ház, természetes hát, hogy óbudaiként gyerekkorom meghatározó helyszíne. Édesanyám a Mókus utcai zeneiskola hegedűtanára volt, és bár a család négyéves koromban elköltözött a kerületből, konzervatóriumi tanulmányaimig én is a Mókus utcai iskolába jártam. Az akkori úttörőházhöz két tanárom révén kapcsolódtam először. Balázs Oszai bácsihoz jártam ütőhangszer-órára, az ő ütőegyüttesével többször is felléptem itt. A másik, számomra meghatározó tanáregyéniség pedig Till Ottó bácsi, a zeneiskola igazgatója, az Óbudai Kamarazenekar létrehozója, karnagya. Egyik legnagyobb élményem, amikor 12-13 évesen kétszer is elzongorázhattam itt Johan Albrechtsberger zongoraversenyét, amit Ottó bácsi vezényelt. Amikor nyugdíjba ment, én akkor ballagtam el az általános iskolából. A fordulat évében, 1989-ben lettem konzista, akkor, amikor a San Marco utcai épület épp elhagyta az úttörőházi státuszt. A középiskolás évek alatt megritkultak az itteni látogatásaim, harmadikos koromban egy táncfelkérést és a saját szalagavató bálomat kivéve, ami főleg azért emlékezetes, mert a negyven fokos láztól alig látva ugráltam végig a tirolai táncot. Végzett karnagyként aztán számtalanszor vezényeltem itt az Óbudai Kamarazenekart, évente legalább egyszer, de volt olyan időszak, amikor a zenekari próbák is a házban voltak.

A közelmúltban gyakran megfordultam errefelé, nagyobbik kislányom a szemközti óvodába járt, a kisebbik kislányom pedig az édesanyjával csütörtök reggelként jött a Ringató foglalkozásaira.”

(Héja Domonkos)

Az évek múlásával a kamarazenekar hű maradt a művelődési házhoz, az 50. születésnapját is itt ünnepelték.

„Szép számmal voltak hangversenyeink itt, a művelődési központban, melyek közül a legemlékezetesebb talán a zenekar 50 éves jubileumi hangversenye 2004-ben. A műsort Czigány György vezette a maga könnyed, szellemes stílusában, jelen volt Tarlós István főpolgármester úr, aki még mint Óbuda polgármestere méltatta a zenekart, és természetesen itt volt alapító mesterünk, Till Ottó is. Till Ottó arról híres, hogy nevének említésére még ma is – pedig már 2011 óta nincs velünk – megnyílik minden kapu, bármilyen zenéhez, könyvekhez, kultúrához kapcsolódó intézménybe menjen is az ember. Sokan ismerték, tisztelték, tanítványai a legrangosabb zenei események résztvevői, tanárok, zenészek. (...) Manapság ritkábban lépünk fel a San Marco utcában, de amint a 2014-es nagy sikerű adventi koncert mutatta, még mindig szívesen látnak itt bennünket, van zene-szerető közönség, amelyik kíváncsi ránk. És ha nem üres háznak játszunk, ha hívnak is bennünket, mindig itt leszünk, mert mi a művelődési házba hazajövünk.”

(Dr. Takács György)

Az Óbudai Kamarazenekar és a Viadana Kamarazenekar 1976 és 2009 között ötvennégy hangverseny adott a San Marco utcában.

És még mindig komolyzene. Azok az egykori kerületi gyerekek, akik énekeltek iskolájuk kórusában, valószínűleg őriznek egy-két felejthetetlen emléket a művelődési házi fellépésekről is. Az egyik legnagyobb rendezvényre alig néhány évvel a megnyitó után került sor.

„Mindenki ...dicsérte a házat, hogy milyen átlátható. Pontosan a diákságnak való. Igaz ugyan, hogy amikor lent zene van, fönt nem lehet semmi. Viszont mégis felejthetetlen rendezvényeket tudunk tartani itt az átláthatóságnak, egybenyithatóságnak köszönhetően. Ilyen volt 1977-ben a Kodály Zoltán halálának 10. évfordulóján rendezett emlékhangverseny, amelyen a kerület szinte valamennyi iskolája részt vett. A színházterem fölött mindkét oldalon elhúztuk a falakat, oda is kórusdobogókat tettünk, hogy a gyerekek jobban látszódjanak, a kórusok másik fele a színpadon állt, és majd félezer gyerekhang zengte Berzsenyi/Kodály A magyarokhoz (Forr a világ..) című monumentális kánonját. Ma is lenyűgözve emlékszem rá. A munkámnak ezeket a pillanatait élveztem a leginkább.”

(Erhardt Miklós)

Minden évben a házban rendezték a Bárdos Lajos zeneszerző által alapított, 1978-ban újra indított Éneklő Ifjúság találkozókat, amely pezsgő életet vitt a kerület kóruséletébe. Nem véletlen, hogy hamarosan saját kórossal is büszkélkedhetett a ház:

„1986-ban kezdődött. Erhardt Miklóshoz tartoztak a komolyzenei ügyek. Ő vetette fel, hogy szeretné, ha alapítanánk egy óbudai pedagóguskórust. Ez abban az időben megszokott volt, hogy a városoknak, kerületeknek, művelődési házaknak voltak helyi pedagógusokból szervezett kórusaik, megkülönböztetve a gyárak, üzemek úgynevezett munkáskórusaitól. Nos, ebből a tervből nem lett semmi, de a Körösi Csoma Sándor Gimnázium kórusa éppen abban az évben járt Franciaországban egy nemzetközi kórusversenyen. A kb. 25-30 fős kamarakórus annyira együtt volt a verseny után, hogy felmerült bennem, felajánlom az ÓMK-nak ezt a kórust. Miklós elfogadta a javaslatot, és így alakult meg az Óbudai Művelődési Központ ifjúsági kamarakórusa. Első fellépésünk a házban a Zenei Világnap alkalmával, október 1-jén volt. Műsorunkon emlékeim szerint Kodály Zoltán Szép szavú múzsája és János köszöntője, Petrovics Emil Játszik a szél és Bárdos Lajos Régi táncdal című műve szerepelt.

Hosszú éveken keresztül itt rendezték meg a kerületi Éneklő Ifjúság kórusangversenyeit. Ezek nekem pályakezdő karvezetőként nagy pillanatok voltak. A Körösi Csoma Sándor Gimnázium, majd az Árpád Gimnázium kórusával sok nagy koncerten léptünk itt fel. Ez később az Óbudai Gimnázium kórusával folytatódott. Azután jött az Óbudai Kamarakórossal a sok-sok Kórustalálkozó, amelyeknek házigazdái lehettünk. Miután megalakult az Óbudai Kamarakórus, Erhardt Miklós hosszú évtizedeken keresztül volt értő támogatója, mentora. Mindig figyelemmel kísérte működésünket, és amíg aktív részese volt a ház életének, féltő gonddal ápolta a klasszikus zenei eseményeket, amelyekben nekünk is fontos szerepet juttatott időről időre. A ház támogatását a mai napig élvezzük.”

(Dr. Erdős Ákos)

„A rendszeres kulturális seregszemléken, az Éneklő Ifjúság kórustalálkozók és szalagavató bálokon kívül rengeteg programötletem volt. Művészbarátaim, egykori iskolatársaim nagy örömmel jöttek, ha hívtam őket. Balázs Oszkár a zenekarát hozta, köztük olyan növendékekkel, mint Héja Domonkos karmester vagy Madai Zsolt dobos, vibrafonos, az After Crying zenekar tagja. **Óbuda Művészbarátai** címmel bérletsorozatot indítottunk. Az első meghívottak között volt például Béres János népzeneész, furulyaművész – neki köszönhető, hogy az országban elsőként a III. kerületben indult el a magyar népzene intézményes, zeneiskolai tanítása – és a felesége Szöllös Beatrix cimbalmos. Én akkor már elég régóta éltem Óbudán, és a zeneiskolán keresztül számos művésszel tartottam a kapcsolatot. Kodály Zoltánnétól Tátrai Vilmosig nagyon sokan megfordultak itt.”

(Erhardt Miklós)

Óbuda könnyűzenei életének is sokáig központi helye volt a művelődési ház. Megnyitását követően már **jazzklubnak** adott otthont. Nem is akárhogyan: a Benkó Dixielandet követően Vukán György, Berkes Balázs és mások jártak rendszeresen Óbudára muzsikálni.

„Budai gyerek vagyok és tizennégy éves koromban a Bláthy Ottó Műszaki Szakközépiskolába kerültem, az amfiteátrum mellé. Attól kezdve Óbudával nagyon aktív kapcsolatom van. Elvégeztem a középiskolát, elmentem egyetemre, de az első pillanattól kezdve, amint felépült a San Marco utcai ház, itt Benkó klub működött. Méghozzá gyönyörű telházal, pedig hetente jöttünk, ami azért elég gyakori, ötven körül volt az évi fellépéseink száma. Akkoriban nekünk már volt egy törzsközönségünk, a San Marco utcába is jött utánunk. Igaz, elég nehezen találtak ide, térképpel magyaráztuk el, hová is kell jönniük. Viszont ha már itt volt valaki, idilli helyet talált, ahol olcsó volt a sör és a Triple sec, és nagyon jól éreztük magunkat.”

(Benkó Sándor)

„A 80-as évek második felében az óbudai művelődési házban működött a Super Jazz Klub, amely rólunk, a „Super Trió”-ról lett elnevezve. Tagjai: Vukán György zongora, Berkes Balázs bőgő, Köszegi Imre dob, tehát a klasszikus jazz trió. Elnevezésünket athéni szereplésünkkor kaptuk egy producertől. A rendszeres klubnapok hétfőnként voltak, mi voltunk a házigazdák, de időnként vendégszólóisták is csatlakoztak hozzánk. Elsősorban és legtöbbször Bontovics Kati lépett fel velünk itt is és máshol is. A klub kínálatában szerepelt egyébként: jamsession, jazzvideó, büfé.

Szép emlékeim fűződnek a helyszínhez, de hogy hogyan nézett ki a ház, arra már nem emlékszem. Arra viszont igen, hogy jó volt ott a jazz nevű társasjáték! Szép számú „aktív”, kommunikatív közönségünk volt, amely visszajelezte a tetszését.

Időnként volt még egy házigazdája a klubnak, Gyémánt László festőművész, akivel már régi „jazzbarátság” fűzött össze bennünket. Vele a művelődési házban is sokszor és persze máshol is – pl. a TV-ben – felléptünk „közösen”, és az általa alapított festőiskola növendékeivel is, akik a hangszeres improvizációra az ecsettel válaszoltak, improvizáltak a vásznon.”

(Berkes Balázs)

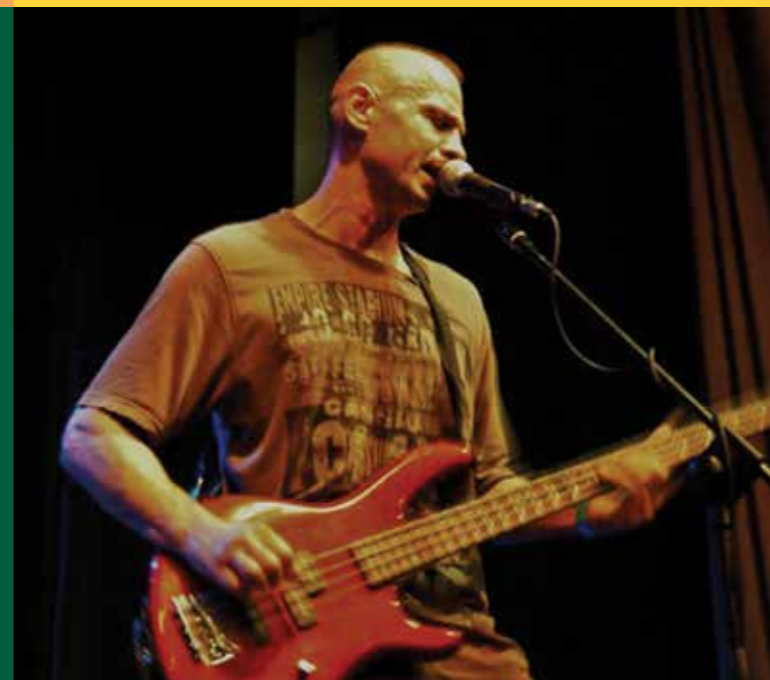
A 80-as években Óbuda különleges szerepet játszott a rendszer kritikáját dühös, kemény zenében kifejező **punkzenekarok** életében. Akkoriban ezt a városrészt tekintették a punk központjának. A művelődési ház az alternatív fiatalokat is befogadta, így a legendás ETA zenekar is koncertezett itt.

„Oroszország, Amerika egy nagy picca anarchia” ezzel nyitottunk tizenhét évesen, ez a mai napig megmaradt. A több mint harminc évvel ezelőtt létrejött ETA nyilván a fennálló rend ellen lázadt szabadszájú szövegeivel, dühödt, kemény zenéjével. Az Óbudai Művelődési Házban tartott koncert, úgy emlékszem, nagy verekedésbe torkollott, „ránk jöttek a skinheadek.” Akkoriban véresen komolyan vette mindenki akár a zenei elköteleződést, akár a rendőrségi fenyegetettséget, nem véletlen, hogy mi sem húztuk két évnél tovább. Voltak olyan punkzenészek, akik rosszabul jártak, mert börtönbe is zárták őket, sikerült rájuk bizonyítani a halmozottan bűnelkövető bélyeget, amelyből csak az egyik volt a rendszer elleni izgatás. Ezt mi megúsztuk – több-kevesebb rendőrségi inzultussal –, végül az ETA többi tagja átment a Szexepilbe. Engem is hívtak, ki is próbáltam, de nem tetszettek a szövegek se, meg az sem, hogy angolul énekeltek, pedig tudtam már akkor is angolul, de mégis. Visszamentem a sportba.

Néhány éve kaptam egy telefont, hogy koncertünk lesz a Gödörben, László Viktor, egykori ETA-s szól, aztán Ganxsta Zoli is bejelentkezett. Olyan váratlanul ért, mintha azt mondták volna, átoperáltak nővé, és másnap szülnöm kell. Aztán kezembe vettem a gitáromat, és beindult valami. Eddig egyedül gitároztam a szobámban, most azt veszem észre, hogy körbevesznek, megtaláltak. Újra felállt az ETA, de a régi bandából én maradtam egyedül.

A zenénk ma is dühödt, de inkább szenvedélyesnek mondanám. Ma is vannak dolgok, amik nem tetszenek, és jó „elmondani” mindazt, ami az igazságérzetemet bántja. Most én írom a szöveget és a zenét is, ami a technika fejlődésével hangzásban hihetetlenül sokat javult.”

(Sáthy Róbert)

A 2000-es évek második felétől, a már Óbudai Kulturális Központban olyan zenészek lépnek fel, akikről korábban legfeljebb csak álmodni mertek a kerületben élők. 2009. február 28-án a világzene egyik legkiválóbb hegedűművészenek, Lajkó Félixnek a koncertjével egy új etap kezdődik az óbudai kulturális életben. Mert eljönnek a legnagyobbak a San Marco utcán kívül Békásmegyerre és a Kerület Napján a városrész számos más pontjára is. Az Óbudai Kulturális Központ felpezsdítette a városrész zenei életét.

„Lajkó Félixről az a hír járta, hogy kiszámíthatatlan, különc és még a cannes-i filmfesztiválon sem igazodott a tradíciókhoz. Ilyen előzmények után igazán kellemes csalódás volt a találkozás, mert Félix egyáltalán nem tűnt különcnek. Szinte észrevétlenül beleolvadt a ház lépcsőin várakozó, beszélgető tömegbe. Kedélyesen beszélgetett, ha megszólították, minden maníros átszellemülés, játékra hangolódás és fakszni nélkül, inkább elvegyült, ismerkedett a közönséggel. Mire a színpadra állt, már tökéletesen tisztában volt azzal, hogy mit vár a közönsége, illetve, hogy ő mit akar magából megmutatni nekik. S mindezt megkoronázta az a sallangmentes, őszinte játék, amivel Brasnyó Antallal a színpadra varázsolták a palicsi erdők, dombok levegőjét, hogy szinte éreztük a nyaraló szelet, a fák illatát.”

(Vincze Mara)

Koncertek 2009-ben: Lajkó Félix, Louis Amstrong dalaival Hot Jazz Band koncert, Besh O Drom, Zséda; **2010-ben:** Jamie Winchester, Trans-formation, Vedres Csaba, Zorán, Budapest Bár, Beat advent; **2011-ben:** Republic, Yesterdays lemezbemutató, After Crying, Harcsa Veronika, Napfénypresszó lemezbemutató, Budapest Bár, Hobo; **2012-ben:** Bolond a hegytetőn (a Beatles dalokból) Mikó István és a BlackBirds, Liversing együttes, Debussy in Jazz, Hot Jazz Band, Zorán, Koncz Zsuzsa, Orosz Zoltán és barátai, Bikini koncert; **2013-ban:** Lovasi András és a Kiscsillag zenekar (Kossuth-díjasaink sorozat), Péterfy Bori és a Love Band, Hobo – Éjszakai Budapest blues, Révész Sándor Gyere közelebb!, Tizenöt zsoltár – Gryllus Dániel, Gryllus Vilmos, Sebestyén Márta, Budapest Bár, Gitár trió: Babos Gyula, László Attila, Tátrai Tibor, Liversing együttes 50 éves jubileumi koncert; **2014-ben:** Hobo klub, Keresztes Ildikó, Lajkó Félix, Zorán, Lövölde tér – Kern András, Charlie – jazz, Gyere, hangolj rám! – Malek Andrea, Lerch István; **2015-ben:** KFT – Presser Gábor Dalok régről és nemrégről – PUNK Buli Auróra és ETA – Zorán – Magashegyi Underground – Für Anikó Nöstény álom

„Sok-sok éve járok ide a héttagú formációmmal, körülbelül másfél évente. A csapaton belül kialakult egy közös, elfogadott normatíva, hogy melyik hely mit jelent számunkra. Az Óbudai Kulturális Központ az a hely, ahová mindig szívesen jövünk. Minden fellépőhelynek van egy szelleme, ami általában a közönségtől ered, és itt, Óbudán szerencsésen esik egybe a terem mérete – elég nagy, hogy szép számú közönség legyen, de még kicsi annyira, hogy intim maradjon az előadás – és a közönség szeretete.”

(Zorán)

„Jó néhány éve jártunk először Óbudán a művelődési házban, és engem igencsak meglepett, hogy ez a házak között megbújó, alacsony, lapostetős ház egy igazi koncerttermet rejt. Azóta számos teltházas koncertet adtunk már itt, mindig jól éreztük magunkat, mert nagyon jó volt a közönség.

Egy olyan koncertre is emlékszem, amikor valahonnan egy nyári forgatagból érkeztünk, és mindenki fáradtabb volt a kelténél. Amikor végignéztam a hangbeállítás után a zenekar tagjain, hát én is úgy láttam, inkább két napi pihenőre lenne szüksége mindenkinek a koncert helyett. Aztán felment a függöny, elkezdtünk játszani, és mindenki maximális teljesítményt nyújtott. Az előadóművész legnagyobb motiváló ereje ugyanis a hallgatóság: fáradtság ide vagy oda, a színpadon teljesen bele kell tennünk önmagunkat a produkcióba.

A Budapest Bárt az én gyerekkori emlékeim segítették világra, még kisfiúként szerettem bele a kávéházi muzsikálásba, hiszen édesapámék a New York kávéházban, a Gellért Szállóban léptek fel. Öt-hat évesen vitt el először magával, és azóta vonzódok ehhez a hangulathoz, ezekhez a régi dalokhoz. Tulajdonképpen ezt szerettem volna feléleszteni, a nagyvárosi kávéházi cigányzenét olyan új köntösbe bújtatni, amitől a fiatalok számára is élvezhetővé lesz. Rengeteg régi dal van még a tarsolyunkban, szeretnék most újra a múltba visszamenni, az első világháború idején született dalokat feleleveníteni. Remélem, azt is megismertethetjük majd az Óbudai Kulturális Központ közönségével.”

(Farkas Róbert)

„AMIKOR A KULTÚRA ÉL, AKKOR ÉLMÉNY, AMIKOR HALOTT, INFORMÁCIÓ.”

(KASSAI LAJOS)

IRODALOM A HÁZBAN

Ha nem is ez volt a leghangsúlyosabb terület a 40 év alatt, az irodalmi életet sem hanyagolta el a ház. Például, az iskolákkal együttműködve jelentős hagyománya van a rendhagyó irodalomórának. Ennek egyik helyszíne hosszú évekig a könyvtár volt, amely a házban működött. Ez hivatalosan ugyan a Fővárosi Szabó Ervin könyvtár **fiókkönyvtára** volt, mégis szervesen beilleszkedett a ház életébe. A rendhagyó irodalomórának pedig egy országos népszerűségnek is örvendő, egészen különleges „foglalkozása” volt: a népszerű ifjúsági műsor, a *Cimbora*, amelyet hosszú évekig itt forgattak.

„A környező általános iskolákkal rövid idő alatt jó kapcsolatot alakítottam ki, a gyerekek szívesen jöttek, a nyitás után egy évvel már 1600 regisztrált olvasónk volt. A tanárok is éltek a könyvtár nyújtotta lehetőségekkel, rendhagyó összefoglaló irodalomórákat tartottunk itt közösen, amikor én a tananyagra támaszkodva, de egy könyvtáros szemével, könyveken keresztül egészítettem ki az iskolai tudást.

Aztán az évek során a szülők is felfedezték a könyvtárat, és amíg vártak a különböző szakkörön, foglalkozáson részt vevő csemetéjükre, szívesen jöttek be hozzám könyveket lapozgatni.

A gyerekirodalom különleges jelenlétét hozta el a könyvtárba már a kezdetekkor a Cimbora magazin szerkesztőgárdája, élén É. Szabó Mártával. Nagyszerű, mozgalmas időszak volt ez. Ekkoriban kezdődött a játszóház-mozgalom is, én voltam az első, aki itt, a könyvtárban tartott ilyesmit. Óriási volt az érdeklődés a gyerekek és a szülők részéről, volt olyan alkalom, amikor több száz kisgyereket kellett lekötni, feladattal ellátni. Ebben az akkor még gimnazista lányaim segítettek nekem. Csak természetes anyagokkal dolgoztunk, hetekig gyűjtöttem egy-egy játszóház előtt a terméseket, leveleket.

A könyvtár író-olvasó találkozói is beleolvadtak a ház programjaiba, és többek között olyan nagy nevek emelték a presztízsét, mint Kormos István, Tamkó-Sirató Károly, Janikovszky Éva és Csukás István.

(Csernus Lászlóné Magdi néni)

Néhány évvel ezelőtt újra összeállt a Cimbora stábja, és érdeklődő gyerekekkel, szülőkkel együtt idézték fel a régi műsorokat.

„Mindig megdobban a szívem, ha ezen a környéken járok, mert a negyven-
 éves épület nekem a **Cimbora** 40 évével azonos. Körülbelül 40 éve indult útjá-
 ra a műsor a Magyar Televízióban, és hamar megtalálta helyét a San Marco
 utcában, a könyvtárban, ahol hosszú ideig a forgatások zajlottak. Magam is
 könyvtár végzettségű is vagyok, otthon érzem magam a könyvek között, és a
 műsorokban is ott voltak mögöttünk a könyvek, az írók, a költők. Magdi, a
 könyvtáros kolléganő rengeteget segített, jól megértettük egymást. Amire na-
 gyon büszke vagyok azóta is, hogy a mi műsorunk már akkor interaktív volt,
 holott akkoriban még ez a szó sem létezett. Amikor versíró pályázatot hir-
 dettünk, 3000 gyerekkel leveztünk. Sebő Feri, aki rendszeres szereplője volt
 a műsornak, énekelt a gyerekekkel, népdalokat tanított nekik. A San Marco
 utcai könyvtár bensőséges hangulata máig hiányzik.

(É. Szabó Márta)

ÖM 90/2 3

24-én 10.00-13.00 óráig

JÁTSZÓHÁZ
 az Obudai Ifjúsági Házban
 (III. San Marco u. 81.)

kézműves foglalkozások, mintázás-agyagozás,
 kerámia tárgyak készítése,
 nemezelés szöves-fonas,
 ajándékkészítés fonalból, szalmából,
 gyékényből,
 stb.
 táncház

7-en és 21-en 15.00 órakor

CIMBORA KLUB
 az Obudai Ifjúsági Ház Könyvtárában
 vezető: Erdő Szabó Márta

12-en és 26-an 20.00-23.00 óráig

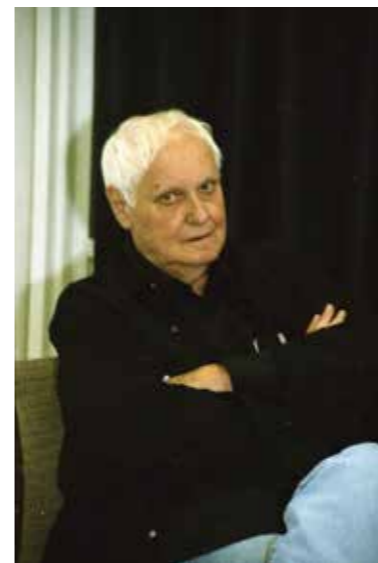
**Super Jazz klub az Ifjúsági
 Házban**
 a Super Trio koncertje
 (Vukán György, Berkes Balázs, Kövözlő István)

15-én 8.00 órakor

TANULMÁNYI VERSENY
RAJZ - LÁTÁSKULTÚRA
 az Obudai Ifjúsági Házban

A ház többször, többféleképpen adott lehetőséget fiatal alkotók bemu-
 tatkozására. Egy időben a San Marco Galériában is voltak irodalmi
 beszélgetések, de működött a házban Irodalmi kör alkotóműhely is,
 ahol kéthavonta találkoztak a különböző korosztályú költők és írók,
 megismerhették egymás munkáit, új tehetségeket fedezhettek fel. A
 költői kör tagja volt többek között Batári Gábor, Erdélyi Z. János, Er-
 dődi Gábor, Orosz Theodóra, Starczik-Sztarec Ervin, Marczinka Csa-
 ba, Pócze Csilla, Arató János, Gáspár Ferenc.

A 90-es évek végén országos költői és művészeti találkozót is szer-
 vezett a ház, majd útjára indította a Szép (B)irodalom elnevezésű
 programot, amely szintén elsősorban a kortárs irodalom bemutatá-
 sára volt hivatott. Többek között **Nyírfalvi Károly** versei, **Veszprémi
 Dániel** (alias Bánosi dr.) *Regényesszencia* című művének ismertetése
 szerepel a műsorfüzetekben, de irodalmi esten emlékeztek meg József
 Attila halálának 65. és **Ady Endre** születésének 125. évfordulójáról is.

ÖM 90/2 3

2002. szeptember 18. szerda 18 óra

Szép (B)irodalom

FÁJDALMAS ÉLETEK JUSSÁN

Előadja: **József Attila**
 halálának 65. évfordulóján

Előadja: **Veszprémi Dániel**
 (alias Bánosi dr.)
 Regényesszencia című művének ismertetése

Előadja: **Ady Endre**
 születésének 125. évfordulóján

Közreműködik:
 Szabó Márta, Bor György, Bor János, Mészáros Zoltán
 és a Percmunkások

Az est kezdetén a Ady Endre emlékére

ÖM 90/2 3

Meghívó

1999. december 6. szerda 17.00

Pósa Zoltán
Mediterrán tintabíró
 című regényének könyvpremierája

A szerzővel beszélget:
Bodnár Dániel
 író

Közreműködik:
Szarmay Egon
 előadóművész

ÖM 90/2 3

A HÁTTERBEN HANGOK
 ZENÉS IRODALMI (SPOKEN WORD) EST

**NYÍRFALVI KÁROLY
 VERSEIBŐL**

ELŐADJA:
LeM 57
 (TITMÁNYI ANDRÁS, TIRANYI ATTILA ÉS A SZEREK)

1999. MÁRCIUS 25. CSÜTÖRTÖK 18:00

IRODALMI ESTEK AZ ÖM-K-BAN

Obudai Ifjúsági Ház Könyvtár
 Budapesti San Marco u. 81.
 Tel.: 366-7276, 366-2378
 2001. április 27. péntek 18 óra

Veszprémi Dániel
 (alias Bánosi dr.)
REGÉNYESSZENCIA

Magyarok a világ egyik legerősebb nagyrégióján
 Előadja:
 A nagy nyári szünetben
 Nagy Dániel
 (alias Bánosi dr.)
 Regényesszencia című művének ismertetése

Közreműködik:
 Szabó Márta, Bor György, Bor János, Mészáros Zoltán
 és a Percmunkások

ÖM 90/2 3

**IRODALMI ESTEK
 AZ ÖM-K-BAN**

2001. október 10. szerda 18 óra

Notli Zsuzsanna
 költőnő

„CICKÁNYCICKÁK”
 megemlékezés

Előadja:
 Ács István (szöveg) Zoltán
 Baló Balázs (zeneszerző)

A szerzővel Gáspár Ferenc is beszélget

A 2000-es évek elején Krausz Tibor irodalmi akciói, valamint Pusztaszeri László Karády Katalinról szóló „Álltam a hídon...” című könyvének bemutatója gazdagították a művelődési házi programot.

2008-ban Dr. Gáborjáni Szabó Péter építész-képzőművész *Képek és szavak Tihanyból* című kötetét Csete György Kossuth-díjas építész mutatta be.

Németh Lászlóra 2009-ben Pécsi Györgyi kritikus, irodalomtörténész, Ekler Andrea irodalomtörténész és az író lánya, dr. Németh Ágnes emlékezett.

Az *Erdődi Gábor versei szóban és zenében* a 2010-es irodalmi est programja volt, 2011-ben **Szakonyi Károly** irodalmi estjét láthaták az érdeklődők.

„Többször megfordultam a házban barátaim szerzői estjén, az elmúlt évtizedekben a szervezők igyekeztek a felnőtt irodalmat is felkarolni, holott egyáltalán nem az irodalmi életre szakosodott az intézmény.

Emlékszem egy olyan találkozóra, ahová minket, kerületi írókat, költőket hívtak meg. Zalán Tibor, aki a mai napig a kerületben él, és akivel akkor még nem volt személyes kapcsolat, biztosan ott volt. Megjelent többek között Császár István, Hajnóczy Péter, a lányok közül Gutai Magda is, sajnos ők már nincsenek közöttünk. Esterházy Pétert is vártuk, de nem jött el, ő már akkor rendkívül elfoglalt, sőt, ahogy mondtuk, „nemzetközi rohangálós” volt. Az egyik kisteremben több jó hangulatú felolvasást tartottunk, sajnos, a gyorsan múló évtizedek kitörölték emlékezetemből, kik is voltak még a résztvevők...”

(Gyimesi László)

Már a 90-es években felmerült egy Jazzpresszó ötlete, igaz, akkor elsősorban a zenei kínálat lett volna a meghatározó. Tulajdonképpen ennek rendkívül ötletes módosulása a néhány éve már nagy sikernek örvendő Irodalmi Kávéház. Havonta egyszer egy népszerű „verspincér” fogadja a látogatókat, akik – miközben a jegyek mellé dukáló kávéjukat vagy teájukat szürcsölgetik – szabadon választhatnak a „versétlapról”.

Az Irodalmi Kávéház születésére Bor Viktor színész-szervező így emlékszik:

„2009-től 2013-ig dolgoztam Óbudán, először a Csillaghegyi Községi Házban, majd az Óbudai Kulturális Központban. Már színészként, a 90-es években végeztem el a művelődésszervezői szakot. A San Marco utcában többek között a kiállítások szervezése volt a feladatomban, de állandóan törtem a fejem új műsorötleteken. Egy korábbi tiszaujvárosi József Attila-est tapasztalatából született az óbudai Irodalmi Kávéház, ugyanis ott kértek először tőlem a nézők verset. Itt azzal tettük valóban kávéházzá a hangulatot, hogy a jegy árába belevettük egy kávé vagy tea elfogyasztását. Jó fogadtatása volt az estnek, kialakult egy törzsközönség, gyakorlatilag minden alkalommal megtelt a „kávéház”, de nem is csoda, hiszen olyan művészek jöttek el, mint Bardóczy Attila, Őze Áron, Kubik Anna, Csernus Mariann. Nagy élmény volt Pindroch Csaba estje, aki kendőzetlenül és humorral avatta be a nézőket színészsé válásának részleteibe. Talán a leglenyűgözőbb élmény a nézőknek az a közeli, intim együttlét, ami ezeket az esteket jellemzi, amikor nem csak verset lehet rendelni a versmenüből, de szemtől szembe ülve kérdezni lehet a színésztől, aki mesél az életéről, magáról, és közben elmond egy-egy verset is. Hiszek a spontaneitás varázsában, és ezeken a kávéházi péntek estéken éppen ezt kapja a közönség.”

(Bor Viktor)

„Óriási sikerrel kezdődött az „ismerkedésem” az ÓKK-val, ugyanis 2009 őszén Ivancsics Ilona társulatával itt tartottuk a Női Furcsa Pár premierjét. Akkor jártam először a házban, és ezután még nagyon sokszor, hiszen a Turay Ida Színház is ide „vette be” magát. Évekig itt próbáltunk, és a bemutatók is itt zajlottak egészen 2014-ig, amíg meg nem nyílt a Kálvária téren az új színházunk. Mondhatom, hogy szinte haza jártunk a San Marcóba: a próbák szünetében kávéztunk, beszélgettünk, kimentünk a ház elé napozni, átböngésztük a könyvpavilon darabjait, hoztunk is ezt-azt, újságokat, könyveket. Ha vásár volt, benéztünk oda is, a mai napig megvan az a pizsama, amit a férjemnek ott vettem. Kedvtelve nézegettük a kisbabás mamákat, beszélgettünk a nyugdíjas klubba járó néikkel, bácsikkal – szóval részesei voltunk a ház lüktető életének.

Szerettem és szeretek itt játszani, annak ellenére, hogy a terem nem túl jó akusztikájú, és sokszor behallatszik kintről, fentről a foglalkozásokra jövő emberek zaja. De az apróbb hibákért mindig kárpótolt bennünket a közönség szeretete. Mert igényes és jó közönség jár ide, kiéhezve a kultúrára és a szórakozásra. Én legjobban a nyugdíjas bérletes előadásokat kedveltem, öröm volt látni azt a sok édes, művelt, idős embert, ahogyan szépen kiöltözve, szeretetet sugározva megtöltötték a termet!

Kétszer is voltam „verspincér”: izgalmas volt az asztaloknál teázó-kávézó embereknek – étlapról, rendelésre – verset mondani. Jó kezdeményezés, és meg is találta a közönségét, úgy érzem.

Sok szép emlékem fűződik az Óbudai Kulturális Központoz, és remélem, ez a következő 40 évben is így lesz!”

(Hűvösvölgyi Ildikó)

„Rendhagyó irodalomóra, kávéházi pincérkedések, közönségtalálkozók... Hát igen, szinte úgy járok ide, mintha haza jönnék. A kapcsolatom pedig még ezeknél a közelmúltbeli rendezvényeknél is régebbi a házzal, hiszen legkisebbik lányom, aki most tizennyolc évesen szintén a színészpályát célozza meg, alig múlt hároméves, amikor már ide járt, Pers Júlia mozgásművészeti iskolájába.

A magyar holokauszt évfordulóján előadott „rendhagyó irodalomórám” kimondottan itteni felkérésre készült. Meglehetősen nagy szakmai tapasztalatom van e téren, hiszen lassan harminc éve, hogy részt veszek az úgynevezett Közművelődési Pódium műsoraiban, amelynek kifejezetten az a célja, hogy tematikus irodalmi estekkel menjünk az iskolákba, szólítsuk meg a középiskolás korosztályt. Így van önálló Petőfi-, Ady-, József Attila-estem, de olyan is, amely több szerző műveiből áll. Ugyan már számtalan „irodalomórát” tartottam, de kimondottan

holokauszt témájú még nem volt ezek között. Most is sok versből, zenéből állítottam össze a különböző „szerepeket” (még egy náci osztagot is eljátszottam ez alatt az egy óra alatt). És bizony tartottam egy kicsit a fogadtatásától. A téma súlyossága, kötöttsége miatt itt nem tehettem meg, amit egyébként az irodalomórák során, hogy - egy-egy adandó alkalommal - kiszólok a gyerekeknek, magyarázatot fűzök az elhangzó anyaghoz. Szerencsére, nagyon jól fogadták, végig lekötötte a figyelmüket.

A verspincérség is nehéz műfaj, hiszen a nézők kérdeznek, kérnek; nem egy begyakorolt menetrend szerint haladunk. De ez benne az izgalmas is, és szívesen beszélek a versekhez fűződő élményeimről, érzelmeimről is. Ezeken az irodalmi esteken tényleg olyan kötetlen a hangulat, mintha egy meghitt kávéházban lennénk.”

(Pelsőczy László)

Verspincérek

2012-ben: Bardóczy Attila, Benkő Péter, Bencze Ilona, Papadimitru Athina, Kovács István, Hámori Ildikó, Csernus Mariann; 2013-ban: Pelsőczy Réka, Györgyi Anna, Kubik Anna, Pindroch Csaba, Faragó András, Bozsó József, Verebes Linda, Lázár Csaba, Ivancsics Ilona; 2014-ben: Mikó István, Benkő Péter, Boros Zoltán, Beszterczey Attila, Czákó Ádám, Kautzky Armand, Csujá Imre, Szabó Sipos Barnabás; 2015-ben: Pindroch Csaba, Pásztor Erzsébet, Kajtár Róbert, Szabó Győző, Für Anikó, Bodrogi Gyula, Cseke Péter, Szinetár Dóra, Kökényessy Ági

„Nehéz lenne kiválasztani, melyik a legemlékezetesebb előadás azok közül, amiket itt, a San Marco utcában mutattunk be, talán épp egy keveset játszott darab, az Aszfaltmuzsikusok. Azt szerettem a legjobban. Óbudán különösen kedvesek számomra a délutáni bérletsorozat nyugdíjasai, akikkel kapcsolatban kifejezetten érezni, hogy várják, szeretik a színházat.

Sokszor, sokféle darabban léptem itt a színpadra, de a legkedvesebb emlékem a „verspincér-est”. Alaposan felkészültem, bőséges kínálatot tettem az étlapra, amiből igazán tudtak válogatni a versszerető vendégek. Olyannyira így volt, hogy az összeset megrendelték. Az egyórásra tervezett műsor így kétórásra sikeredett, de az életem egyik legjobb találkozása volt közönséggel.”

(Mikó István)

„Számomra különösen kedves hely a művelődési ház, ugyanis éppen akkor is itt próbáltuk a Hajmeresztő című darabot – Mikó Pisti rendezte –, amikor megtudtam, hogy Kossuth-díjat kapok. Mostanában úgy van, hogy megkérdezik az embert, elfogadja-e. „Naná, igen, igen, igen! – kiabáltam szinte. – Elfogadom.” De a kollégák előtt tartottam magam, egészen a díj átvétele előtti napig. Akkor mindenkinek hoztam a próbára egy kis üveg bort, letettem eléjük, és mondtam nekik, hogy mivel másnap a Parlamentbe kell mennem a Kossuth-díjaimért, nem tudok próbára jönni, de ők koccintsanak csak az egészségemre. Szóval, itt ért ez a nagy öröm, ami még azazal is tetéződött, hogy a legközelebbi előadás végén bemondták a hangosbemondóba is, és a közönség felállva, egy emberként tapsolva ünnepelt. Az az este felejthetetlen.

Itt „búcsúztattam” az egyik kedvenc szerepemet, a Macskajáték Orbánnéját, az is szép emlék.

A verspincérségre való felkérés meglepett, nem szoktam ilyen esteket tartani, és rendhagyó módon nem versekkel, hanem Lázár Ervin A kislány, aki mindenkit szeretett című meséjét hoztam el az óbudai közönségnek. Hogy miért éppen ezt a mesét? Mert ebből megtudhatják, ki vagyok én.”

(Pásztor Erzsi)

Az Irodalmi Kávéházhoz hasonlóan bensőséges találkozást ígértek a **Humor nagyágyúí** címmel hirdetett estek. A humor nagyágyúí 2011–2012-ben: Karinthy Frigyes, Örkény István, Vadnai László, Rejtő Jenő, Heltai Jenő, Darvas Szilárd, Kellér Dezső, Salamon Béla, Romhányi József.

„Meggyőződésem, hogy humorral meg lehet fogni az embereket, és ez a gondolat motivált, amikor elkezdjük a Humor nagyágyúí sorozatot. Elsőként Karinthy Frigyest idéztük meg. **Karinthy Marci** és a fantasztikus **Kézdy György** volt a vendégünk, akiről akkor még csak nem is sejtettük, hogy talán utoljára látjuk. Jómagam Karinthyhynőttem fel, imádtam a Tanár úr kéremet, én is játszom, de évekre tellett, amíg elhagytam a Kézdy György-ös hangsúlyokat.

Örkény, Darvas Szilárd jött aztán, volt olyan, hogy négyen ültünk egy asztalnál Bozsó Józssival, Faragó Topival, Kiss Józssival (Bozsó József operettszínész, koreográfus, Faragó András színész, az Operett Színház tagja, Kiss József, színész, rendező – a szerk.), és együtt elemeztük Kabos Gyula művészetét. Fantasztikus élmény volt! Kivetítőn néztük, ahogy telefonál, látszott, mennyire kidolgozott volt minden mozdulata. Kész tanulmány volt ez magáról a színjátszásról.”

(Bor Viktor)

2014 elején indult a **Hangzó Helikon** kiadványait bemutató programsorozat, ami a költészet és a dal kedvelőit próbálta elérni. A sorozat havi egy alkalommal került megrendezésre. A négy részből álló sorozat főszereplője a **Kaláka Együttes** volt, akik egy-egy művészt vendégül látva mutatták be a kiadványok anyagát. Januárban Kányádi Sándor, februárban Kiss Anna, márciusban Szabó Lőrinc, áprilisban Nagy László költészetét ismerhették meg a hallgatók.

A holokausztra is emlékezve és Radnóti Miklós halálának 70. évfordulója alkalmából különleges műsort, **Nem tudhatom – Radnóti és korunk** címmel láthattak a nézők két kiváló színész és három fantasztikus zenész muzsikusközreműködésével.

„... MI VAGYUNK A MŰVELŐDÉSI HÁZ”

Bársony Éva közönség-szervező: Rengeteg élményem volt az elmúlt évek folyamán, de a legemlékezetesebb az, amikor Voith Ágnes színésznő fellépett a házban. A hasonlóság miatt készítettünk egy pár közös képet.

Kazai-Adamkó Fanni szerkesztő: Óbudán nevelkedtem és éltem sokáig, gyerekkorom meghatározó élménye volt a számos program a házban és a sóstói táborozás.

Később a JPTE kihelyezett tagozatára jártam, ami szerves összekapcsolódást jelentett a házzal. Már az iskolai évnnyitó is a színházteremben volt, így az első pillanattól kezdve egyértelmű volt, hogy az ÓKK lesz a diákok otthona. Sok gyakorlati órát is itt töltöttem el, Lőrincz Edina koordinálása alatt. A házzal kapcsolatos legemlékezetesebb élményem a gyakorlati időkhöz kötődik: egy téli vasárnaphoz. Délelőtti gyerekprogramon töltöttem a gyakorlatomat, délután pedig az első hivatalos randevúm volt egy nagyon helyes fiúval. Azt

mondta, meglepetés randira visz. Valóban nagy meglepetés volt, mikor észrevettem, hogy az ÓKK felé sétálunk. Estére visszavitt a gyakorlati helyemre – bár ő akkor ezt még nem tudta – Orosz Zoltán szononestjére. A színházterem hátsó sorában ültünk, és az első randi minden izgalomával hallgattuk a muzsikát. Ma is eszembe jut az az este, ha lesétálok a színházterembe.

Mező András scenikus: A 80-as évek elejétől dolgozom a házban. Sőt. Egyszer mint kiállító művész is megjelentem itt, szintén még valamikor a 80-as

években egy csoportos tárlaton állítottam ki festményeimet, grafikáimat. A ház életét hosszú évekig rögzítettem, szerkesztettem, egy darabig az Óbuda Televízió munkatársaként. Számtalan művész fellépését hangosítottam, világítottam.

Kárpáti Zoltánné, Kati programszervező: Óvónőként dolgoztam, de amikor az óvoda bezárt, megszereztem a kulturális menedzseri, szervezői végzettséget. Itt

töltöttem a gyakorlati időmet, majd később visszahívott az igazgató úr. Tetszett, hogy itt mindig történik valami, arról nem beszélve, hogy a hozzám közelálló gyerekprogramokkal foglalkozhatom.

Madár Kriszta PR munkatárs: Az Óbudai Kulturális Központ Nonprofit Kft. előtt közvetlenül a XIII. kerületi József Attila Művelődési Központban dolgoztam, szintén PR-osként. Váltani szerettem volna, nagyobb kihívásra vágytam. Óbudán köztudottan magas színvonalú kulturális programok vannak, így, amikor PR-ost kerestek, nem gondolkodtam egy percet sem, tudtam, hogy itt a helyem.

Bihariné Tenk Dóra kiállítás szervező: Gyerekkorom óta rendszeresen megfordultam az épületben. Családi alapítványunk minden évben a házzal közösen szervez kiállítást a Magyar Festészet Napja alkalmából. 2014 első félévében szakmai gyakorlaton vettem részt a galériában, majd itt ragadtam.

Természetesen a gyerekkori élmények miatt személyesen is kötődöm a házhoz. Jó a részese lenni egy szolgáltató intézménynek. Kiállítás szervező

vagyok, a legemlékezetesebb megnyitó, amit tető alá hoztam, Atlasz Gábor festőművészé volt, aki egy mozgásszínházi produkciót mutatott be, melyet testközelből nézhettem végig. Tárlatvezetést is rendszeresen tartok, ahol egyszer csodás élmény volt, amikor egy óvodás csoport a programért „cserébe” énekelt nekem. Ezt bármikor szívesen újraélném!

Vincze Mara újságíró, PR munkatárs: Hosszú éveken át készítettem riportokat a kerületi TV és több helyi lap számára az itteni kulturális eseményekről, sőt volt, hogy egy-két rendezvényen konferáltam is a műsorokat.

Mivel 36 éve élek a kerületben, nem csak a munkám kapcsán ismertem a házat, hanem szülőként is, hiszen a lányommal gyakran látogattam el a gyermekműsorokra. Ebben a munkában az a szép, hogy nem csak fantasztikus előadások, koncertek, kiállítások részesei lehetünk, hanem gyakran a kulisszák mögé is látunk. S ilyenkor az ember azt érzi, ez a prémium a munkánkért, kicsit úgy érezzük, hogy valamennyire nekünk is szól a taps, hiszen mi hoztuk össze, szerveztük, egyeztetettük heteken át.

Bodai Beatrix gazdasági ügyintéző: Nagyon jó gyerekprogramokon vettünk részt, ezek közül számunkra a legélvezetesebbek a Hangszersimogatók voltak.

Bagdi Éva gazdasági ügyintéző: Rengeteg színvonalas gyermekműsoron vettünk részt, de legszívesebben azt a pillanatot élném újra át, amikor a folyosón összefutottam Mácsai Pállal. :-)

dr. Sík Lászlóné, Andi gazdasági igazgató: 1991. március 6-a óta dolgozom itt, az akkori főnököm ajánlott a későbbi főnökömnek, de az illetők nem voltak haragban :-).

Hogy mi volt számomra a legemlékezetesebb esemény? Händel: Tűzijáték szvitje az ÓMK udvarán.

Sipos Laura kulturális referens: 2015 február elején kerültem a házba, a klasszikus eset volt. (Szeretem a klasszikus dolgokat.) Internetes álláskeresősközben bukkantam a hirdetésre, és mivel pontosan ezt a munkakört kerestem, benyújtottam az önéletrajzom. Öröm volt megismerkedni Rutkai Borival, hiszen nagyon pozitív személyiség, és rendkívül jól éreztem magam a Pál Utcai Fiúk rendhagyó akusztikus koncertjén is.

Jenődy Éva pénzügyi előadó: A házat kezdetől fogva ismertem, gazdasági ügyeivel előtte

is foglalkoztam az akkori Oktatási Ügyosztály intézményfenntartó részlegénél /GAMESZ/. Az itt töltött évekről és a munkámról is ugyanazt mondhatom,

hogy ellentmondásos, mert rutin és megszokás, ugyanakkor itt mindig változatos az élet, és örülök, hogy nem kerülnek el az újdonságok.

Antal István fotós: 1976 és 78 között már jártam a házba. Volt egy fotólaborja, azt használhattam, és természetesen, ha volt olyan esemény, lefotóztam, amit kellett.

1989 év végén lettem a ház munkatársa, fotósa, szervezője. Bármit megcsináltam én is, mint ahogy a többiek, ha azt kérte az igazgató, hogy toljuk el a széksorokat, mentünk, eltoltuk, aztán mindenki ment tovább a dolgára. Senkinek sem volt „csak” egy munkaköre.

Nem vezettem szakkört, az oktatás távol állt tőlem, igaz, amikor itt voltak a Comenius gyakorlatkollégák, több előadást tartottam nekik a fényképezőgépről, a fotózásról.

Az elmúlt több mint 25 év alatt egyetlen épületben, mégis négy munkahelyen dolgoztam: a Várkonyi György Úttörő Házban, az Óbudai Ifjúsági Házban, az Óbudai Művelődési Központban és végül az utóbbi hét évben az Óbudai Kulturális Központban. Ma is minden nap szívesen vagyok itt, és bár már nyugdíjas vagyok, szeretek jönni-menni a kulturális központhoz tartozó intézmények között.

Raffai Ferenc gondnok: Tizenkilenc éve, amikor éppen nem volt munkám, a feleségem biztatott, hogy adjam be ide az önéletrajzomat. Nemigen ismerem a házat korábban, talán egyszer voltam a

gyerekekkel a könyvtárban, és el is csodálkoztam, mert el voltak húzva a falak, hogy jó, itt színházterem is van? Meg büfé? Emberek ácsorogtak ott, beszélgettek, kellemes hangulat volt.

Aztán egyszer csak behívtak és felvettek. És bár a műszaki dolgokhoz jól értettem, azért volt mit tanulnom, a színpadtechnikát, világosítást például. De amit egyszer megmutattak, már csináltam.

Mint gondnok nem csak a saját munkámért felelek, hanem a műszaki kollégák munkájáért is, illetve a ház vagyoni értékeiért. Ez egy kulturális intézmény, ami a lakosság kiszolgálására épült, mint ahogy mi is ezért vagyunk. Ha valami nem sikerülne, azt mondanák: mert a művelődési ház így meg úgy. De hát mi vagyunk a művelődési ház!

Nagyon szeretek belehallgatni, belelátni a készülő produkciókba. Kell is, hiszen e nélkül nem tudnám jól elvégezni a munkám. De amúgy is tudom, mikor mi van, mi lesz a házban, milyen tanfolyam, előadás. Most néha én „támasztom” a büfét, és ha rákérdeznak valamire, leszólítanak a látogatók erről-arról érdeklődve, nem lehet, hogy ne tudjak válaszolni.”

Szabó Gyula technikai munkatárs: Hat éve dolgozom a házban, elektrotechnikus vagyok, műszaki, gondnoki feladatokat végzek. Sajnos, egyre kevesebbet ülök a keverőpultban, a fellépő zenekarok általában hozzák a saját technikusukat, így marad az előkészítés. Persze azt is maximalisan meg kell csinálni, és szeretem ezt a munkát. Mindig felkészülök az együttesekből,

a YouTube-on megnézem, meghallgatom őket, milyen zenét játszanak. Szeretek felkészülni, de nem ijedek meg a váratlan helyzetektől sem, megoldom azokat is. Nagy élmény aztán közeli kapcsolatba kerülni ezekkel a különleges emberekkel. Kellenek a különleges emberek. Sokszor egészen mások, mint ahogy az újságokból, tévéből látszik. Érdekes módon, a már sikeresek, idősebb, tapasztaltabb művészek közvetlenebbek, valahogy normálisabbak. Amikor megköszönik a munkánkat, dicsérik a házat, és elmondják, hogy jól érezték magukat a színpadon, nekünk az a legnagyobb elismerés.

Négy gyerekem van, a nagyobbak rendszeresen jönnek a ház programjaira, aminek nagyon örülök. Úgy tapasztalom, hogy a mostani fiataloknak a fontos, értékes dolgok jóval kevésbé fontosak, mint a régebbieknél. Nevelni kell őket, terelgetni az igényes szórakozás felé.

„A mi Gyulánk”-nak szoktak hívni a kollégák, tudom, mert hallom, és jólesik, hogy kedvelnek.

Balogh Anikó információs munkatárs: A kórházból egyenesen a művelődési házba hoztak „haza”. A családom akkoriban az egyetlen szolgálati, az azóta megszűnt gondnoki lakásban lakott. Édesapám hosszú évekig volt a

ház gondnoka. Gyerekkoromban az udvaron korcsolyapálya volt, a nyár végét tűzijátékkal búcsúztatta ház, amit legjobban a tetőről szerettem nézni. A tető! A kinyitható, jó kis tető. Tízéves voltam, amikor kiköltöztünk, de a költődés továbbra is megmaradt.

Novotny László tanár, büfés: Ifivezetőként visszajártam az egykori általános iskolámba, majd az úttörőházba. Romantikus, izgalmas időszak

volt ez egy alig felnőtt fiatalnak, igazi jó lecke felelősségből, munkából, közösségi létből. Az egyetem elvégzése után azonban ritkultak a látogatásaim. Tanár lettem, azóta is tanítok. 1990-ben először a sóstói tábor büfét kezd-

tem el üzemeltetni, majd hamarosan felkértek, hogy a művelődési házban is vállaljam el a büfé vezetését. A 2000-es években megfordult itt Habsburg Ottó, előadása maradandó élmény számomra, ahogy a kezdeti évekből Kisfaludy tanár úr időfizika előadásai.

Szekeres Szabolcs kommunikációs munkatárs, PR-referens: Fontosnak tartom, hogy ahol csak lehet, nívós közművelődési és kulturális programok

legyenek elérhető áron, vagy akár ingyenesen, mert ezek nemcsak az emberek gondolkodására lehetnek jótékony hatással, hanem az évek során az ilyen jellegű rendezvényeken a látogatók valódi közösséggé is kovácsolódhatnak. Mint „gyakorló” apukának leírhatatlan egy-egy sikeres Családi vásárnap, ahol a gyerekeket elvarázsolja a színházi, bábszínházi előadás, és a látott darab alapján teljes lelkesedéssel készítik el a látott mesefigurákat az előadást követő kézműves foglalkozásokon.

Kiss Jenőné, Ági recepció: Több mint 10 éve dolgozom a házban. Szeretem a munkámat, mert szeretek emberekkel foglalkozni, szívesen

segíték nekik, hogy jól érezzék magukat. Erre itt bőven van lehetőségük, hiszen a ház programjai jók, változatosak, minden korosztály megtalálja azt, amit szeret.

Nagy József technikus: Nem olyan régen dolgozom itt, de már értek jó értelemben meglepetések: Atlasz Gábor kiállításának megnyitója például egészen különleges élmény, amit kár lett volna kihagyni.

Ozsváth Nikoletta: Élményként élek meg szinte minden napot, szeretek itt dolgozni, jó a kollektíva, tetszik, hogy családbarát a

ház, így a hétéves lányom is rész vehet az eddig számára szinte ismeretlen rendezvényeken.

Drobné Fehér Angéla gazdasági ügyintéző: Nyári munkaként kezdődött, aztán megtetszett, és amikor felajánlották, hogy maradhatok, igent mondtam. Szeretek itt lenni. Az épület elég régi, de nekem már megszokott.

Pörgös itt az élet. A 2009-ben bemutatott Sztárcsinálók a legemlékezetesebb élményem.

Kocsi László Zoltán videószerkesztő: Közel 20 éve foglalkozom vizuális kultúrával. Örülök, hogy az Óbudai Kulturális Központ külsős munkatársaként, videó-újságíróként mozgóképeket, fotókat, rádióadásokat készíthetek. Munkám elismeréseként 2015-ben a Kultúrházak Éjjel-Nappal országos fotó és flashmob pályázatán értékes helyezést értünk el. Mert fiatalos csapatban alkotni jó! :)

AKIK MEGOSZTOTTÁK AZ EMLÉKEIKET

- Ardey Edina festőművész
- Andreas, Lehoudis zenész, a Sirtos együttes vezetője
- Badinszky Zsuzsa, Badinszky Ernő nővére, egykori szakkörvezető
- Bánkuti Ágnes táncpedagógus, a Casablanca Tánciskola vezetője
- Benkó Sándor, a Benkó Dixieland alapítója, vezetője
- Berkes Balázs jazzmuzikus, bőgős
- Bor Viktor, az ÓKK volt művelődésszervezője, színész, a Szabad Ötletek Színháza (SZÖSZ) társulatvezetője
- Czigány György író, költő, újságíró, szerkesztő, zenei rendező, műsorvezető, érdemes művész
- Cserna Antal színművész
- Csernus Lászlóné Magdi néni könyvtáros
- Csiki Gergő néptáncpedagógusa, a Göncöl Néptáncgyűttes alapítója, vezetője
- Csillag János RádióPro főszerkesztő
- Darvasi Ilona, a Turay Ida Színház alapító-igazgatója
- Domonkos Béla bábművész
- Dr. Erdős Ákos egyetemi adjunktus, karnagy, az Óbudai Kamarakórus alapítója, vezetője
- Dr. Nacsa János Alpár-érmes mérnök, műgyűjtő
- Dr. Pintér Endre nyugalmazott sebészprofesszor, az Óbudai Orvos Klub alapítója, Óbuda díszpolgára
- Dr. Takács György, az Óbudai Jubileumi Zenekar Egyesület elnöke
- Dr. Thomka György, a Szent Margit Rendelőintézet igazgatója
- Dr. Tóth József történész
- É. Szabó Márta televíziós műsorvezető, a Cimborá irodalmi gyerekműsor főszerkesztője
- Erdélyi Erika bábművész, Nefelejcs Bábszínház
- Erhardt Miklós nyugalmazott igazgató, igazgatóhelyettes
- Farkas Róbert primás, a Budapest Bár vezetője
- Felszeghy Tibor bábművész, a Fabula Bábszínház alapítója és vezetője
- Gál Gabriella, a Tücsök Zene és az Iciri-Piciri Táncház szervezője
- Garami Gréta művészettörténész
- Gáspár Kata színésznő
- Gyémánt László Kossuth-díjas festőművész
- Gyimesi László író
- Héja Domonkos karnagy, az Óbudai Danubia Zenekar alapítója
- Horváth Gergő tanfolyamvezető, Hip-hop oktató
- Húvösvölgyi Ildikó Kossuth-díjas színművésznő
- Janza Kata EMeRTon-díjas színésznő, musicalénekes
- Kemény Krisztina önkormányzati képviselő, a Kulturális és Turisztikai Bizottság elnöke
- Kenessey László, az Aelia Sabina Zene-, Képző- és Táncművészeti Iskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatója
- Kisfaludy György időfizikus
- Kobzos Kis Tamás, az Óbudai Népzenei Iskola igazgatója
- Kovács Adél Kossuth- és Jászai Mari-díjas színésznő

- Kutvölgyi Gabriella, Gödöllői Lajos egykori igazgató lánya, pedagógus, táncoktató
- Laczó Tamás festőművész, a Kerék Utcai Általános Iskola nyugalmazott rajztanára
- Maár Györgyi, dipl. sportszervező okl. aerobik edző, gyermek aerobik oktató
- Mikó István Jászai-díjas színművész, rendező, zeneszerző
- Nagy Zoltánné, Rozika néni, a Vihar utcai Általános iskola nyugalmazott pedagógusa
- Novotny László tanár, büfés
- Pásztor Erzszi Kossuth-díjas színésznő
- Pelsőczy László színművész, a Nemzeti Kamara Színház örökös tagja
- Pers Júlia, az Óbudai Mozgásművészeti Iskola alapító igazgatója
- Pospischil Tamás, a harcművészet mestere
- Rutkai Bori képzőművész, énekes, zeneszerző
- Sáthy Róbert, az ETA zenekar énekese, gitáros
- Szalma István táncpedagógus, a Holiday Sporttánc Egyesület elnöke
- Szinetár Dóra színésznő
- Tenk László festőművész
- Teszary Miklós, a Bartók Táncgyűttes vezetője, az IOV Nemzetközi Népművészeti Szövetség magyar tagozatának elnökségi tagja
- Turcsánné Horváth Annamária, a Kincső Együttes alapítója és vezetője
- Urbán György festőművész
- Várkonyi Mátyás zeneszerző
- Zorán Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas előadó-művész

Források:

- Dr. Tóth József, Erhardt Miklós és Vincze Mária írása a ház történetéről
- Bihariné Tenk Dóra Múzeumpedagógiai lehetőségek egy önkormányzati fenntartású kortárs galériában című szakdolgozata
- Szakmatükör 5. Budapesti Művelődési Központ
- A szövegben található idézetek, kiemelések, adatok az ÓKK korábbi éveinek Éves Beszámolóiból származnak.
- Hátsó borító: az ÓKK felújításának látványterve Benczúr László és Weichinger Miklós építészek tervei alapján

Tartalomjegyzék

Polgármesteri köszöntő	3
Aki egyszer idetalált, később is visszajön.....	4
Mozaikok a házról és a benne „élőkről”	10
A közművelődés szolgálatában a kezdetektől napjainkig.....	32
Színház Óbudán.....	70
Képzőművészet a házban.....	88
Zenei élet a kultúra házában	108
Irodalom a házban.....	122
„... Mi vagyunk a művelődési ház”	134
Akik megosztották emlékeiket	142

A JÖVŐ...

